

Dokumentacija za "Oktoih"2017.

Crna Gora
ZAVOD ZA ŠKOLSTVO
Sektor za nastavu
Odsjek za utvrđivanje kvaliteta

Broj: 03-1-1624/2
Podgorica, 26-12-2016

Izvještaj o utvrđivanju kvaliteta
obrazovno-vaspitnog rada

U periodu od: 07.11.2016. do: 11.11.2016.

JU OŠ "Aleksa Đilas Bećo" - Mojkovac

03-346-3/016

Crna Gora

DECENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU BODINA
DRŽAVNOSTI
2018.

Da je vječna Crna Gora

ZAVOD ZA SKOLSTVO

Broj: 04-1689/1-16

Podgorica, 04. 11 2016

Na osnovu člana 40 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju ("Službeni list RCG", br. 64/02, 31/05 i 49/07) i ("Službeni list CG", br. 45/10, 36/13, 39/13 i 44/13), člana 2 i člana 7 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama ("Sl. list Crne Gore, br. 26/12), donosim

RJEŠENJE

I – Imenuje se tim nadzornika u sastavu:

1. **Dragutin Pajković**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i njemački jezik), rukovodilac tima;
2. **Milica Čabarkapa**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i matematiku), član;
3. **Mr Blaga Žurić**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i predmet crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost), član;
4. **Mr Dragica Kovačević**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i hemiju), član;
5. **Mr Fadila Kajević**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i engleski jezik), član;
6. **Miomir Radović**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i geografiju), član;
7. **Nermin Hajdarpašić**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i fizičko vaspitanje), član;
8. **Nataša Rašović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i ruski jezik), član;
9. **Mr Anton Gojčaj**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i albanski jezik), član;
10. **Raba Hodžić**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i italijanski jezik), član.

II – Zadaći tima su da izvrši utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u JU OŠ "Aleksa Đilas Bečo" Mojkovac od 07.11.2016. do 11.11.2016. godine.

III – Članovi tima i rukovodilac tima dužni su da postupe u smislu člana 11 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama.

IV – Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Dostavljeno:

- Članovima tima
- Arhivi

V.D. DIREKTORA

Radovan Popović

Prosvjetni nadzornik: Mimir Radović
 1. Kvalitet upravljanja i rukovođenja ustanovom

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta							
			VU	U	Z	NZ				
OPŠTI INDIKATORI										
20	35710	Godišnji plan i njegova realizacija	9	X						
15	35711	Rad stručnih organa	9	X						
13	35712	Proces interne evaluacije rada	8		X					
12	35713	Realizacija plana za unapređenje kvaliteta	9	X						
12	35714	Pedagoško-instruktivni rad direktora i saradnika	9	X						
10	35715	Rad Školskog / Upravnog odbora	8		X					
10	35716	Program razvoja	8		X					
8	35717	Vođenje pedagoške evidencije i dokumentacije	9	X						
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			8.67	VEOMA USPJEŠNO						

Br. ind.	Objasnenje
35710	<p>Direktor Škole je pri izradi Godišnjeg plana i programa rada Škole koordinirao rad rukovodioca stručnih aktiva, pomoćnika direktora i pedagoga. Prijedlog Godišnjeg plana i programa rada Škole je blagovremeno razmotren na Savjetu roditelja (19.09.2016) i Nastavničkom vijeću (28.09.2016). Nakon analize i diskusija Školski odbor ga je jednoglasno usvojio 29.09.2016. godine. Sadržaj ovog dokumenta doprinosi dobrom razumijevanju cjelokupnog školskog planiranja. Vidljiva je međusobna usklađenost planiranja i programiranja u Školi. Obuhvaćeni su svi aspekti organizacije obrazovno-vaspitnog rada. Sadrži jasne primarne ciljeve i zadatke u tekućoj godini. Za tekuću školsku godinu planirano je osavremenjavanje nastavnih sredstava, podizanje kvaliteta nastave na viši nivo, nabavka stručne literature, podsticanje istraživačkog rada učenika, saradnja sa lokalnom sredinom, sa roditeljima i međunarodnim institucijama, nabavka novih kompjutera, poboljšanje timskog rada, održavanje visokog nivoa bezbjednosti učenika u Školi, obrazovanje za održivi razvoj i slično. Personalizovana je zaduženost i odgovornost za izvršenje određenih projekata. Poglavlja u Godišnjem planu i programu su logičko-tematski usklađena. Sastavni dio Godišnjeg plana i programa rada Škole su planovi rada stručnih organa upravnih i rukovodećih organa.</p> <p>Godišnji plan i program rada Škole je pregledan i jasan. Prilagođen je specifičnostima Škole i osoblje ga koristi u svakodnevnom radu i prilagođava specifičnostima odjeljenja. Usklađen je sa realnim mogućnostima i raspoloživim resursima. U Godišnjem planu rada konkretizovane su odgovornosti, dinamika i način realizacije Akcionog plana za interno obezbjeđivanje kvaliteta. Određeno je vrijeme za postizanje ciljeva i predviđena mogućnost praćenja realizacije i evaluacija. Predviđeno je da evaluaciju realizacije Godišnjeg plana rada vrši Komisija kojom rukovodi direktor. U Planu rada nema osvrta na realizaciju Godišnjeg plana i programa rada u prethodnoj školskoj godini, što bi bilo od značaja i za kritički osvrt i za bolje ovogodišnje planiranje. Nalazi na osnovu dostupne dokumentacije i razgovora sa rukovodstvom i upravom Ustanove pokazuju da postoji uspješna i jasna organizaciona struktura sa definisanim procedurama i nosiocima odgovornosti. Rukovodstvo Škole postavlja jasne zahtjeve zaposlenima u vezi sa planiranim zadacima i očekivanim rezultatima u radu. Zaduženja zaposlenih su ravnomjerno raspoređena i oni su uključeni u proces donošenja odluka. Direktor koristi odgovarajuće mehanizme za motivisanje zaposlenih i blagovremeno, u skladu sa mogućnostima ustanove, preduzima odgovarajuće mjere za rješavanje problema učenika, nesmetano odvijanje procesa nastave/učenja i razvoj Škole. Sa konstatacijom iz ankete da su zadovoljni organizacijom i upravljanjem školom potpuno se složilo 53,66%; uglavnom se složilo 36,59%; djelimično se složilo 9,76% roditelja.</p>
35711	<p>Rad stručnih organa uspostavljen je u skladu sa njihovom nadležnošću. Direktor Škole veoma uspješno usklađuje i usmjerava rad stručnih organa Škole. Plan rada Nastavničkog vijeća, sa definisanim programskim ciljevima, zaduženjima i dinamikom ostvarivanja blagovremeno je usvojen. Planirane aktivnosti se realizuju u skladu sa Poslovnikom o radu i planiranom dinamikom. Na sjednici Nastavničkog vijeća analiziran je rad svih stručnih organa Škole u proteklom periodu sa akcentom na unapređenje rada istih. Zaključci su verifikovani na sjednicama stručnih aktiva. O radu Nastavničkog vijeća vodi se redovna i pregledna evidencija. Planovima rada odjeljenjskih vijeća, definisani su zadaci i aktivnosti koje se odnose na rad sa učenicima, kvalitet učenja, analizu rada i mjere za poboljšanje uspjeha, na međusobnu saradnju nastavnika i saradnju sa roditeljima.</p> <p>U Školi su formirani sljedeći stručni aktivni: Stručni aktiv razredne nastave (I, II, III, IV i V razred), Stručni aktiv za crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost, Stručni aktiv stranih jezika, Stručni aktiv za matematiku, fiziku i računarsku grupu predmeta, Stručni aktiv za biologiju, hemiju, prirodu i biologiju sa ekologijom, Stručni aktiv za istoriju, geografiju i građansko vaspitanje, Stručni aktiv za fizičko vaspitanje, muzičku kulturu, likovno vaspitanje i izborni predmeti Likovna radionica i Sport za sportiste. Stručni aktivni imaju godišnje planove rada razrađene po mjesecima. Planovi sadrže većinu potrebnih elemenata, ali su uopšteni i nedostaje im više konkretnih aktivnosti. Aktivni analiziraju uspjeh i disciplinu učenika i povremeno organizuju ogledne časove i rasprave o obrazovno-vaspitom procesu. U radu stručnih aktiva nedostaje više aktivnosti, posebno kada je u pitanju dopunska i dodatna nastava i prezentacija oglednih i uglednih časova. Sjednice aktiva se redovno održavaju i zapisnici u kraćoj formi uredno vode. U cjelini, stručni organi, uglavnom uspješno ostvaruju svoje programske ciljeve. Analiziraju, vrednuju i sistematizuju rezultate rada u nastavnim i vannastavnim aktivnostima nakon svakog klasifikacionog perioda i povremeno predlažu mjere za unapređenje procesa nastave i učenja, ocjenjivanja, korišćenja nastavnih sredstava, hospitacija i ostalih elemenata koji doprinose uspješnosti u cjelokupnom radu Škole. Odgovarajuću pažnju aktivni poklanjaju i aktivnostima na ujednačavanju kriterijuma ocjenjivanja, primjeni postojećih nastavnih sredstava i pomagala, kao i primjeni interaktivnih metoda nastave i učenja u Školi. Sa konstatacijom u anketi da uprava Škole stavlja učenje i postignuća učenika u središte aktivnosti Škole potpuno ili uglavnom se slaže 92,69% roditelja, 100% nastavnika i 97,73% učenika.</p>

Prosvjet. Kvalitet r. Tež. koef. A1

Br. ind.	Obrazloženje
35712	U Školi je formiran Tim za samoevaluaciju kojim koordinira direktor. Svi članovi Tima imaju odgovarajuća zaduženja. Plan i program za internu evaluaciju obuhvata bitne aspekte rada Škole, uz naglašenu razvojnu ulogu. U prethodnoj školskoj godini realizovana je samoevaluacija nastave i kvaliteta planiranja. U ovoj školskoj godini planirana je samoevaluacija postignuća učenika. Urađen je Akcioni plan tima za tekuću školsku godinu. Nadležna komisija prema adekvatnoj metodologiji utvrđivanja kvaliteta rada, a preko konkretnih zaduženja i termina realizacije, prati kvalitet izvršenja prečviđenih zadataka. Na osnovu kvaliteta i rezultata proces samoevaluacije ima naglašenu razvojnu funkciju. Redovno se evidentiraju rezultati školske samoevaluacije i analiziraju na stručnim organima i Školskom odboru. U zapisniku Nastavničkog vijeća postoji evidencija o Izvještaju komisije za interno utvrđivanje kvaliteta i o realizaciji Plana za unapređenje kvaliteta. Evidentno je da je Škola zainteresovana za sopstveni razvoj i da evaluativne aktivnosti proizilaze iz njenih konkretnih potreba.
35713	Plan za unapređenje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada je blagovremeno urađen i povezan je sa Akcionim planom. Plan je urađen u skladu sa preporukama nadzornika koji su realizovali eksternu evaluaciju rada Škole. Realizacija planiranih aktivnosti, preuzetih iz Akcionog plana je završena. Potvrdu o tome nalazimo u izvještajima Škole za prethodne dvije školske godine i iz neposrednog razgovora sa direktorom. Nastavničko vijeće je analiziralo Izvještaj o realizaciji Plana za unapređenje kvaliteta i samoevaluaciji i zaključilo da je Plan realizovan.
35714	Planovi pedagoško-instruktivnog rada direktora, pomoćnika direktora i pedagoga Škole blagovremeno su urađeni i sastavni su dio Godišnjeg plana rada. U njima je istaknuta pedagoško-instruktivna uloga. Postoji planiranje hospitacije sa najavom gdje su u ovoj školskoj godini posjećeni časovi. Od direktora sedam, pomoćnika direktora 11 i pedagoga 13 časova. U evidenciji nema rezimea zaključaka Nastavničkog vijeća i stručnih aktiva o Izvještaju pedagoško-instruktivnog rada direktora i saradnika. Ritam radnog vremena Škola usklađuje sa potrebama učenika. Raspored časova redovne nastave istaknut je na oglasnoj tabli u zbornici i upisan u odjeljenjske knjige. Evidentan je i raspored ostalih nastavnih i vannastavnih aktivnosti (dopunska nastava, dodatna nastava, sekcije), raspored prijema roditelja, i raspored zvonjenja. Izbjegavaju se blok-časovi, časovi istog predmeta nijesu dan za danom. Vodi se računa (u mogućoj mjeri) o ravnomjerno opterećenosti učenika.
35715	Programa rada Školskog odbora usklađen je sa Opštim zakonom o obrazovanju i Statutom Škole i sastavni je dio Godišnjeg plana rada. Program rada je usmjeren na poboljšanje materijalno-tehničkih uslova, investicione planove, saradnju sa društvenom sredinom i njenim institucijama, kao i na druga pitanja od značaja za unapređenje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada i života Škole u cjelini. Odluke se donose u skladu sa Poslovnikom o radu. Zapisnici o radu Školskog odbora vode se uredno, pregledno, sadržajno i sa jasno definisanim zaključcima u svesci zapisnika, u skladu sa zakonskim propisima. Stranice zapisnika su numerisane i ovjerene. Svaki zapisnik se nakon usvajanja ovjerava pečatom Škole i potpisom. U ovoj školskoj godini je do sada održana jedna, a u prethodnoj školskoj godini ukupno pet sjednica. Direktor uredno izvještava Školski odbor o realizaciji odluka sa prethodne sjednice i realizaciji istih. Na pitanje koliko su roditelji zadovoljni organizacijom i upravljanjem u Školi od ukupnog broja anketiranih roditelja njih 53,66% je iskazalo potpuno slaganje, 36,59% se uglavnom složilo, a 9,76% se djelimično složilo.
35716	Program razvoja je proizvod timskog rada Škole uz konsultaciju sa Savjetom roditelja i Školskim odborom. Sadrži kratak istorijat, misiju i viziju Škole, osnovne podatke o Školi, učenicima i nastavnicima i analizu i prioritete razvoja. Polazna osnova za definisanje prioriteta razvoja je SWOT analiza koja je dovoljno usklađena sa nalazima eksterne evaluacije. Navedeni prioriteti su zasnovani na analizi postojećeg stanja. Definirano je šest prioriteta područja (unapređivanje obrazovno-vaspitnog rada, profesionalni razvoj na nivou Škole, unapređivanje saradnje sa subjektima uključenim u rad Škole, aktivne metode kroz korišćenje savremenih nastavnih sredstava, etos i škola bez nasilja). Svi navedeni prioriteti su dati sa jednakim stepenom važnosti za Školu. Rukovodstvo Škole prati realizaciju Programa razvoja i u okviru Izvještaja o radu u proteklom periodu, koji je razmatrao Školski odbor, prepoznaju se i elementi realizacije Programa razvoja. U toku nadzora, u završnoj fazi je izrada Programa razvoja u kojem su izražene misija i vizija Škole kroz cilj cjelokupnog planiranja i koji se radi timski i na osnovu rezultata samoevaluacije i eksterne evaluacije rada Škole. U njemu su dati realni ciljevi i prioriteti, koji se tiču poboljšanja i razvoja ustanove i podijeljeni su na kratkoročne, srednjoročne i dugoročne. Definirani su nosioci aktivnosti i dinamika realizacije. Realizacija Programa rada teče predviđenom dinamikom.
35717	Način, oblik i sadržina vođenja pedagoške dokumentacije usklađene su sa Pravilnikom o obliku i načinu vođenja pedagoške evidencije i sadržini javnih isprava u školama. Iskorišćene su mogućnosti vođenja pedagoške evidencije u elektronskoj, štampanoj i pisanoj formi. Pedagoška evidencija obezbjeđuje čuvanje ličnih podataka učenika u skladu sa propisima. Dijelom u Ljetopisu Škole hronološkim redom upisuju se, uglavnom, blagovremeno, uredno i jasno. Podaci u odjeljenjskim knjigama i obrazovnim grupama upisuju se, uglavnom, blagovremeno, uredno i jasno. Blagovremeno se vode elektronski dnevници i evidencioni list. Podaci koji se nalaze u matičnoj knjizi (upisnici) uneseni su u skladu sa propisima. Sekretar Škole i direktor se staraju o tome da je pedagoška dokumentacija redovno, blagovremeno i valjano urađena i sačuvana.

rosvjetni nadzornik: Nataša Rašović

2. Kvalitet kadrovskih, materijalnih, tehničkih i bezbjednosnih uslova rada ustanove		Bodovi	Procjena kvaliteta			
Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
18	35718	Stručna zastupljenost		X		
15	35725	Opremljenost nastavnim/smještajnim sredstvima		X		
14	35719	Profesionalni razvoj zaposlenih		X		
12	35720	Prostorno-tehnički i smještajni uslovi		X		
11	35721	Opremljenost računarima		X		
10	35722	Korišćenje raspoloživih resursa		X		
10	35723	Bezbjednosni uslovi rada (tehničko-normativni)		X		
10	35724	Sanitarno-higijenski uslovi		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.34	USPJESNO		
Br. ind.	Obrazloženje					
35718	<p>Škola ima 61 zaposlenog, od čega je ukupno 59 lica zaposleno kao nastavno osoblje, a od toga je 54 nastavnika sa punom normom i pet nastavnika sa vremenom kraćim od pune norme. Nastava matematike je stručno zastupljena u dva odjeljenja, dok u ostalim odjeljenjima nastavu matematike izvode profesor fizike sa položenim stručnim ispitom, mašinski inženjer bez položenog stručnog ispita i diplomirani učitelj sa položenim stručnim ispitom. Uprava Škole blagovremeno je oglašavala potrebu za ovim radnim mjestima. U Školi takođe rade i tri asistenta u nastavi.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbjediti stručnu zastupljenost nastave iz svih nastavnih predmeta.</p>					
35725	<p>Matična škola ima kabinete za fiziku/hemiju i tehniku/informatiku, kao i specijalizovane učionice za likovno vaspitanje, biologiju i ruski jezik, i ukupno 24 učionice u sve tri zgrade matične škole. Prostor u kome se izvodi nastava je uglavnom opremljen nastavnim sredstvima i pomagalima. Škola ima biblioteku sa 18000 knjiga, 20 naslova savremene stručne literature, malu čitaonicu. Nastavnici u matičnoj školi nemaju zasebne biblioteke stručne literature u učionicama/kabinetima, već je zadužuju u biblioteci, dok nastavnici u područnim odjeljenjima imaju svoje biblioteke stručne literature. Škola ima rekonstruisanu fiskulturnu salu. Na jednoj od sjednica Učeničkog parlamenta tokom prethodne školske godine istaknut je problem loše opremljenosti učionice u kojoj se izvodi nastava matematike, a takođe je izrečeno zapažanje da je slab kvalitet školskih tabli u određenom broju učionica.</p>					
35719	<p>Program kontinuiranog profesionalnog razvoja na nivou Škole dat je u Godišnjem planu rada i sačinjen je za period 2016-2018. na osnovu procjene potreba. Tim za profesionalni razvoj na nivou Škole čine koordinator za PRNŠ, pomoćnica direktora, pedagog i tri nastavnika. Plan ima jasne ciljeve i prioritete. U skladu sa ovim planom realizuju se aktivnosti, a koordinator za PRNŠ vodi o tome evidenciju, na osnovu preporuka iz prethodnog nadzora. Svi nastavnici imaju uredan portfolio o profesionalnom razvoju.</p> <p>Tokom protekle školske godine Škola je imala dva pripravnika, planovi rada mentora su bili usklađeni sa Programom rada mentora sa nastavnikom-pripravnikom. Škola još uvijek nema nastavnika sa višim zvanjima.</p>					
35720	<p>Nastava se izvodi u Mojkovcu, i to u tri zgrade: u zgradi matične škole, u kojoj je organizovana predmetna nastava od petog do devetog razreda, kao i u dvije zgrade u kojima je organizovana razredna nastava od prvog do četvrtog razreda. Školske zgrade postoje i u Područnim odjeljenjima Polja, Podbišće, Štitarica, Gojakovići, Dobrilovina i Bistrica. U Područnom odjeljenju Bistrica nastava se ne izvodi od školske 2011/12. jer nema upisanih učenika. Detaljan pregled školskog prostora dat je u Godišnjem planu rada Škole. Matična školska zgrada „A“ nije prilagođena učenicima sa smetnjama u razvoju. Prostorno-tehnički uslovi u Školi omogućavaju izvođenje različitih oblika nastave i vannastavnih aktivnosti, prilagođeni su izvođenju predmetnih programa u odnosu na broj učenika. Školsko dvorište, sportski tereni i prilaz su uređeni. U narednom periodu Škola očekuje realizaciju programa „Energetska efikasnost“.</p>					
35721	<p>U Školi postoji informatička učionica sa odgovarajućom opremom, sa 11 računara koji su u trenutku nadzora bili u funkciji. Uprava Škole, zbornica, kao i stručni saradnici, takođe imaju kompjutere. Kancelarije su opremljene aparatima za fotokopiranje, skenerom, u Školi postoji i jedan lap-top računar. Pristup internetu je obezbijeđen.</p>					
35722	<p>Svi resursi Škole su uglavnom u funkciji realizacije nastavnih i vannastavnih aktivnosti, što između ostalog omogućava dobra organizacija rada Škole po smjenama. Osim za nastavu informatike, ne postoji raspored korišćenja informatičke učionice za druge predmete, mada se, prema riječima uprave, ova učionica koristi i za izvođenje nastave iz drugih predmeta, po potrebi. ICT koordinator je angažovan po pitanju obuke nastavnika i drugih zaposlenih. Sportska sala i sportski tereni koriste se za realizaciju nastavnih i vannastavnih aktivnosti, prema utvrđenom rasporedu.</p>					
35723	<p>Škola ima većinu potrebne dokumentacije o bezbjednosnim uslovima rada, propisane zakonom: Pravilnik o kućnom redu, Pravilnik za zaštitu od požara, Stručni nalaz o pregledu i ispitivanju električnih i gromobranskih instalacija, Izvještaj o pregledu kotlarnice itd. Školske prostorije i dvorište su osvijetljeni. Zdravstveni pregledi učenika se obavljaju redovno. U saradnji sa različitim organizacijama, realizuju se preventivni programi i projekti, kao što su „Škola bez nasilja“, Prevencija i zaštita djece od nasilja u porodici, Rizici i posljedice upotrebe pirotehničkih sredstava i slično. Škola odlično organizuje svakodnevna dežurstva nastavnika i učenika, vodi se uredna evidencija o svim dnevnim događajima i posjetama. Školske prostorije su tople.</p>					
35724	<p>Unutrašnji školski prostor i školsko dvorište su uredni i čisti. Škola posjeduje stručne nalaze o ispravnosti vode.</p>					

Prosvjetni nadzornik: mr Anton Gojčaj

4. Podrška koju ustanova pruža djeci - učenicima

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
18	35732	Podrška učenicima koji zaostaju u savladavanju gradiva		X		
13	35737	Podrška nadarenim učenicima/djeci		X		
12	35733	Vannastavne aktivnosti / obavezni izborni sadržaji		X		
12	35738	Podrška učenicima/djeci sa smetnjama u razvoju		X		
11	35739	Prava i dužnosti učenika/poštovanje dječijih prava		X		
10	35740	Zaštita i sigurnost učenika/djece		X		
8	35734	Realizacija edukativnih i preventivnih programa		X		
8	35735	Profesionalna orijentacija		X		
8	35736	Kvalitet rada učeničkog parlamenta	7.59			USPJEŠNO
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja						

Br. ind.	Objasnenje
35732	<p>Planovi dopunske nastave blagovremeno se usvajaju u stručnim aktivima, nakon što ih pregledaju pedagog i pomoćnica direktora. Većina nastavnika dopunske časove počinje organizovati od oktobra, a pojedini nastavnici, zavisno od potreba, nakon prvog klasifikacionog perioda.</p> <p>Pregledom zapisnika različitih aktivita može se doći do zaključka da se dopunska nastava planira i uglavnom realizuje. Evidencija sa spisikom učenika koji treba da pohađaju ovaj vid nastave nalazi se u odjeljenjskim knjigama, a kod pojedinih nastavnika i u njihovoj ličnoj svesci za praćenje postignuća učenika. Zapisnici stručnih aktivita potvrđuju da se redovno razgovara na temu kako poboljšati uspjeh učenika koji zaostaju u savladavanju nastavnog gradiva, ali da ima prostora za unapređenje u segmentu konkretne analize efekata dopunske nastave na postignuća učenika.</p> <p>Upitnici za učenike, roditelje i nastavnike daju veoma pozitivnu sliku o ovom segmentu rada Škole, jer je preko 95% procenata anketiranih na tvrdnju da se u Školi redovno održavaju časovi dopunske (i dodatne) nastave zaokružilo odgovor "potpuno se slažem" ili "uglavnom se slažem".</p> <p>Preporuke</p> <p>Analizirati u svim stručnim aktivima uticaj dopunske nastave na postignuća učenika.</p>
35737	<p>Planovi dodatne nastave usvajaju se u stručnim aktivima paralelno i po istoj proceduri kao i planovi dopunske nastave. Dodatna nastava, kao i dopunska, počinje da se organizuje od oktobra. Evidencija se vodi u odjeljenjskim knjigama, ličnim sveskama nastavnika itd. Dodatna nastava se često organizuje u formi slobodnih aktivnosti i sekcija.</p> <p>Školska takmičenja održavaju se iz predmeta iz kojih se organizuju državna takmičenja.</p>
35733	<p>U tekućoj školskoj godini formirane su brojne sekcije: Hor, Likovna sekcija, Recitatorska sekcija, Novinarsko-literarna sekcija, Ritmička sekcija, Saobraćajna sekcija, Ljubitelj engleskog, italijanskog i ruskog jezika, Mladi ekolozi, Mladi hemičari, Mladi fizičari, Mladi matematičari, Klub mladih historičara, kao i nekoliko sportskih sekcija (Odbojkaška sekcija, Rukometna sekcija, Fudbalska sekcija itd). Svaka sekcija može da ima do 36 učenika, a ako se zna da je ukupan broj učenika 660, jasno je da je u sekcijama uključen veliki broj učenika. Sekcije imaju planove rada, a određeni su i nastavnici koji ih vode. Evidencija o realizovanim aktivnostima vodi se u posebnoj svesci i u odjeljenjskoj knjizi. Sekcije rade po jedan čas nedjeljno, nakon redovne nastave (po rasporedu u 12,30h).</p> <p>O kvalitetu rada u vannastavnim aktivnostima govore uspjesi na raznim takmičenjima opštinskog, regionalnog i državnog nivoa. Zasluzuje da se istakne učešće osam učenika ove Škole, jedan od kojih je osvojio prvo mjesto, na Olimpijadi znanja iz matematike, zatim učešće na opštinskom i državnom takmičenju iz Prve pomoći, na opštinskom i državnom takmičenju iz matematike, zatim učešće na opštinskom i državnom takmičenju iz Prve pomoći, na opštinskom i državnom takmičenju recitatora, na raznim literarnim i novinarskim konkursima. Pohvaljeni su za učestvovanje u demokratskim radionicama "Barbara Pramer". Organizovana je izložba likovnih radova učenika Škole. Učestvovali su na regionalnom kvizu "Poznajem domovinu - zato je volim" u Bijelom Polju, posjetili su festival "Dani nauke" u Podgorici itd. Organizuje se maskenbal, obilježava se Međunarodni dan maternjeg jezika, učenici su aktivno uključeni u osmišljavanje i realizaciju svečanog programa u čast Dana škole itd. Učenici rade i zidne novine i održavaju bogat školski sajt (fejsbuk stranicu). Da Škola nudi veliki broj različitih vannastavnih aktivnosti smatra oko 93% anketiranih učenika, 97% nastavnika i 73% anketiranih roditelja što potvrđuje da je većina zadovoljna onim što Škola pruža u ovom segmentu.</p>
35738	<p>Nastavu pohađa troje učenika sa rješanjem o kategorizaciji, a u prvom razredu, po riječima psihološkinje, ima još dvoje učenika sa smetnjama u razvoju za koje još nijesu potrebni individualni obrazovni programi, ali će u višim razredima oni biti potrebni. Nastavnicima u radu sa ovim učenicima pomažu tri asistenta za inkluzivno obrazovanje. Formiran je Tim za praćenje realizacije IROP-a, koji čine koordinator i šest članova, koji su aktivno uključeni u sve faze, od pripreme IROP-a, njegove primjene, sve do realizacije predviđenih aktivnosti. Na kraju školske godine piše se Izvještaj o postignućima učenika sa smetnjama u razvoju.</p> <p>Nastavnici su, u anketi, jednoglasni u mišljenju da su djeca sa smetnjama u razvoju u Školi dobro primljena, a to mišljenje dijeli i oko 97% učenika. Kada su u pitanju roditelji, sa prethodno navedenom tvrdnjom iz upitnika slaže se oko 83% roditelja, 7,45% je odgovorilo da se ne slaže, a isti procenat (7,45%) zaokružilo je i odgovor "ne znam". Upitnici potvrđuju da se ovim učenicima u Školi posvećuje potrebna pažnja i da se radi na tome da se oni prijatno osjećaju u školskom ambijentu.</p>
35739	<p>Učenici se o svojim pravima i obavezama upoznaju na početku školske godine, na času odjeljenjskog starješinstva. Svake godine se prigodnim programom obilježava Međunarodni dan dječijih prava (20. novembar). Predstavnik učenika ne</p>

Ko
b. Sar
Tež
Kr

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>učestvuje u radu organa Škole kada se raspravlja o pitanjima koja su od interesa za njih. Učenici imaju razne mogućnosti da pokrenu neku inicijativu: na Učeničkom parlamentu, saopštavaju je razrednom starješini ili nekom nastavniku, psihološkinji itd. Najčešći oblik nagrađivanja učenika za postignute rezultate u učenju ili na takmičenju su diploma, knjiga, javna pohvala. Evidencija o pohvalama i nagradama vodi se u Ljetopisu, zapisniku Nastavničkog vijeća, a informacije o tome nalaze se i na fejsbuk stranici.</p> <p>Pravilnik o načinu i postupku dodjeljivanja pohvala i nagrada i vaspitnim mjerama za učenike primjenjuje se u kontinuitetu, u skladu sa mogućnostima Škole. Posebno se nagrađuju dobitnici „Luče“ i učenici (sa mentorima) koji ostvaruju neko od prva tri mjesta na državnom takmičenju.</p> <p>Rezultati ankete sa učenicima i nastavnicima ubjedljivo pokazuju da se učenici redovno informišu o svojim pravima i obavezama.</p>
35740	<p>Po riječima pomoćnice direktora, svi zaposleni u Školi u kontinuitetu posvećuju pažnju emocionalnim, zdravstvenim i socijalnim potrebama učenika.</p> <p>Iz Izvještaja o roditeljskim sastancima i sistematskim pregledima učenika zaključuje se da se u Školi redovno rade sistematski pregledi učenika, u saradnji sa lokalnim Domom zdravlja.</p> <p>U funkciji zaštite učenika od svih vrsta nasilja, u Školi se organizuje dežurstvo učenika i nastavnika, po smjenama. U jednoj smjeni dežura više nastavnika i jedan učenik. Raspored dežurstva istaknut je na vidnom mjestu. Vodi se Knjiga dežurstva, u kojoj se evidentira svaki ulazak u Školu od strane roditelja i nepoznatih lica.</p> <p>Upitnici pokazuju da značajna većina učenika i nastavnika (preko 95%), kao i roditelja (oko 85%) dijeli mišljenje da se učenici u Školi osjećaju sigurno i bezbjedno.</p> <p>Da u ovoj Školi ne postoje slučajevi omalovažavanja, vrijeđanja i zlostavljanja učenika smatra oko 88% anketiranih učenika, 97% nastavnika i 80% roditelja. Pozitivan utisak stečen rezultatima ankete kvari činjenica da se u zapisniku Učeničkog parlamenta spominje jedan slučaj vršnjačkog nasilja u Školi.</p>
35734	<p>U okviru Plana realizacije zdravstvene zaštite koji Škola radi u saradnji sa Domom zdravlja, odnosno Službom polivalentne patronaže Doma zdravlja, za učenike VII i VIII razreda planirano je predavanje na temu prevencije bolesti zavisnosti, a za učenike IX razreda na temu prevencije polnih prenosivih bolesti. U Školi se obilježava Svjetski dan protiv pušenja tako što predmetni nastavnici prirode i prirode i društva učenicima govore o značaju ovog datuma i štetnosti pušenja po zdravlje čovjeka.</p> <p>Upitnici sa veoma visokim procentom navode na zaključak da Škola vodi brigu o zaštiti učenika od nuđenja ili upotrebe droga, alkohola i drugih opojnih sredstava.</p> <p>Formiran je Tim za zaštitu i unapređenje životne sredine. Plan zaštite životne sredine u Godišnjem planu i programu rada Škole predviđa više aktivnosti kao što su uređenje školskog dvorišta, ekološki ukrasi - izrada novogodišnjih čestitki i predmeta od reciklažnog materijala, reciklaža – prikupljanje starog papira i kartona, "Značaj ozonskog omotača"- radionica, postavljanje kućica za ptice, učešće na Eko-festu... Škola u kontinuitetu obilježava razne datume kao Svjetski dan šuma, Svjetski dan voda, organizuje za učenike posjetu lokalnoj bašti „Dulovine“ u Kolašinu itd. U zadnjoj sedmici maja ove godine učenici su dali svoj doprinos projektu „Očistimo Crnu Goru za jedan dan“.</p> <p>Vrijedi spomenuti još neke aktivnosti, kao što su: predavanje na temu „Poreski sistem Crne Gore“ održano od strane predstavnika Poreske uprave Crne Gore, edukativno predavanje o ponašanju u saobraćaju održano od strane predstavnika MUP-a, dvodnevni boravak učenika na Ivanovim Koritima u okviru projekta „Čas istorije u Prijestonici“, učestvovanje učenika Škole u projektu „Surfuj pametno, osvoji internet“ itd.</p>
35735	<p>Svi zaposleni u Školi, roditelji, stručni saradnici, roditelji, lokalna srednja škola doprinose u kontinuitetu informisanju učenika u vezi daljeg školovanja.</p> <p>Sadržaji profesionalne orijentacije daju se učenicima preko redovnih nastavnih programa, slobodnih aktivnosti učenika, u okviru rada Učeničkog parlamenta, kroz časove odjeljenjske zajednice, posjete najbližim srednjim školama itd.</p> <p>Pet nastavnika ove Škole učestvuju na seminarima „Profesionalna orijentacija“ kako bi što profesionalnije savjetovali učenike kuda poslije osnovne škole. Za učenike IX razreda, u novembru prošle godine, održana je radionica na temu „Moje osobine i buduće zanimanje“.</p> <p>Da učenici imaju organizovanu podršku prilikom odlučivanja o daljem školovanju potvrđuje 97% anketiranih učenika i nastavnika i oko 88% roditelja.</p>
35736	<p>Učenički parlament konstituisan je početkom oktobra i funkcioniše u skladu sa Programom rada. Parlament broji 16 članova, po jedan učenik iz svakog odjeljenja od VI do IX razreda. Tekuće godine održano je 4 sjednice. Prethodne školske godine Učenički parlament održao je 11 sjednica. Predmet razgovora na sjednicama su razne teme koje se tiču postignuća učenika, ali i ostale teme u vezi sa životom i radom u Školi (uslovi rada u Školi, kodeks oblačenja učenika i nastavnika, učešće predstavnika Parlamenta na demokratskim radionicama, Konvencija o pravima djeteta itd). Neke ideje koje su potekle od parlamenta, Uprava prihvata i realizuje (drugarsko veče), a ima i inicijativa Parlamenta koje nijesu živjele, kao što je ona o uvođenju školskih uniformi za učenike.</p>

Prosvjetni nadzornik: Dragutin Pajković
 5. Saradnja sa roditeljima, drugim ustanovama i lokalnom zajednicom

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
31	35741	Saradnja sa roditeljima	9	X		
26	35742	Aktivnost Savjeta roditelja	9	X		
24	35743	Saradnja sa drugim ustanovama i lokalnom zajednicom	8		X	
19	35744	Uključenost roditelja u vaspitno-obrazovni proces	8		X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			8.57	VEOMA USPJEŠNO		

Br. ind.	Objasnenje
35741	<p>U Godišnjem planu rada detaljno je razrađen plan saradnje sa roditeljima koji obuhvata sve aktivnosti i oblike komunikacije. Saradnja se najčešće ostvaruje preko individualnih kontakata, Savjeta roditelja, odjeljenjskih i opštih roditeljskih sastanaka u skladu sa savremenim stručnim i zakonskim rješenjima. U toku školske godine održava se najmanje po pet odjeljenjskih roditeljskih sastanaka, o čemu postoji uredna dokumentacija u dnevnicima rada. Opšti roditeljski sastanci se održavaju najmanje jedanput godišnje u fiskulturnoj sali na kojima su, pored uprave Škole, prisutni i svi nastavnici. Tom prilikom se raspravlja o opštoj organizaciji rada u Školi, aktuelnim problemima vezanim za snabdjevenost učenika potrebnom literaturom i priborom za rad. Roditeljskim sastancima prisustvuje veliki broj roditelja koji aktivno učestvuju u radu i daju puni doprinos poboljšanju uslova i kvaliteta rada Škole. Škola redovno analizira realizaciju plana roditeljskih sastanaka.</p> <p>U Školi postoji opremljena prostorija za individualne razgovore sa roditeljima. Po mišljenju uprave Škole nije potreban poseban raspored za korišćenje te prostorije jer roditelji mogu da dođu u svako doba i da se informišu o postignućima i napredovanju svoje djece. Roditeljima je obezbijedena puna privatnost u vezi razgovora sa odjeljenjskim starješinama, pedagogom i upravom škole.</p> <p>Anketa pokazuje da su roditelji informisani o postignućima i ponašanju djece i drugim aktuelnim pitanjima vezanim za rad Škole, kao i da su zadovoljni stepenom informisanosti. Tako je na tvrdnju iz upitnika, da roditelji dobijaju detaljne i redovne informacije o postignućima i ponašanju svoje djece, čak 94,12% nastavnika odgovorilo sa "potpuno se slažem" i 5,88% sa "uglavnom se slažem". Na istu konstataciju je 73,17% roditelja zakružilo odgovor "potpuno se slažem" i njih 26,83% odgovor "uglavnom se slažem".</p>
35742	<p>Savjet roditelja je na osnovu Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, na sjednici održanoj 28.05.2015. godine, donio Poslovnik o radu. Savjet ima jasno definisan program rada, koji je usklađen sa zakonom i interesima roditelja. Plan rada Savjeta roditelja za školsku 2016/17. godinu ima definisane aktivnosti, vrijeme, način i nosioce realizacije. Savjet roditelja čine po dva predstavnika roditelja učenika svakog odjeljenja, izuzev devetog razreda. Konstituitivna sjednica Savjeta roditelja je održana 19.09.2016. godine i sa područnim odjeljenjima broji, kao i prethodne školske godine, 31 člana. Savjet roditelja i pomaže u rješavanju svih bitnih pitanja iz života i rada Škole i svojim radom predstavlja najvažniju sponu raspravlja i odluka vezanih za napredovanje rada Škole traži se mišljenje Savjeta roditelja. U Školi se cijene i uvažavaju inicijative i mišljenja Savjeta roditelja. Knjiga Savjeta roditelja se uredno vodi od školske 2010/11. godine, a tokom prethodne školske godine su održane tri sjednice Savjeta roditelja.</p> <p>Škola redovno traži mišljenje i saglasnost Savjeta roditelja o pitanjima iz njegove nadležnosti (ekskurzije, škola u prirodi, posjete drugim vaspitnim institucijama, učešće u demokratskim radionicama i sportskim takmičenjima). Škola veoma cijeni, uvažava i podstiče inicijative i mišljenja Savjeta roditelja. Prethodne školske godine nije bilo prigovora i žalbi upućenih Savjetu roditelja.</p>
35743	<p>Knjiga zapisnika Saradnja sa drugim ustanovama i lokalnom zajednicom se vodi od 2014/15. godine i u njoj su navedene sve aktivnosti Škole tokom prethodne školske godine. Plan i program saradnje sa ustanovama i lokalnom zajednicom za ovu školsku godinu sadrži sve potrebne elemente: sadržaj i oblike saradnje, institucije sa kojima se saraduje, vrijeme i nosioce, kao i plan praćenja realizacije ciljeva. Škola ima dobru saradnju sa Opštinom Mojkovac, koja je u okviru projekta Obrazovanje za održivi razvoj donirala sredstva za hoblavanje parketa u fiskulturnoj sali. Opština svake godine nagrađuje učenike, nosioce diplome „Luča“, sa po 50 Eura. Saradnja sa obrazovno-vaspitim ustanovama, sportskim, humanitarnim i drugim institucijama i ustanovama je prilično razvijena. Škola ima posebno dobru saradnju sa lokalnim Centrom za kulturu, Domom zdravlja, Dnevnom centrom za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju, NVO sektorom, MUP-om, sa državnim i lokalnim medijima itd. Škola u saradnji sa lokalnom zajednicom učestvuje u kreiranju slobodnog dijela kurikuluma.</p>
35744	<p>Prema postojećem planu rada Škola organizuje tematska savjetovanja za roditelje, podstičući ih da pomognu svojoj djeci i Školi u rješavanju pitanja iz oblasti postignuća, redovnog pohađanja nastave, preventivnih programa, kao i iz oblasti profesionalne orijentacije. Ima primjera uključenosti roditelja u vaspitno-obrazovni proces, najčešće kroz tehničku i materijalnu podršku (poboljšanje uslova za učenje, organizacija ekskurzija, škola u prirodi, vannastavne aktivnosti), a takođe i kroz stručnu pomoć u učionici (roditelj – ljekar, policajac-saobraćajac, kuvar, pekar, vatrogasac i slično). U Školi se organizuju radionice za roditelje i učenike na teme prevencije narkomanije, profesionalne orijentacije i škole bez nasilja. Škola redovno prati, analizira i vrednuje uključenost roditelja u život i rad Škole.</p>

6.1. Nastava i učenje.

6.1.1. Razredna nastava

Prosvjetni nadzornik: mr Blaga Žurić					
6.1.1.1. Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost					
Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 19					
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 6					
Posjećena odjeljenja: I-1, II-2, V-3, V-4, I/III (PO) i III/IV (PO)					
Broj posjećenih časova: 6					
Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta	
OPŠTI INDIKATORI				VU	U
				Z	NZ
30	35745	Organizacija nastave/učenja na času	8		X
11	35746	Planiranje nastave	7		X
11	35747	Pisane pripreme za čas	8		X
11	35748	Upotreba nastavnih sredstava	8		X
10	35749	Ocjenjivanje	8		X
9	35750	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	8		X
8	35751	Rad Stručnog aktiva	8		X
5	35752	Dopunska nastava	8		X
5	35753	Dodatna nastava	7		X
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.84	USPJESNO	
Br. ind.	Obrazloženje				
35745	<p>U uvodnom dijelu časa obnovljeni su sadržaji potrebni za povezivanje sa novim znanjima i istaknut je cilj. Učenici su učestvovali u igri, rješavali su postavljene zadatke, donosili zaključke, postavljali pitanja i komentarisali (I-1). Saradnja između nastavnice i vaspitačice je uspješno realizovana. Motivisanost učenika aktivirana je: razgovorom o slici, igrom asocijacije, isticanjem ilustrovanog panoa, slagalicom i dr. Učenici su prihvatili aktivnosti na času i uspješno angažovali ranije stečena znanja i iskustva. Primjenljivost izučavanih sadržaja prisutna je tokom nastave.</p> <p>Na posjećenim časovima ostvarena je dobra pedagoška interakcija između nastavnika i učenika kao i između samih učenika. Pitanja nastavnica su tematski usklađena, interesantna i jasna. Poklanja se pažnja odgovorima učenika. Nastavnice vode računa o raspoloživom vremenu, o odmjerivosti u zahtjevima koje postavljaju pred učenike. Međupredmetne povezanosti su konkretizovane. Ciljevi časa su uspješno ostvareni.</p>				
35746	<p>Godišnji planovi rada su usklađeni uglavnom sa priručnicima. Planirane su teme određene Predmetnim programom (nastava jezika i nastava književnosti) i njihov broj časova. Ciljevi su operacionalizovani. Za realizaciju ciljeva planirani su nastavni sadržaji, aktivnosti učenika i korelacija. Ciljevi koji nijesu centralno planirani adekvatno su osmišljeni, prihvaćeni od strane stručnog aktiva i verifikovani na Nastavničkom vijeću. Poslije svakog mjeseca planiran je osvrt na realizaciju.</p> <p>Preporuke</p> <p>Planiranje treba doraditi u skladu sa Predmetnim programom.</p>				
35747	<p>Nastavnice se pripremaju za nastavu u elektronskoj formi ili u svojim bilježnicama. U pripremama su planirani bitni elementi nastave: metode, oblici rada, nastavna sredstva, etape časa, povratna informacija... Navedeni su operativni ciljevi, relevantne aktivnosti učenika i osvrt na realizaciju. Stečena iskustva, uočene dobre i loše strane služe naredne godine za sadržajnu korekciju pripreme.</p>				
35748	<p>Prostor za nastavu i učenje je prijatan i podsticajan za učenje. Učionice su opremljene kreativnim didaktičkim materijalom koji omogućava različite oblike i tehnike rada. Nastavnice sa učenicima izrađuju nastavna sredstva i didaktički materijal: panoji, tekstualne ilustracije, slikovne poruke... i time doprinose savladavanju zahtjeva savremene nastave. Prostor učionice je adekvatno uređen i u funkciji je vaspitno-obrazovnog rada.</p>				
35749	<p>Ocjenjivanje je u skladu sa Zakonom o osnovnoj školi i preporukama Predmetnog programa. Nastavnice prate i evidentiraju napredovanje učenika. Sadržaji u sveskama (domaći i školski) povremeno se pregledaju i ispravljaju greške u njima. Poklanja se pažnja urednosti, tačnosti i lijepom pisanju.</p>				
35750	<p>Prostor za nastavu i učenje je prijatan i podsticajan za učenje. Učionice su opremljene kreativnim didaktičkim materijalom koji omogućava različite oblike i tehnike rada. Nastavnice sa učenicima izrađuju nastavna sredstva i didaktički materijal: panoji, tekstualne ilustracije, slikovne poruke... i time doprinose savladavanju zahtjeva savremene nastave. Prostor učionice je adekvatno uređen i u funkciji je vaspitno-obrazovnog rada.</p>				
35751	<p>Rad Stručnog aktiva razredne nastave koncipiran je po razredima (I, II, III, IV, V). Godišnji plan rada raspoređen je po mjesecima i sadrži potrebne elemente (broj učenika po razredima i odjeljenjima, dopunska i dodatna nastava, slobodne aktivnosti...). Poslije klasifikacionog perioda analizira se uspjeh učenika ali ne predlažu mjere za njegovo poboljšanje. Na sastancima se povremeno razmatraju stručna pitanja a unutar aktiva se organizuju ogledni časovi, ali nema evidencije o međusobnim hospitacijama. Zapisnici su uredni, sadržajni, sa jasnim zaključcima (naročito Aktiv III razreda).</p> <p>Plan rada stručnih aktiva realizuje se predviđenom dinamikom uz aktivno učešće većine članova.</p>				
35752	<p>Nastavnice posjeduju godišnji plan rada dopunske nastave. Vodi se evidencija o učenicima koji je pohađaju. Realizovani časovi su evidentirani u odjeljenjskoj knjizi.</p>				

Br. ind.	Opis	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
Prosvjetni nadzornik: Milica Čabarkapa 6.1.1.2. Matematika Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 19 Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 6 Posjećena odjeljenja: III-1; IV -1; IV-2; V- 3; V-4 i II-4 Broj posjećenih časova: 6 Tež. koef. Aspekti utvrđivanja kvaliteta						
OPŠTI INDIKATORI						
30	35754	Organizacija nastave/učenja na času	8	X		
11	35755	Planiranje nastave	8	X		
11	35756	Pisane pripreme za čas	8	X		
11	35757	Upotreba nastavnih sredstava	6	X		
10	35758	Ocjenjivanje	8	X		
9	35759	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	6	X		
8	35760	Rad Stručnog aktiva	7	X		
5	35761	Dopunska nastava	8	X		
5	35762	Dodatna nastava	8	X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.52	USPJEŠNO		
Br. ind.	Opis	Bodovi	Procjena kvaliteta			
35754	<p>Posjećeno je pet časova u jednorazrednim odjeljenjima u Matičnoj školi i jedan čas u dvorazrednom kombinovanom odjeljenju u PO Polja.</p> <p>Časovi su realizovani kombinacijom frontalnog, sa radom u paru i individualnim oblikom rada i pogodnom kombinacijom metoda (dijaloške, monološke i demonstracione). U kombinovanom odjeljenju smjena direktnog i indirektnog rada, kako po razredima, tako i po etapama časa dobro je organizovana.</p> <p>U uvodnom dijelu časa i uz odgovarajuću emocionalno-motivacionu pripremu (III-1), izvršeni su uvid u rad domaćeg zadatka uz odgovarajuća pojašnjenja, ponavljanje ranije naučenih sadržaja i isticanje cilja časa.</p> <p>Pitanja nastavnika, didaktički materijal, odabir i smjena aktivnosti učenika, su usmjereni ka realizaciji operacionalizovanih ciljeva. Objašnjenja i postupanje nastavnika su prilagođena mogućnostima učenika, pravovremena su i sistematična.</p> <p>Nastavnici insistiraju na uočavanju, razumijevanju i usvajanju ključnih pojmova i njihovim vezama sa prethodno naučenim. Učenici se uglavnom interesuju za rad, prihvataju i prema svojim sposobnostima s manje ili više uspjeha realizuju ponuđene aktivnosti (sabiraju s prelazom do 20, uočavaju značaj upotrebe zagrada i redosljed operacija i uz pomoć nastavnika dolaze do novih zaključaka, odnosno zavisnosti promjene zbira i razlike od promjene njihovih komponenti).</p> <p>Povratna informacija je uglavnom prisutna tokom znatnog dijela nastavnog procesa. Izbor nastavnih sadržaja je pogodan za usvajanje i proširivanje znanja učenika. Primjenljivost izučavanih sadržaja je prisutna u nastavi. Standardna artikulacija časa čini dobro oblikovanu cjelinu. Nastavnici racionalno koriste raspoloživo vrijeme.</p> <p>Predviđeni ciljevi i zadaci časa su dobro realizovani u cjelini ili/ po djelovima (unutrašnjim logičkim strukturama).</p>					
35755	<p>Godišnje planiranje je urađeno za 34 sedmice. Planovi imaju spisak oblasti / tema sa orijentacionim brojem časova za njihovu realizaciju. U planovima za I ciklus orijentacioni broj časova za realizaciju dat je po oblastima, ali nije raspodijeljen na odgovarajuće teme. U planu za V razred raspored tema je isti kao u Predmetnom programu, čime je obezbijedena cjelovitost i sistematičnost usvajanja programskih sadržaja, odnosno ciljeva. Operacionalizovani ciljevi su dobro formulisani i raspoređeni po rednom broju časa, temama i mjesecima. Za njih su u planovima određeni pojmovi/sadržaji, aktivnosti učenika i korelacija.</p> <p>Časovi predviđeni za ciljeve koji nijesu centralno planirani raspoređeni su na već planirano gradivo i ti sadržaji su označeni.</p> <p>Realizacija godišnjeg plana kod svih nastavnika je potpuna, imajući u vidu i ciljeve i vremensku dinamiku. Nastavnici pišu osvrt na realizaciju.</p>					
35756	<p>Svi nastavnici imaju pripreme za svaki čas. Pripreme za realizaciju časa imaju jasnu strukturu, sa razrađenim elementima (opšti metodički podaci, struktura i tok časa, ciljevi i nastavni zadaci, relevantne aktivnosti učenika, iskazane i ilustrovane glavne misli, priloge, stavove i didaktička rješenja).</p> <p>Pri realizaciji pripreme ciljevi učenja povezani su sa aktivnostima koje obezbjeđuju ostvarivanje predviđenog cilja.</p>					
35757	<p>Škola ne raspolaže svim resursima potrebnim za realizaciju Predmetnog programa.</p> <p>Na posjećenim časovima nastavnici su koristi odgovarajući didaktički materijal (nastavni listići, plakati, aplikacije, kockice i krede u boji).</p> <p>U nastavi se koriste odobreni udžbenici uz upotrebu odgovarajuće dodatne literature.</p> <p>Primjena računara i prateće opreme u nastavi je zanemarena.</p> <p>Preporuke</p> <p>Primjenjivati računare i multimedijalnu tehnologiju u nastavi.</p>					
35758	Ocjenjivanje je uglavnom, redovno, blagovremeno, raznovrsno i jasno. Nastavnici kombinuju metode provjeravanja znanja					

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>i različite tehnike ocjenjivanja (usmeno i pismeno provjeravanje, domaći zadaci, aktivnost na času itd.). Učenici redovno rade domaće zadatke.</p> <p>Aktivnosti i postignuća učenika se uspješno i redovno prate, provjeravaju i vrednuju. Bilježnice nastavnika o postignućima učenika su uglavnom sveobuhvatne i sadržajne (posebno kod nastavnika u IV-1).</p> <p>Srednja ocjena i procenat prelaznosti u posjećenim odjeljenjima su 3,66 (100%) i kreću se od 3,36 (100%) u V-4 do 3,8 (100%) u IV-3, a na prvom pisanom zadatku su 2,90 (72,41%) i kreću se od 2,78 (64,28%) u V-4 do 3,00 (80%) u V-3.</p> <p>Ocjene date u odjeljenjskim knjigama uglavnom odgovaraju pokazanom znanju učenika na času.</p>
35759	<p>U učionicama (posebno drugog ciklusa) ima manji broj plakata i panoa sa malo ili nimalo sadržaja iz matematike.</p> <p>Postojeći plakati i panoi iz matematike uglavnom su, po formatu manji i ne zauzimaju adekvatno mjesto u učionici, tako da prostor za nastavu i učenje matematike u dovoljnoj mjeri ne doprinosi saznanjnoj motivisanosti učenika.</p> <p>Nastavnici sami i/ili zajedno sa učenicima osmišljavaju i izrađuju didaktički materijal (nastavne listiće, skice, aplikacije, modele tijela, crteže, razne figure i predmete, koji se nalaze u učionici) i time doprinose savladavanju zahtjeva savremene nastave.</p> <p>Preporuke</p> <p>Učionički ambijent obogatiti plakatima i panoima sa bazičnim matematičkim sadržajima, koji će biti istaknuti na vidnom mjestu u učionici i kao takvi biti u funkciji nastave/učenja.</p>
35760	<p>Aktiv razredne nastave podijeljen je na aktivne po razredima. Svaki od aktiva ima svoju svesku zapisnika. Planovi rada dati su po mjesecima i uglavnom sadrže potrebne elemente. Aktivni svih razreda sredinom septembra su razmatrali i analizirali Nastavni plan i predmetne programe za osnovnu školu i dali svoje mišljenje i prijedloge za njihovo unapređivanje. Na sastancima se razmatraju stručna pitanja, ciljevi za otvoreni dio programa (4 sedmice), kriterijumi ocjenjivanja, organizacija i realizacija dopunske i dodatne nastave. Aktivni planiraju aktivnosti kojima se daje doprinos profesionalnom razvoju na nivou Škole, realizuju i analiziraju po dva praktična predavanja/ogledne časove. Plan održavanja oglednih časova se donosi na sjednici održanoj u septembru. Na nivou Aktiva sastavljaju testove (II razred-matematika), testiraju učenike i analiziraju rezultate.</p> <p>Poslije klasifikacionih perioda nema tabelarnog prikaza uspjeha i vladanja učenika, ali svaki od nastavnika detaljno obrazlaže brojno stanje, opšti uspjeh, vladanje učenika i prosječnu ocjenu na nivou odjeljenja. Aktiv III razreda razmatra uspjeh učenika na eksterno-internoj provjeri znanja poslije I ciklusa.</p> <p>Zapisnici sa sjednica aktiva imaju istu formu. Sveske zapisnika imaju numerisane stranice i propisno potpisane i ovjerene zapisnike, a zapisnici sa sjednica aktiva imaju naznačen redni broj sjednice, dnevni red i po njegovim tačkama donesene zaključke.</p> <p>Plan rada Stručnog aktiva se realizuje predviđenom dinamikom uz učešće gotovo svih članova. Aktivni su ove školske godine održali 2-4 sjednice, ne računajući sjednicu poslije prvog klasifikacionog perioda, koje do dana nadzora (7. novembar) nijesu realizovane, ili nijesu zabilježene.</p> <p>Za prethodnu školsku godinu aktivni su održali 6-7 sjednica. Sjednicama aktiva prisustvuju pomoćnik ili pedagog Škole.</p> <p>Preporuke</p> <p>Formirati aktivne nastavnika po ciklusima, jer su u okviru istog ciklusa interesovanja i aktivnosti nastavnika zajednička (organizacija nastave, ambijent učionice, ocjenjivanje, kombinovana odjeljenja...).</p>
35761	<p>Dopunska nastava je planirana, postoje razrađeni planovi po razredima i realizuje se u svim posjećenim odjeljenjima. U posebnim sveskama nastavnici (III-1, IV-1) pišu sadržaje – pripremu rada za te časove, evidenciju prisustva i napredovanje učenika. Efekti dopunske nastave se, uglavnom, analiziraju s osvrtom na kvalitet uspješnosti.</p>
35762	<p>Dodatna nastava je planirana, postoje razrađeni planovi po razredima. U posjećenim odjeljenjima IV razreda nema evidencije o nenoj realizaciji, a u ostalim posjećenim odjeljenjima se realizuje (za 16 učenika održano je 7 časova). U posebnoj svesci nastavnica (III-1) piše sadržaje – pripremu rada, evidenciju prisustva i napredovanje učenika. Postoji plan rada i za sekciju „Mali matematičari“.</p>

6.1.2. Obavezni nastavni predmeti

Prosvjetni nadzornik:	mr Blaga Žurić
6.1.2.1. Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost	
Ukupan broj nastavnika po datom predmetu:	4
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor:	4
Posjećena odjeljenja:	VI-3, VII-2, IX-1, IX-3
Broj posjećenih časova:	4

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
30	35763	Organizacija nastave/učenja na času	8	X		
11	35764	Planiranje nastave	7	X		
11	35765	Pisane pripreme za čas	8	X		
11	35766	Upotreba nastavnih sredstava	8	X		
10	35767	Ocjenjivanje	7	X		
9	35768	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	7	X		
8	35769	Rad Stručnog aktiva	7	X		
5	35770	Dopunska nastava	7	X		
5	35771	Dodatna nastava	7	X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.52	USPJEŠNO		

Br. ind.	Obrazloženje
35763	<p>Posjećena su tri časa iz nastave jezika i jedan čas nastave književnosti. Nastava je stručno zastupljena. Časovi su realizovani aktivnim metodama i različitim oblicima rada. Jasnim pitanjima i objašnjenjima veoma uspješno su aktivirana predznanja učenika, podsticani su na razmišljanje i upućivani na uočavanje različitih oblika imenica na neumjetničkom tekstu (nominativ, VI-3). Zanimljiva je koncepcija časa u čijoj realizaciji je učestvovao gost (čas vezan za lokalnu zajednicu, IX-1). Učenici su pokazali solidno znanje iz nastave jezika (VII-2), usmjeravani su na korišćenje udžbenika, radnu svesku i druge izvore informacija. Takođe, učestvovali su u isticanju cilja i ispoljavali su zainteresovanost za učenje u svim fazama časa, uočavali su bitne informacije i objašnjavali ih (značenje padeža, glagolsko vrijeme). Individualizacija i diferencijacija prisutni su u nastavi.</p> <p>Komunikacija između nastavnika i učenika ostvaruje se uspješno kroz međusobno uvažavanje i zajedničke aktivnosti. Nastavnici su samouvjereni, nastavu izvode na stručan način i u skladu sa postavljenim ciljem. Povratna informacija je realizovana, a međupredmetne povezanosti su konkretizovane. Ciljevi časa su uspješno ostvareni.</p>
35764	<p>Nastavnici posjeduju godišnje i mjesečne planove rada koji se uglavnom ne razlikuju. Sadrže: redni broj časa, pojmove/sadržaje, ciljeve, aktivnosti učenika i korelaciju. Ciljevi uglavnom prate priručnik, ne i Predmetni program (npr. „uče na greškama“, „provjeravaju pređeno jezičko i književno gradivo“... IX-1). Ciljevi su raspoređeni po mjesecima sa fondom časova za realizaciju. Poslije mjeseca ili nastavne teme planiran je osvrt na realizaciju. Časovi koji nijesu centralno određeni osmišljeni su i ovjereni na odgovarajući način.</p> <p>Preporuke</p> <p>Operativne ciljeve treba kongovati i doraditi u skladu sa Predmetnim programom.</p>
35765	<p>Nastavnici redovno pišu pripreme. Za posjećene časove posjedovali su detaljne pripreme sa potrebnim elementima nastave. Priprema sadrži: operativni cilj, oblik rada, metode, nastavna sredstva i aktivnosti učenika po fazama časa (uvodni, glavni, završni). Karakteriše ih pedantnost i urednost (IX-3, VI-3). Zapažanja tokom realizacije nastavnici koriste i naredne godine za korekciju i dopunu pripreme.</p>
35766	<p>Škola raspolaže osnovnim nastavnim sredstvima i stručnom literaturom u skladu sa resursima za realizaciju Predmetnog programa. Na časovima su korišteni: odobreni udžbenici, tabla, plakat, fotografije, nastavni i radni lisići. Učenici se upućuju na internet i drugu stručnu literaturu. Računari nijesu korišteni na časovima.</p>
35767	<p>Većina učenika ima pozitivnu ocjenu u odeljenskoj knjizi. Na kraju kvalifikacionog perioda srednja ocjena je: 2,71 (IX-1), 2,44 (VI-3), 2,86 (IX-3), 3,00 (VII-2). Sveske za domaći i školski rad rijetko se pregledaju i ispravljaju greške u njima. Pismeni zadaci imaju pored brojčane ocjene i pisani komentar. Nastavnici posjeduju bilježnicu vrednovanja postignuća učenika.</p> <p>Preporuke</p> <p>Redovno pregledati radove učenika, notirati greške, zapisivati i davati sugestije.</p>
35768	<p>Učionice su klasične, opremljene na tradicionalan način, međutim imaju estetsku, motivacionu i sazajnu odliku. Nastavnici povremeno sa učenicima izrađuju didaktički materijal kako bi učionica bila stimulatívno i prijatno mjesto za nastavu i učenje. Na Aktivu se rijetko pokreće inicijativa za nabavku nastavnih sredstava potrebnih za realizaciju obrazovnih ciljeva.</p>
35769	<p>Rad Stručnog aktiva je evidentiran od 2010. godine. U Godišnjem planu rada Aktiva za školsku 2016/17. godinu obuhvaćeni su: podjela časova i razreda, dogovor oko pismenih zadataka, dopunska i dodatna nastava, rad sekcija... Poslije klasifikacionih perioda analizira se uspjeh učenika i predlažu mjere za njegovo poboljšanje. Na sastancima Aktiva razmatraju se stručna pitanja i planiraju ogledni časovi, ali nema pisanih dokaza o uspješnosti njihove realizacije.</p>
35770	<p>Nastavnici posjeduju godišnji plan rada dopunske nastave i evidentiraju učenike koji je pohađaju. Dokaz o njenoj realizaciji nalazi se u odeljenskoj knjizi. Ne vodi se evidencija o njenoj uspješnosti na postignuća učenika.</p>
35771	<p>Dodatna nastava se planira i realizuje, uglavnom u formi slobodnih aktivnosti. Učenici učestvuju na opštinskom i regionalnom takmičenju (literarna, recitatorska...).</p>

Prosvjetni nadzornik: mr Fadila Kajević

6.1.2.2. Engleski jezik

ind.	Obrazloženje
godine na Državnom takmičenju je učestvovalo 4 učenika koji su osvojili prosječno 50 bodova (60, 57, 42 i 39).	

Prosvjetni nadzornik: Nermin Hajdarpašić

6.1.2.3. Fizičko vaspitanje

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 3

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3

Posjećena odjeljenja: V-3, VII-3, VII-1.

Broj posjećenih časova: 3

Tež. koef. Aspekti utvrđivanja kvaliteta

			Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
30	35781	Organizacija nastave/učenja na času	9	X			
11	35782	Planiranje nastave	8		X		
11	35783	Pisane pripreme za čas	8		X		
11	35784	Upotreba nastavnih sredstava	9	X			
10	35785	Ocjenjivanje	8		X		
9	35786	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	9	X			
8	35787	Rad Stručnog aktiva	7		X		
5	35788	Dopunska nastava	10	X			
5	35789	Dodatna nastava	8.55				
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja				VEOMA USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
35781	Na posmatranim časovima većina nastavnika polazi od planiranih ciljeva i zadataka, vodeći računa o adekvatnom izboru metoda i oblika rada. U organizaciji časa vodi se računa o ueničkim znanjima i iskustvu. Najčešće se primjenjuje grupni frontalni oblik rada. U nastavi se koriste dostupna nastavna sredstva. Dijalog između učenika i nastavnika, kao i učenika međusobno odvija se uz uzajamno uvažavanje i povjerenje. U nastavi se često koriste pohvale i nagrade i ističu pozitivni primjeri ponašanja učenika. Značajan dio učenika je osposobljen da stečeno znanje primjenjuje u svakodnevnom životu. Postavljeni ciljevi i zadaci, na posjećenim časovima, su ostvareni.
35782	Nastavnici su blagovremeno uradili godišnje planove rada, sačinjene u skladu sa propisanim Predmetnim programom i u saradnji sa ostalim članovima Aktiva. Planovi su uglavnom usmjereni na postizanje očekivanih obrazovnih ishoda. U planovima je izvršeno horizontalno usklađivanje vremena za pojedine tematske oblasti, ali nedostaje vertikalna (međurazredna) korelacija. Planovima su predviđene različiti oblici i metode rada u funkciji efikasnog sticanja motoričkog znanja i razvoja motoričkih sposobnosti, kao i stavova učenika. Planovi uvažavaju specifičnosti lokalne sredine i slobodni dio Predmetnog programa je kreiran. Na osnovu neostvarenih planiranih zadataka, utvrđenih analizom provjere rezultata rada, prave se kratkoročne korekcije planova.
35783	Nastavnici se uglavnom redovno pripremaju za nastavu i posjeduju neposredne pripreme za većinu realizovanih časova. Pripreme imaju jasnu strukturu. Prilikom kreiranja pripreme nastavnici uzimaju u obzir razlike učenika u napredovanju, znanju i iskustvu. Samimi tim pripremaju se zadaci različite težine. Nastavnici, prilikom kreiranja priprema poštuju didaktičko-metodska uputstva i instrukcije date u nastavnom programu. Po realizovanom času uglavnom se biljele zapažanja i koriste se u sljedećim pripremama.
35784	Nastava se odvija u školskoj sportskoj sali, solidno opremljenoj i na terenima u dvorištu Škole. Škola raspolaže potrebnim nastavnim sredstvima. U nastavi se koriste raspoloživa nastavna sredstva za realizaciju planiranih aktivnosti.
35785	Ocjenjivanje učenika je u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o ocjenjivanju učenika. Ocjenjivanje se obavlja redovno i posljedica je sistematskog praćenja učenika. O kriterijumu ocjenjivanja nastavnici se dogovaraju na sjednicama stručnih organa. U nastavi se primjenjuje formativno i sumativno ocjenjivanje. U Školi se poštuje dogovoreni način informisanja o postignućima učenika sa kojim su upoznati roditelji i učenici. Informisanje je redovno, jasno i lako razumljivo. Ocjene u odjeljenjskoj knjizi uglavnom su usklađene pokazanom znanju učenika.
35786	Prostor u kome se izvodi nastava je podsticajan za učenje i uglavnom zadovoljava zdravstvene zahtjeve. Nastavnici svojim zalaganjem uspijevaju da obezbijede dio nedostajućih nastavnih sredstava i na taj način doprinose realizaciji programskih sadržaja. Nastavnici na sjednicama Aktiva pokreću inicijativu za nabavku nedostajućih nastavnih sredstava.
35787	Plan rada Stručnog aktiva uglavnom sadrži aktivnosti iz nadležnosti ovog organa. Na sjednicama Aktiva analizira se nastavni proces, planiraju aktivnosti nastavne i vannastavne, usaglašava kriterijum ocjenjivanja i sl. Sjednice Aktiva realizuju se planiranom dinamikom.
35789	Učenici ove Škole postižu izuzetne rezultate na sportskim takmičenjima. Naročito je prepoznatljiva po rezultatima iz rukometa.

Prosvjetni nadzornik: Miomir Radović

6.1.2.4. Geografija

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 3

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3

Posjećena odjeljenja: VI-3 VII-2, VIII-4

Broj posjećenih časova: 3

Br. ind.	Obrazloženje
	Preporuke
	Organizovati u okviru Aktiva ogledne časove i hospitacije, analizirati rezultate tih aktivnosti.
35797	Nastavnici imaju plan rada dopunske nastave. U tekućoj školskoj godini već je organizovana dopunska nastava za učenike koji zaostaju u savladavanju nastavnog gradiva. Realizacija dopunske nastave uredno se upisuje u odjeljenjske knjige.
35798	Urađen je plan i program rada dodatne nastave. Navedeni su oblici rada i metode koje traže što veću misaonu aktivizaciju (rješavanje problema, učenje putem otkrića i sl.). U toku je njihova realizacija.

Prosvjetni nadzornik: mr Dragica Kovačević

6.1.2.5. Hemija

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 1

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 1

Posjeđena odjeljenja: VIII-3, IX-3

Broj posjećenih časova: 2

Tež. Aspekti utvrđivanja kvaliteta
koef.

	Bodovi	Procjena kvaliteta					
		VU	U	Z	NZ		
OPŠTI INDIKATORI							
30	35799	Organizacija nastave/učenja na času	9	X			
11	35800	Planiranje nastave	8		X		
11	35801	Pisane pripreme za čas	9	X			
11	35802	Upotreba nastavnih sredstava	8		X		
10	35803	Ocjenjivanje	8		X		
9	35804	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	8		X		
8	35805	Rad Stručnog aktiva	7		X		
5	35806	Dopunska nastava	7		X		
5	35807	Dodatna nastava	7		X		
			8.23	USPJEŠNO			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja							

Br. ind.	Obrazloženje
35799	Organizacija nastave, na posjećenim časovima, realizovana je aktivnostima koje su valjano pratile tok časa. Nastojalo se da se kroz dinamiku časa uključe svi učenici u realizaciju planiranih aktivnosti i pokažu da veoma uspješno razvijaju učenje o hemijskoj vezi i razumiju sadržaje bilo da daju direktne odgovore ili pomoću hemijskog pisma, provjeravajući ostvarivost ciljeva učenja. Blagovremeno su istaknuti ciljevi časa kroz povezivanje gradiva sa prethodnim znanjem. U nastavi su se smjenjivali frontalni, grupni i individualni oblici rada. Elementi časa su dobro ukomponovani u cjelinu nastavnog časa. Nastavnica je na metodski pripremljen način kroz saradnju sa učenicima doprinosila veoma uspješnom razvijanju učenja na relaciji nastavnik-učenik i učenik-učenik. U toku časaova većina učenika aktivira ranije stečena znanja i iskustva. Nastavnica se posvećeno bavi povratnom informacijom učenika i na valjan način ih usmjerava i vodi ka postavljenom cilju časa. Kod usvajanja novih sadržaja nastavnica jasno i strukturano objašnjava sadržaje. Nastavne situacije, dizajnirane su tako da veoma uspješno motivišu učenike. Aktivnosti nastavnice i učenika u nastavnom procesu usklađene su sa definisanim ciljevima (na posmatranim časovima).
35800	Godišnji planovi i programi rada po razredima, sastavljeni su u skladu sa Nastavnim planom. Ciljevi u planovima, raspoređeni su sa potrebnim fondom časova za realizaciju u okviru određene tematske cjeline. U planovima su naznačeni časovi namijenjeni slobodnom dijelu programa, održivom razvoju, preduzetničkom učenju i saradnji sa lokalnom sredinom. Tako je Plan i program obogaćen zanimljivim sadržajima koji su od značaja za primjenu hemije u svakodnevnom životu, kao i za prirodne fenomene poput efekta staklene bašte, začađujuće supstance vode, vazduha i zemljišta, za prednosti i nedostatke industrijske proizvodnje kao i za zdravstveno obrazovanje i vaspitanje. U napomenama je dat naglasak kroz koje sadržaje će se ukazivati na preduzetničko učenje i učenje za održivi razvoj. Za nastavne teme navedeni su operacionalizovani ciljevi u formi procesno-razvojnog učenja usmjerenog na primjenu hemijskih saznanja u međupredmetnoj korelaciji i svakodnevnom životu.
35801	Nastavnica pisane pripreme radi za svaki čas i one imaju jasnu strukturu i detaljnu razradu toka časa i u funkciji su časa. Posmatrani časovi su veoma uspješno pripremljeni u pisanoj formi. U pripremama za časove su navedene metode i tehnike koje su u funkciji časa. Pripreme se u toku rada na času valjano koriste i veoma uspješno opravdavaju svrhu postojanja i doprinose kvalitetu razvijanja učenja u kontinuitetu. Postoje dokazi da se pripreme redovno rade, dograđuju i dopunjuju.
35802	Kabinet hemije sredi je i opremljen nastavnim sredstvima za realizaciju nastave a postojeći resursi se koriste za realizaciju demonstracionih ogleda i školskih eksperimenata. Mogućnosti primjene računara se koriste u dovoljnoj mjeri. Nastavna sredstva su sredi i po namjeni klasifikovana i redovno se koriste u radu.
35803	Prateći ocjenjivanje učenika u procesu učenja na času, došlo se do podatka da ocjenjivanje na konzistentan način upućuje učenike šta treba da poboljšaju, kao i da odgovore na komentare nastavnika i da uoče svoje greške. Učenici se stimulišu na aktivnosti za ocjenu kako bi postigli željeni nivo postignuća. Ocjene se temelje na (pr)ocjeni znanja učenika metodom usmene, pismene provjere znanja učenika, rada u grupi, izrade didaktičkog materijala i ostalih aktivnosti u nastavi hemije (učesće u dodatnoj i dopunskoj nastavi).
35804	Prostor za nastavu i učenje je uređen i prijatan za boravak i učenje u njemu. Raspored klupa je nekonvencionalan i

Br. ind.	Obrazloženje
35841	Škola je analizirala postignuća po odjeljenjima, ali ne i sumarno. Analizom uzorka dokumenata vidljiv je trend rasta od I do IV klasifikacionog perioda, što je uobičajena praksa. Škola vrši različite analize postignuća i prati pojedine trendove, ali svi podaci su na nivou odjeljenja ili nastavnog predmeta, pa iz njih nije vidljivo postignuće Škole. Diplomu »Luča« prošle godine dobila su 4 učenika, što je znatno manje u odnosu na ranije godine (prethodne godine 10, zatim 9, 13, ...).

- Opšta preporuka:

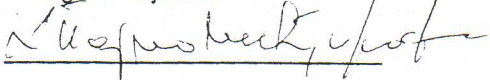
Obaveza direktora škole je da sa Izvještajem upozna nastavnike, Savjet roditelja i Školski odbor (član 13. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama "Službeni list CG", br. 26/12).

Na osnovu ovog Izvještaja, direktor škole treba da uradi Plan za unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada i dostavi ga Zavodu za školstvo u roku od 30 dana od dana prijema ovog izvještaja (član 14. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama "Službeni list CG", br. 26/12).

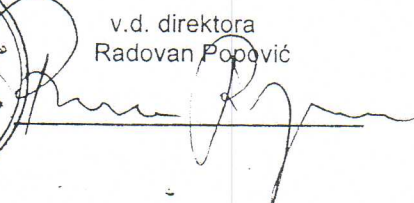
- Pravna pouka:

Shodno stavu 4. člana 11. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama, na ovaj Izvještaj škola može izjaviti prigovor direktoru Zavoda za školstvo u roku od 15 dana od dana prijema ovog Izvještaja.

Vođa tima nadzornika
Dragutin Pajković

v.d. direktora
Radovan Popović

Dostavljeno:

JU OŠ "Aleksa Đilas Bećo" - Mojkovac
Ministarstvu prosvjete
Arhivi

Opština Mojkovac

odjeljuje

ZAHVALNICU

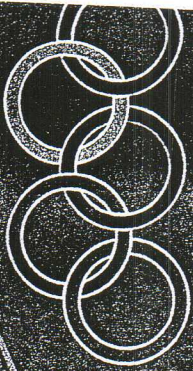
IV OŠ „ALEKSA TIHAJ-BEĆU“

za doprinos u afirmaciji akcije
"Najlepši kutak - najljepši grad"

Mojkovac,
25.11.2015. god.

m.p.

Predsjednik
Dejan Medojević
Dejan Medojević

KOLSKE SPORTSKE IGRE SJEVERNE REGIJE
PLJEVLJA, APRIL 2017. GOD.

DIPLOMA

O.Š. "ALEKSA DILAS-BEĆO"
MOJKOVAC

za osvojeno II mjesto u ž. rukometu

Pljevlja,

19. aprili 2017. god

Predsjednica OŠSS P. V.
Slavka Maksimović

ФОНДАЦИЈА ВУКОВЕ ЗАДУЖБИНЕ
ЖАБЉАК - ШАВНИК - ПЛУЖИНЕ

ДИПЛОМА

МИЛЕНА БУЛАТОВИЋ

ОШ „Алекса Бећо Ђилас“ - Мојковац, VII разред

За освојено III мјесто
на наградном конкурсy за ликовне радове
„Трагови завичаја опомињу“

Петњица,
12. јула 2017.

Предсједник
Скупштине Фондације

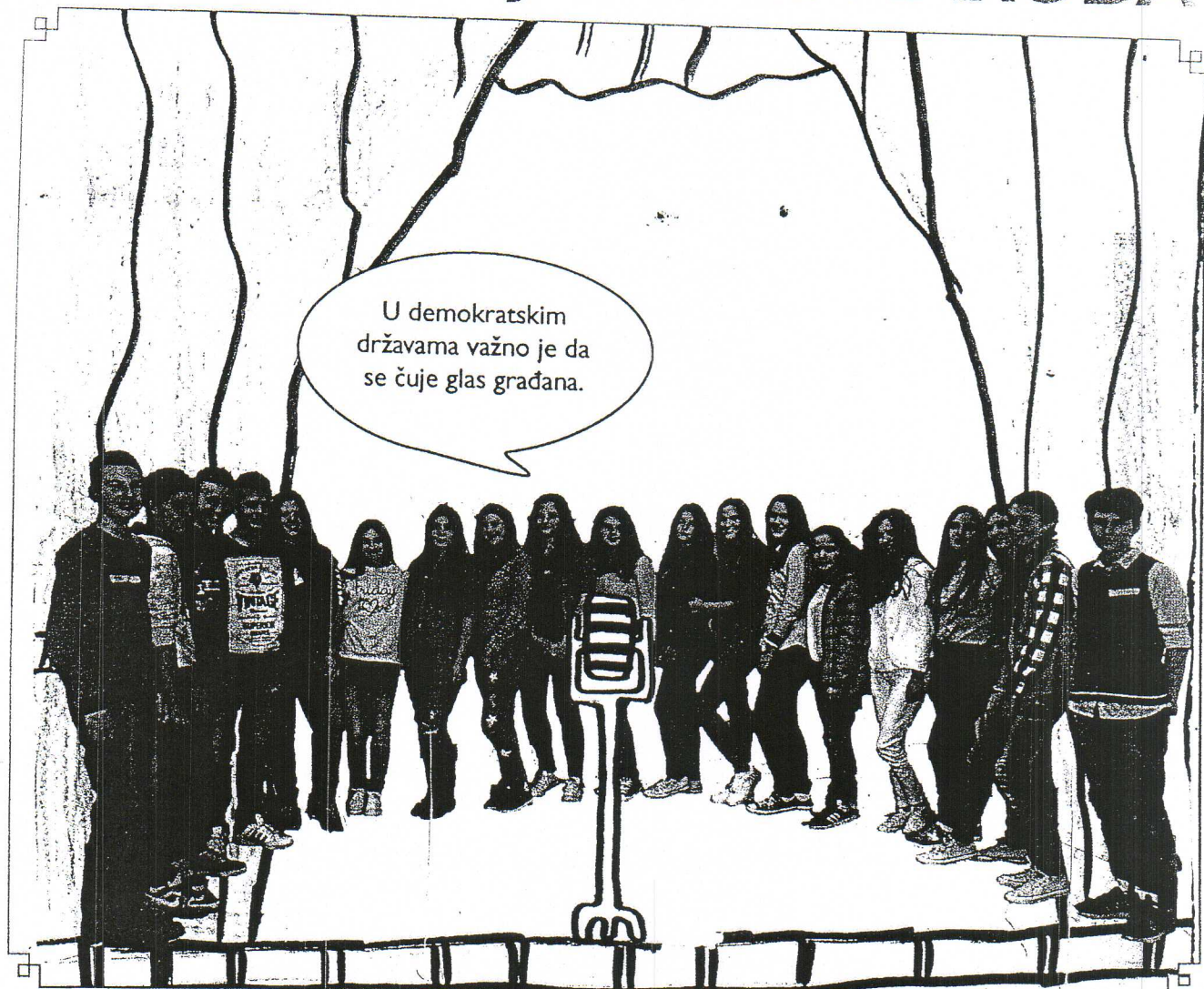
Неђељко Струњаш

Demokratske radionice „Barbara Pramer“

Broj 573, Demokratija i parlament, 14. oktobar 2016. godine, Podgorica

DEMOKRATIJA-GLAS NARODA

U ovom broju novina **Demokratskih radionica „Barbara Pramer“** imaćete priliku da pročitate šta su novinari IX razreda OŠ „Aleksa Đilas Bećo“ iz Mojkovca saznali o temi **Demokratija i parlament.**

Za jednakost svih (str. 2 i 3)

U skupštini je sloga glavna (str. 4 i 5)

Crna Gora
SKUPŠTINA

ZA JEDNAKOST SVIH

Demokratija nam nudi da svi budemo jednaki i da imamo mogućnost da iznesemo svoje mišljenje

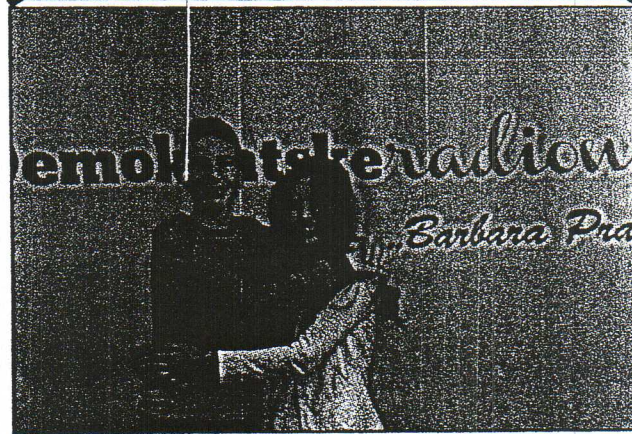
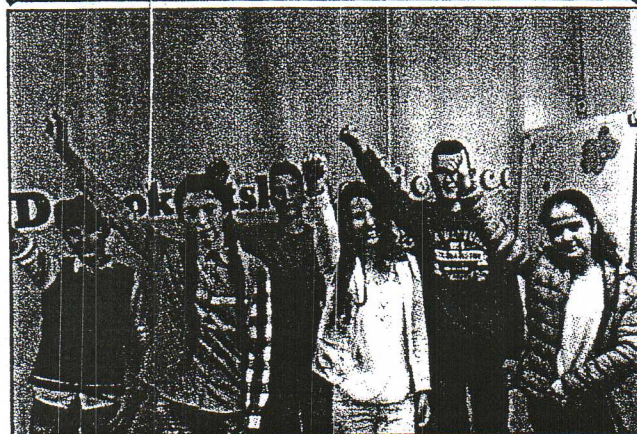
Još od davnina ljudi su se međusobno podcjenjivali na osnovu razlika, a najviše zbog različitih prava. Važila se riječ „jačeg“ prema „slabijem“ i muškarca prema ženi, zbog svega ovoga problemi su se riješavali najviše verbalnim i fizičkim nasiljem.

Vremenom je sazrijevala svijest kod ljudi i želja da Zemlja bude mirno mjesto gdje svi imaju svoja i jednaka prava. Ljudi su se vodili idejom da u Zemlji vlada demokratija koja će se vremenom idealizovati.

Mi sada živimo u takvom svijetu gdje su svi jednaki, gdje su žene jednako poštovane kao i muškarci, gdje svi učestvujemo u donošenju odluka vezanih za bolju budućnost, gdje djeca mogu imati sve što je potrebno za njihovo zdravo odrastanje.

Demokratija nam nudi da učestvujemo u vlasti i donošenju odluka u državi tako što bismo birali svoje predstavnike, nudi nam mogućnost da kažemo svoje mišljenje i da učestvujemo u mijenjanju naše zajednice, grada, države.

Kao što glasi citat nepoznatog autora: „Demokratija ne žuri, ali sigurno stiže do cilja“.

Kroz našu foto-priču prikazali smo vam situacije bez demokratije i sa demokratijom. Nekada nisu imali svi svoja prava, pojedinci su odlučivali i ponekad su zanemarivali druge. Zahvaljujući demokratiji to nije više tako! Sada svi imamo jednaka prava, zajedno odlučujemo i sljedeće vam poručujemo: gajite zajedništvo jer tako smo jači! Poštujte se međusobno i ljubav će pobijediti.

Sada ćemo vam kroz par teza objasniti nekoliko stvari o demokratiji:

*Pojam demokratija se prvi put spominje u V vijeku prije nove ere, u Antičkoj Grčkoj.

*Demokratija ustvari znači vladavina naroda.

*Riječ demokratija nastala je od dvije grčke riječi: *demos*-narod i *kratein*-vladavina.

*Građani putem izbora biraju svoje predstavnika koji onda donose važne odluke za nas i našu državu.

*Riječ ustav potiče od naše riječi ustava. Ustav je najviši pravni akt jedne države i svi zakoni moraju biti u skladu sa njim. Zato su tamo napisane najvažnije stvari za državu, a u Ustavu Crne Gore se, između ostalog, nalaze osnovna ljudska i dječija prava.

*Ljudska prava su prvi put donešena 1948. godine.

*Dječija prava su donijeta 1989. godine 22. oktobra.

*Žene su se takođe borila za svoja prava i na to nas podsjeća 8. mart, Međunarodni dan žena.

*Mi mislimo da demokratija pomaže da učinimo svijet boljim mjestom za život.

*Svako mišljenje pojedinca je važno i treba ispoštovati bez obzira na vjeru, naciju, boju kože.

*Gajite demokratiju, jer bez nje ne bi imali toliko prava i ne bi bili slobodni da kažemo sve što mislimo!

Autori: Teodora, Ivana, Luka i Andrijana

Demokratija

Demokratija me čeka,
Za nju i na kraj svijeta.
Da glasam, pravo imam,
I da me pitaju kako sam.

Žene se za prava izboriše,
a momci ih sa ružama dočekaše
i posle dužeg rata
dode doba 8. marta.

Sada narod vlada, -
i nema više nezgoda.
Moje mišljenje uvažavaju svi
i radujemo se sada mi.

Autorka: Marijana

Teodora, Vladimir, Luka, Ivan, Andrijana, Sara, Marijana, Ivana, Rumica i Ksenija (13 - 14 godina)

U SKUPŠTINI JE SLOGA GLAVNA

Skupština Crne Gore je predstavnički dom naroda, zato odluke koje se donesu treba da budu u našem najboljem interesu.

Sve odluke su važne, jer na taj način odlučujemo o nečemu što nas se tiče. Međutim, neke odluke ne donosimo sami, zato biramo osobe koje će najbolje predstaviti naše ideje i zastupati naše interese. Važni predstavnici naroda upravo to rade u Skupštini Crne Gore.

Dijalog i ravnopravnost su zato i u Skupštini i u državi bitni. Ravnopravnost u državi je važna, pogotovo da se osigura da svaki građanin ima pravo da bira i da bude biran. Pravo da bira i bude biran za poslanika u Skupštini Crne Gore ima svaki državljanin naše države koji je stariji od 18 godina i koji ima najmanje dvije godine prebivališta u Crnoj Gori, do dana izbora. Poslanike u Skupštini Crne Gore, njih 81, građani biraju na parlamentarnim izborima na osnovu lista političkih partija, koalicija i/li grupe građana. Parlamentarni izbori se održavaju svake četvrte godine, što znači da je i mandat poslanika (period obavljanja funkcije) ograničen na četiri godine. Kao što smo već spomenuli, dijalog je veoma bitan, kako među građanima svakodnevno, tako i među poslanicima. Kako su poslanici zaduženi da donose najvažnija dokumenta naše države - Ustav i zakone, važno je da vode dijalog o njima, da raspravljaju, da se uvažavaju, jer su to važna pravila koja štite sve nas. Sve u svemu svi odgovaraju građanima koji su ih izabrali.

Autorke: Anđela, Vera i Saša

Skupština je prava dama u kojoj je sloga glavna

Skupština je prava dama u kojoj je sloga glavna.

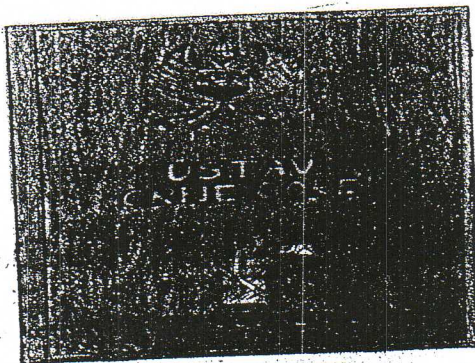
Prvo pravilo glasi:
zajedno smo demokratije ukrasi.

Ustav je knjiga važna
u kojoj su zapisana naša prava.
Politika je snažna
dok je demokratija važna.

Ova pjesma znači za sve one koje zakon kači.
Izborama se bira
ko će državu da renovira.

Građini nam redom zборе
da idemo na izbore, da biramo poslanike naše drage
predstavnike.

Autorke: Maja i Emilija

Ustav Crne Gore je najvažniji dokument u našoj državi.

Autori: Baška i Bojan

Ko što narod bira svoje predstavnike u Skupštini, tako i mi biramo svog predstavnika u Učeničkom parlamentu.

Predstavljamo vam uloge Skupštine Crne Gore

Poslanici u Skupštini zastupaju prava i interese naroda.

Važna uloga Skupštine je predstavnička.

Zakone donose, dopunjuju i mijenjaju poslanici.

Skupština ima i zakonodavnu ulogu.

Vlada je zadužena da sprovodi donešene zakone.

Sastav Vlade biraju poslanici u okviru izborne uloge.

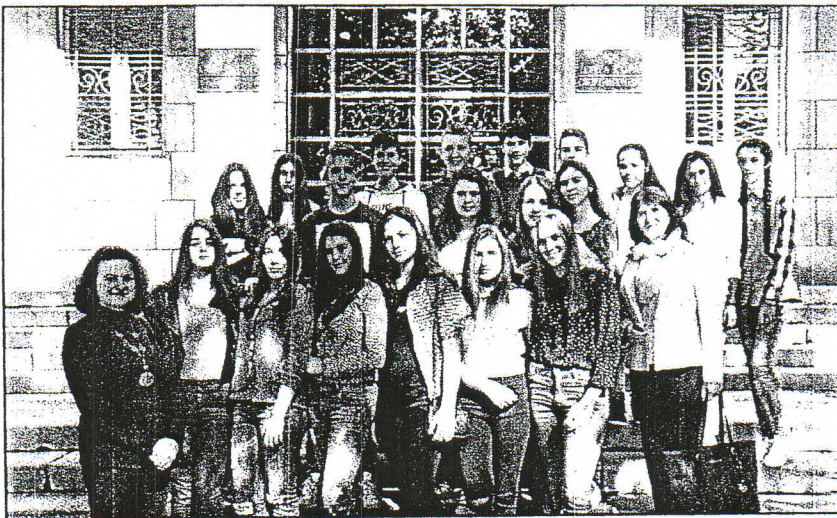
Premijer jednom mjesечно izvještava o radu Vlade i sprovedenim zakonima.

Skupština kontroliše rad Vlade Crne Gore u okviru kontrolne uloge.

Maja, Baša, Bojan, Emilija, Isidora, Anđela, Vera, Saša i Nevena (13-14 godina)

* Neprecišćena verzija

IMPRESUM

Ova publikacija je nastala kao proizvod programa Demokratske radionice „Barbara Pramer“, koji realizuje

Crna Gora
SKUPŠTINA

Uređuje:

Služba Skupštine Crne Gore

Svrha publikacije:

Neformalno građansko obrazovanje

Štampa:

Skupština Crne Gore

Prijave za učešće u demokratskim radionicama slati na:

Telefon: 069 / 319 - 915

e-mail: office@demokratskeradionice.me

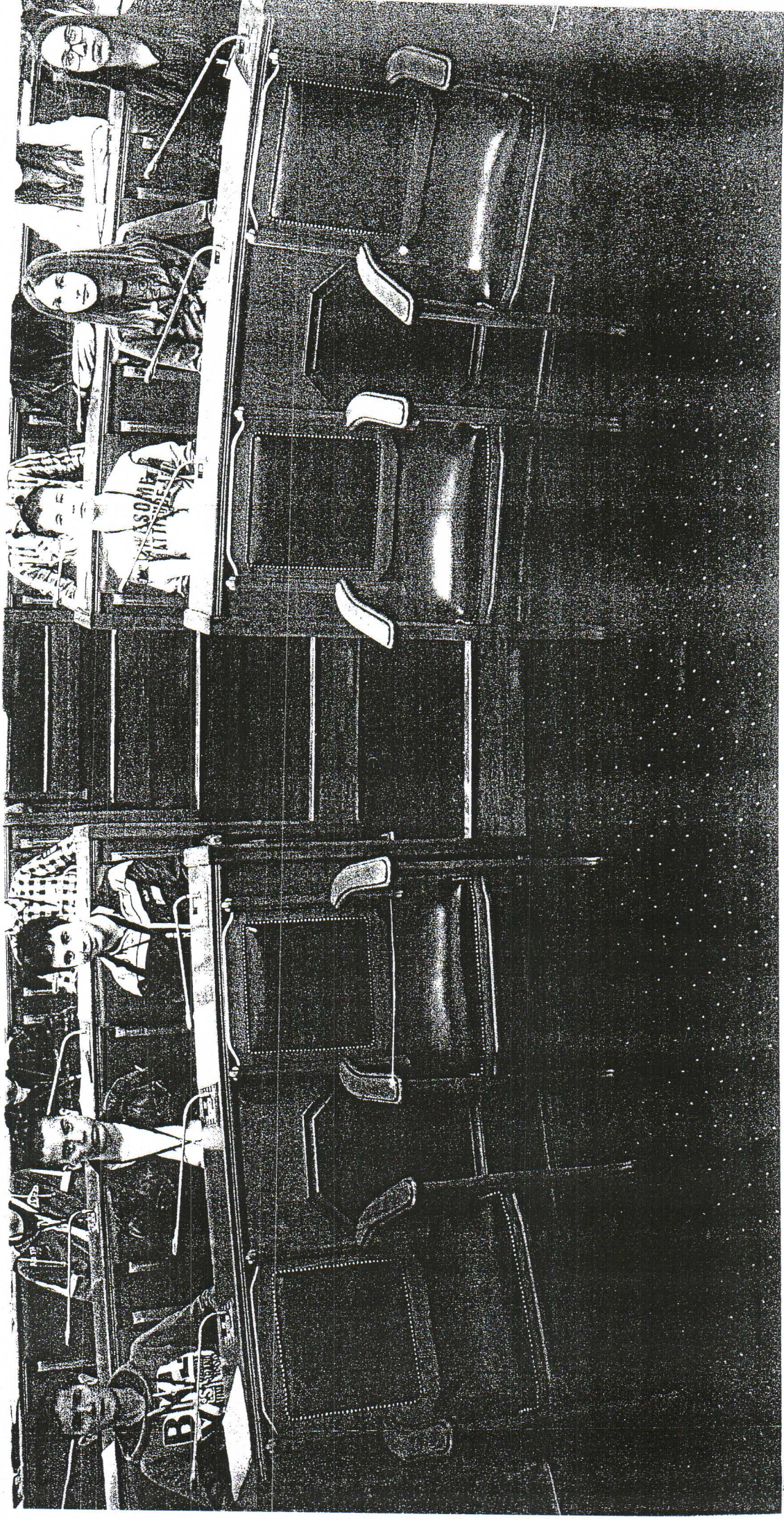
www.demokratskeradionice.me

na KOST SVIN ISE.

* Neprecišćena verzija

U skupštini je sloga glavna IST

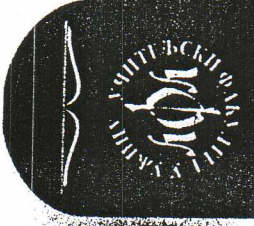

Demokratske radionice „Barbara Pr

Osnovna škola „Aleksa Đilas Bećo” - 01. april 2016.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
УЧИТЕЛСКИ ФАКУЛТЕТ У УЖИЦУ

REPUBLIC OF SERBIA
Kragujevac University
THE TEACHER-TRAINING FACULTY

За учешће на међународном научном скупу
„Уџбеник у функцији наставе и учења“
држаног у Ужицу, Република Србија, 4. новембра 2016.

For participation on the International scientific conference
„Textbook in the Function of Teaching and Learning“
held in Užice, Republic of Serbia on 4th November 2016.

ДЕКАН/DEAN

Проф. др Снежана Маринковић

ПОТВРДА О УЧЕШЋУ НА VIII НАУЧНОМ СКУПУ МЛАДИХ ФИЛОЛОГА СРБИЈЕ

Потврђујемо да је ВЕСЕЛИН БЛАТОВИЋ
учествовао/ла на VIII научном скупу младих филолога Србије, одржаном 2. априла 2016.
године на Филолошко-уметничком факултету Универзитета у Крагујевцу, са рефератом
Методички приступ књижевном сликарству
Бранислава Нумића

2. 4. 2016.
Крагујевац

Декан ФИЛУМ-а

Проф. др Радомир Јемић

ФИЛУМ

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ • UNIVERSITY OF KRAGUJEVAC
Филолошко-уметнички факултет • Faculty of Philology and Arts

ПОТВРДА О УЧЕШЋУ НА XIX НАУЧНОМ СКУПУ МЛАДИХ ФИЛОЛОГА СРБИЈЕ

Потврђујемо да је **Веселин Булатовић** учествовао на XIX научном скупу младих филолога Србије, одржаном 8. априла 2017. године на Филолошко-уметничком факултету Универзитета у Крагујевцу, са рефератом

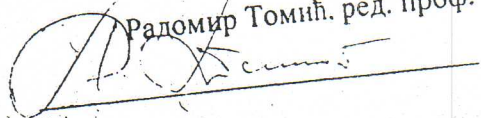
Методички приступ драми Коштана Борисава Станковића.

8. 4. 2017.

Крагујевац

Декан ФИЛУМ-а

Радомир Томић, ред. проф.

STONOTENISKI SAVEZ CRNE GORE

Zahvalnica

OŠ ALEKSA BILAS - DEČO

DIREKTORU VESELINI BULATOVICH

ZA DODRŠKU USPEŠNOJ
ORGANIZACIJI KAMPA I TURNIRA
„TROFEJ MOJKOVCA 2015. god”

POTPISANIK

Predsjednik STSCG

RAIČEVIĆ N.

ALFA Centar

odjeljuje

ZAHVALNICU

O.Š. "Aleksa-Bećo Dilas" – Mojkovac

za izuzetan doprinos i podršku
uspješnoj realizaciji projekta

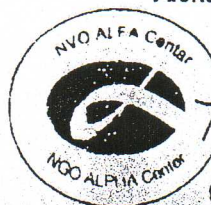
SIGURAN KORAK

USPORI!

www.alfacentar.org

Nikšić,
29.05.2013.

Izvršni direktor
Aleksandar Dedović

VASPITANJE I OBRAZOVANJE

ČASOPIS ZA PEDAGOŠKU TEORIJU I PRAKSU

4

Podgorica, 2016.

Веселин БУЛАТОВИЋ¹СУД ПОЗОРИШНЕ ПУБЛИКЕ И КЊИЖЕВНЕ КРИТИКЕ У ВЕЗИ С
ДРАМСКИМ СТВАРАЛАШТВОМ БРАНИСЛАВА НУШИЋА

Резиме:

У оквиру овога рада представљен је општи суд позоришне публике и књижевне критике, као и тежња да се укаже на заједничку нит у самом односу критичара према Нушићевом драмском дјелу. Самим тим, нужно се наметнуло истицање само најдоминантнијих црта као што су прихватање или одбацивање и негирање умјетничке вриједности Нушићевог књижевног стваралаштва. То је кључни разлог зашто су у овом раду запостављене оцјене и судови неких побројаних књижевних критичара, као и оних који нијесу наведени.

Кључне ријечи: драма, драмско стваралаштво, позоришна публика, књижевна критика.

Кад је у питању развој српске драме² у другој половини XIX вијека, онда несумњиво велики значај има оснивање Српског народног позоришта у Новом Саду, давне 1861. и

¹ Мр Веселин Булатовић, докторанд на Учитељском факултету у Ужицу и директор ЈУ ОШ „Алекса Ђилас Бећо“ Мојковац.

² У средњем вијеку имамо прве почетке драмске књижевности и уопште позоришног живота. На основу доступних података, већ у XIII вијеку код Срба постојала су нека примитивна народна позоришта, али је веома тешко утврдити да ли је у том периоду било одређених црквених игара и представа. У Византији је било црквених игара, па се на основу те чињенице може претпоставити да је сличних представа било и у српској књижевности. Томе у прилог иде и црквено сликарство, у којем се, према тумачењу историчара умјетности, огледају елементи црквеног позоришта. На фресци *Ругање Христу* из Старог Нагоричана (1317–1319) приказани су „играчи са дугачким рукавима“ за које се сматра да су на фреску „пренесени из неке драмске инсценације“ (Милинчевић 1985: 17). Један од истраживача српског народног позоришта, Мираш Кићовић, наглашава и велико присуство библијских сцена у нашем фреско-сликарству, управо оних сцена које су ушле у саставни дио српске вертепске драме. Код Срба се та драма јавља од првих деценија XVIII вијека, али с обзиром на то да се вертеп спомиње још у средњовјековним старословенским и српским споменицима, претпоставља се да се код нас појављује већ у средњем вијеку. Исто тако, о постојању драмске игре код Срба, у одређеном виду, још у XIII и XIV вијеку потврђује и доста богата позоришна и музичка терминологија из тог времена, на коју посебно указује Кићовић, као: позор – позориште, игра – играти – играч – игриште, глумац – глумљење – глумиште и више других термина који су у вези с позоришном радњом. Развој модерне српске драме можемо пратити од XVIII вијека, упоредо с осталим видовима књижевног стваралаштва и упоредо с развојем позоришне умјетности, без стварног додира с ранијом

...позоришта у Београду 1868. године. Захваљујући великој образованости, истанчаном укусу за умјетност и сензибилности Јована Ђорђевића, првог управника Српског народног позоришта, на тим позоришним даскама извођени су чувени европски класици као што су: Шекспир, Молијер, Голдони, Лесинг, Шилер, Иго и Гогољ; „мајстори добро скројених комада“ (Лабиш, Скриб и Сарду) и комади с пјевањем (Сигети и Сиглигети) (Марјановић, 1997: 10). Осим француских књижевника, неопходно је указати и на присуство руске и енглеске драме. Од руских књижевника извођени су комади Максима Горког, Леонида Николајевића Андрејева, Ивана Алексејевича Буњина, Антона Павловича Чехова, као и бројни други. Од енглеских драматичара, посебно мјесто су заузеле сатиричне драме Бернарда Шоа и Пола Клодела. Како истиче професорка Дејановић „у оквиру оригиналне српске драме, на репертоару су дела Јована Стерије Поповића, Лазара Лазаревића, Атанасија Николића, Јована Суботића, Ђуре Јакшића и Лазе Костића. Доминирају историјске драме и трагедије, при чему треба нагласити да Костић – у Максиму Црнојевићу (1864) и Пери Сегединцу (1882), и Јакшић – у Јелисавети књегињи Црногорској (1868), Станоју Главашу (1871), уносе новине – јамб и нови тип драмског јунака; такође, да су под снажним утицајем Шекспира (Дејановић 2015: 138).

У својим комедијама Нушић даје реалистичку слику Београда и српске панеланке с краја XIX и на почетку XX вијека. У њима не инсистира на одређеном историјском тренутку, већ искључиво на типичности ситуација, околности и нарави, чиме се и тема и идеја уздижу на општији, универзалнији ниво. Ликови су, пак по правилу, индивидуализирани, на нушићевски начин, који није ни класицистички ни романтичарски а ни анегдотски, а јесте помало од свега тога.

Нушићеве комедије подједнако су комедије и карактера и ситуације и интриге и нарави, па без обзира на број извођења на позорници у оквиру једне сезоне, те представе увијек су радо гледане, а о Нушићу се увијек с одушевљењем говорило. Добра рецепција позоришних комада не може се, међутим, узети као једини суд о квалитету Нушићевог драмског стваралаштва. Наравно, публика му је била велики подстицај, јер је Нушић успио да на умјетнички начин изрази суштину живота једног времена. Прихватање публике и изражене симпатије према његовом стваралаштву, прије свега хумору, биле су му подстицај и мотивација за стварање и то посебно у оним тренуцима када му књижевна критика није била наклоњена.

традицијом. Почети српског позоришта у вези су с „Латинско-славенском школом“ у Сремским Карловцима, у којој су њени ђаци на крају наставне 1734. године извели драму украјинског писца и професора Карловачке гимназије Емануела Козачинског (1699–1755), с темом о смрти Уроша Петог и каснијој српској историји под насловом „Трагедокомедија содржашчаја в себје тринадесјат дејствиј ...“ То је прво драмско дјело у српској књижевности и прва позоришна представа код нас за коју се поуздано зна. С појавом Јоакима јавља се нова епоха у историји српског позоришта. Више од четрдесет година Вујић је активно радио на ширењу и организовању позоришне умјетности код Срба, и то у вријеме када се национална култура тек конституише и пружа прве своје несигурне кораке. С обзиром на то да је одмах схватио да је позориште моћно средство и начин како би се изашло из духовног мрака и варварства, Вујић је активно радио на припремању темеља за театарску умјетност.

кој образованости, вића, првог управ- ма извођени су чу- и, Лесинг, Шилер, и Сарду) и комади француских књи- драме. Од руских Николајевича Анд- као и бројни други. не драме Бернарда квиру оригиналне азара Лазаревића, стића. Доминирају стић – у Максиму исавети књегини б и нови тип драм- ановић 2015: 138). града и српске па- на одређеном ис- олности и нарави, Ликови су, пак по ни класицистички

и ситуације и ин- виру једне сезоне, шевљењем гово- узети као једини блика му је била вази суштину жи- е према његовом ција за стварање била наклоњена.

м школом“ у Срем- извели драму ук- ког (1699–1755), с „Трагедокомедија у српској књижев- вом Јоакима јавља а Вујић је активно у вријеме када се аке. С обзиром на се изашло из ду- меља за театарску

Постоје два кључан разлога зашто се на такав начин књижевна критика од- носила према Нушићу. „Један је велика транспарентност његових дела, велика јавна изложеност писца, његова присутност у више медија (и у новинама и у по- зоришту, сем у литератури). Други је разлог у бројности и различитости његових дела. Разлика је не само у мотивима и њиховој обради, него, нормално, и у њиховој уметничкој вредности“ (Дејановић 2015: 141).

Са истанчаним осјећањем за пријемчивост различитости М. Богдановић ис- тиче: „(...) Његов дух је различитога квалитета, он га има за све укусе, али је не- исцрпан. Нико није у стању тако као Нушић да вас грохотом засмије. Он ће вас често засмејати најгрубљом шалом, каквом бурлеском од које и уши човеку по- црвене, али ће вас исто тако много пута изненадити духом најфинијег рода. Од просте, и чак простачке игре речи, до најделикатнијих комбинација неочекиваним асоцијацијама, – Нушић располаже једном огромном скалом духовитих изненађења да заголица наше осећање смешнога. (...) Нушић садржи све категорије, од Раблеа, па преко Молијера и Свифта, до каквог Макса Фишера и Рода-Роде“ (Богдановић 1924: 108).

Нушић је током живота добијао и похвале и покуде, али је живио у увјерењу да није миљеник књижевне критике. То се потврдило 1924. године кад није при- мљен у Академију наука. У прилог томе иде и писмо које је упутио својој кћерки 1. марта 1924. године. У том писму Нушић је изложио читаву малу расправу о себи и свом књижевном раду. Без обзира на то што је писмо приватног карактера, ипак оно својом садржином не оставља утисак интимног писма већ више једног добро организованог и припремљеног књижевног есеја или расправе. С данашње тачке гледишта то писмо дјелује као порука, односно као књижевни тестамент једног ве- ликог ствараоца својој безбројној читалачкој публици. „А то што је напис замни- љен као писмо, није реткост ни у нашој ни у страним књижевностима – често се писци кроз писма својим најближима обраћају уствари својим читаоцима и кри- тичарима“ (Пауновић 1958: 137).

Паланка је представљала непресушни извор Нушићевих књижевних мотива. Малограђанство је представљало њену најизразитију одлику. Занатлије, трговци, ситни чиновници су већином били са села, или, тек прво или друго кољено грађана посталих од сеоских придошлица. Њихово образовање, ако га је и било, било је на ниском ступњу, оскудно и сиромашно. У вријеме кад је Нушић почињао да пише, оваква друштвена ситуација већ је била заступљена у књижевном стваралаштву Милована Глишића, и нешто касније код Радоја Домановића³.

Први Нушићеве покушаји да драмским дјелима наступе у јавности наишли су на негативан пријем тадашње позоришне управе. Потврда за наведену тезу пред- ставља чињеница да је његова прва комедија „Народни посланик“ чекала више од десет година у фиоци, без обзира на то што је добила позитивну оцјену Милована Глишића и Радоја Домановића. Оштрица режима коју је Нушић веома рано осјетио, није спријечила писца кад је у питању инспирација за стварање нових дјела, али је, наравно, у великој мјери ублажила критичке тонове у вези с представљањем свих друштвених негативности и његову друштвену актуелност и сатиричност.

Важно је нагласити и чињеницу да је појава Нушићевих драма, а и комедија, могла да буде оцијењена само у приказима позоришних представа, јер већина њих није била штампана дуго после првих извођења. Тако је на примјер *Протекција* изведена 1889. године, а штампана је тек 1928. године; *Народни посланик* је написан 1883. године, изведен 1896. год. а штампан 1924. год. Нушићев драмски рад интензивирао је од 1900. године, кад долази до изражаја његова књижевна плодност. Заправо, то је период кад су се на репертоару Народног позоришта појавила четири нова комада.

Комедију *Сумњиво лице* Нушић је написао 1888. године, а приказана је први пут на позорници 1923. Због политичке провокативности и исмијавања монархистичког режима, рукопис комедије није могао бити објављен више од тридесет година⁴. Бољи познаваоци Нушићевог књижевног дјела истичу да је комедија *Сумњиво лице* имала дугу генезу.

³ „И док су калфе и трговчићи – стојећи пред својим дућанима и пратећи узалудну и жалову журбу сељака ‘с краја на крај чаршије’ – своје време продаје замењивали временом уживања или временом увесељавања, дотле је дезоријентисани сељак своје неопходно време повратка у село трошио на узалудно трагање или на сувишно лутање – сувишним простором. Постајући тако са својим простором и временом ‘весело позорје’ за паланачке гледаоце – сељак је постао повод да се цео простор којим жури или трчи ‘с краја на крај чаршије’ – преобрази у спектакуларни тријумф паланачког духа који се најлакше опија и заноси – привидностима, па и привидним тријумфом“ (Мисаиловић 1983: 65).

⁴ У *Предговору Сумњивом лицу* Нушић наводи да је *Сумњиво лице* прво било на читању код управника Народног позоришта Милорада Поповића Шапчанина, коме се текст посебно допао. Међутим, с обзиром на то да се у комедији помиње ријеч династија, то је и био кључни разлог да Шапчанин Нушићу врати рукопис, и да му предложи да исти уништи. Слична ситуација била је и кад је на чело Народног позоришта дошао Никола Петровић. Да парадокс буде већи, ни сам Нушић, касније, нашавши се на позицији Народног позоришта, није имао храбрости да „оживи“ сумњиви рукопис.

а и комедија, могла
ер већина њих није
јер *Протекција* из-
осланик је написан
ев драмски рад ин-
њижевна плодност.
та појавила четири

а приказана је први
мијавана монархи-
ше од тридесет го-
чу да је комедија

и пратећи узалудну и
мењивали временом
как своје неопходно
дутање – сувишним
зорје' за паланачке
трчи 'с краја на крај
се најлакше опија и
1983: 65).

ице прво било на чи-
анина, коме се текст
јеч династија, то је и
ожи да исти уништи.
о Никола Петровић.
ици Народног позо-

Наиме, прва варијанта дјела настала је 1888. године, али је коначни текст, који је представљен публици 1923. године, завршен на основу различитих пређашњих верзија, тек у годинама непосредно послје Првог свјетског рата⁵. Несумњиво, био је очигледан Гогољев утицај на настанак ове комедије. Док је Гогољ исмијавао руску бирократију с почетка XIX вијека, Нушић је исмијавао паланачку бирократију у обреновићевској Србији с краја XIX вијека. Да је Нушић био инспирисан Гогољевим Ревизором, осјећа се се у замјени личности и у настојању да се разобличи и исмије примитивна и морално деформисана бирократија. Нушићева жеља била је да на сатиричан начин представи својства бирократске власти, њене ограничености и изопачености. Морална изопаченост присутна је у схватањима и поступцима отуђене власти: насиље према народу а велики страх од претпостављених, фалсификати и коришћење власти како би се стекло богатство.

У Српском књижевном гласнику Павле Поповић је изложио детаљну анализу комедија *Обичан човек* и *Шопенхауер*. Закључак је гласио: „Талента има, то се види, али нема брижљиве и потребне пипавости да се тим талентом нешто доиста лепо створи“ (Поповић 1902: књ. 6, бр. 5). Поред Поповића, Нушићево драмско стваралаштво представљало је предмет интересовања и других критичара као што су: Милан Грол, Милан Предић, Рашко Јовановић, Јосип Кулунџић, Јован Деретић, Јован Христић, Предраг Палавестра и бројни други. Горл је, дугогодишњим праћењем Нушићевог рада, износио ставове у вези с квалитетом Нушићевог талента који га је одржавао у стваралачком темпу и омогућио му да заиста остане импозантна појава у књижевности, док је Предић отишао корак даље, тако у осмисливању комада *Јесење кише* износи: „Са својим предметом вишег драмског реда, али необрађеним, са неколико нових, али ипак необележених или непотребних типова са оном својом скрпљеном, шареном, немогућом средином подражава на чудно наиван начин општу физиономију једне добре, књижевне, да рекнемо европске драме, али је у ствари савршено празна, потпуно промашена и скроз лажна“ (СКГ 1909, књ. 12, бр. 2. стр. 124–131). Рашко Јовановић тврди да је Нушић „допринео обнови историјске драме у српској књижевности“ да су „достигле висок уметнички ниво“, као и да је „демонстрирао темељно познавање драмских законитости и суверено осећање сценских могућности“ (Јовановић 1998: 13–14). Као што смо навели у уводу, Деретић истиче да је Нушић „сјединио значајност Стеријине комедиографске тематике с виртуозношћу Трифковићеве сценске технике, те је, премда није достигао дубину најбољих Стеријиних комедија, створио најпространији, најразноврснији и најживописнији комични свет у нашој књижевности“ (Деретић 1983: 416).

⁵Видјети: Драгољуб Влатковић. „Накнада“ историја „Сумњивог лица“, Спена, бр. 3–4, 1979, 112–116.

пореди Нушића с Душаном Ковачевићем, између осталог наводи да су „створили дела блиска по схватању улоге позоришта у животу народа и слична по коришћењем драматуршком проседеу“ и уједно закључује – у Ковачевићу имамо „најдаровитијег наследника“, а „Нушићево дело је витални део наше драматичарске традиције, а он велики живи писац и наш савременик“ (Марјановић 1985: 129–133). Улогу и значај књижевне критике Нушић никад није оспоравао. То се може видјети и из његове забиљешке која је, сва, начелна, разумна, добронамјерна. Каква би критика требала да буде по његовом схватању види се и из ових мисли: „Критика мора бити свесна тога да је њена сврха стваралаштво. Критика не сме бити противник пишчев већ, тако рећи, његов сарадник. Још мање сме критичар (савременик) заузети став арбитра који опредељује у литератури места писцима“ (Ђоковић 1964: 132). Међутим, на другој страни, Нушић је лоше стране критике видио у следећем: „Одсуство релативности као мерила; бескомпромисно негирање; уочљиво подвлачење дебелим штриклама слабих страна а игнорисање или бар овлашно прелажење преко добрих страна; претерана оштрина у изразима и извесна непомирљивост која прави утисак личног расположења – све то нису особине које би критику могле оквалификовати као стваралачку снагу са одређеном и јасном улогом у развиту наше младе књижевности“ (Ђоковић 1964: 132–133). С обзиром на то да је Нушић био у средишту позоришног, књижевног и културног живота Србије, онда је и очекивано да буде под лупом јавности. Из тих нагона рађале су се и клевете о Цинцарину коме ништа у Србији није свето па само руши. Дневна политика је, више него све друго, утицала општу атмосферу и одређивала критеријуме. А у њој су традиције говориле да човјек који се с нама не слаже у начелним стварима треба да буде гоњен као што се гони љути непријатељ (Ђоковић 1964: 133).

Нушићева историјска драма значајно је модернија за разлику од његових претходника: Матије Бана, Милорада Шапчанина, Милоша Цветића и других изузетно плодних драмских писаца током деветнаестог вијека. Ту превасходно мислимо на Нушићеву историјску драму Кнез Иво од Семберије. Мада, познато је да је личност кнеза Ивана и прије Нушића ушла у књижевност. Како истиче Ђоковић „личност кнеза Ивана, Нушић је конциповао у митским размјерама. Иван није само доброта, мада је доброта и у Нушићевом драмату његова највећа врлина. Нушићев Иван је поносит, упоран, храбар, његово родољубље је свесно, а његов став пред Кулином достојанствен“ (Ђоковић 1964: 265). Ово драмско дјело је показатељ да је Нушић имао изванредан смисао за једночинку.

Према мишљењу Рашка Јовановића, Нушић је „допринео обнови историјске драме у српској књижевности“ да су „достигле висок уметнички ниво“ кад их није радио за пригоду и на брзину; да је „демонстрирао познавање драмских законитости“ и „сценских могућности“ (Јовановић 1998: 13–14). Такође, Нушићева заслуга огледа се и у увођењу грађанске драме у оквире српске књижевности. Србија је, у дјелима Бранислава Нушића, углавном представљена као грађанска и бирократска, као и код наших модернијих реалиста.

аводи да су „створили и слична по коришћењу свиђу имамо „најдаро-наше драматичарске (Ђарјановић 1985: 129–132–133). С обзиром на културног живота тих нагона рађале су се само руши. Дневна и одређивала критичне слаже у начелним тељ (Ђоковић 1964:

разлику од његових ветића и других изу-гу преваходно мис-Мада, познато је да тако истиче Ђоковић рама. Иван није само ња врлина. Нушићев о, а његов став пред јело је показатељ да

о обнови историјске ки ниво“ кад их није драмских закони-кође, Нушићева за-вијевности. Србија о грађанска и биро-

Нушићево књижевно остварење непрестано доживљава нове интерпрета-ције, ново тумачење и схватање и велики је изазов за све оне који се њим баве. Да-нашњи књижевнотеоријски приступ не асоцира на крути класицистички став Боалоа: строго одредити жанр дјела, и чврстим терминима којима жанр располаже, тумачити дјело. Процес је обрнут: служимо се чврстим терминима, уопште, да бисмо дјело протумачили, открили шта је доминантније у њему и према томе му одредили жанр. Важно је нагласити да ти чврсти термини нијесу увијек чврсти и статични. Њима највише „оперишу“ теоретичари, (у односу на историчаре и кри-тичаре), помјерају им, сужавају, проширују и изнова утврђују значење. У томе се огледа посебна драж и изазов тумачења с теоријског становишта. Оправдање за овакав приступ налазимо и код самог Нушића. Да пристаје на конвенције које жанр подразумева, огледа се у поднасловима његових дјела који су најчешће жанровске одреднице. Или, изузетно лијеп примјер ауторове свијести о жанровским конвен-цијама је кад у путопису С Косова на сиње море, у поглављу Арбанаси, излагање прекине узвиком: „Срећа што је ово само путопис па се од њега много и не тражи.“

Ожалошћена породица у режији Мате Милошевића сматра се датумом у савременом тумачењу Бранислава Нушића. У Ожалошћеној породици Милошевић се бавио општостима. Наиме, њега је занимала вјечита прича о људској грамзиво-сти која се крије испод конкретне приче о догађајима послје смрти богатог трговца. То је био његов почетни став. Да се задржао на том почетном ставу и схва-тио једноставно проблем генерализације своје проблематике, имали бисмо још један неуспјешан покушај насилног осавремењавања старе комедије. Међутим, Милошевић је естетички однос између општег и посебног ријешио далеко ствара-лачкије. Имајући у првом плану опште теме, он је око општих вриједности Бранислава Нушића градио фабулу с карактерима које није до краја лишаво националних карактеристика, па чак ни уобичајених глумачких манира у тумачењу Нушићевог хумора. Милошевић је створио једну изузетно духовиту схему модерне визије, а онда с рођеним нушићевским глумцима стварао представу пуну конкретне духовитости минулог времена.

У истински савременим представама Нушићевих комедија увијек је било и оне дубље општости коју је обрадио Милошевић. То је општост људске природе, људских карактеристика и наше савремене цивилизације тако неповратно заражене малограђанским менталитетом. У односу на Милошевића, Мирослав Беловић је отишао корак даље у откривању новог елемента у Ожалошћеној породици. Тај е-лемент откривен је у свијету најдубљих малограђанских особина. Мирослав Бело-вић је запазио у Ожалошћеној породици изузетну склоност њених личности према стварима. Та склоност је један од најбољих елемената људске отуђености. У оквиру савременог приступа позоришним рецепцијама Нушићевих драма од великог је значаја и комедија Протекција у режији Влада Јаблана. Ријеч је о дјелу које је за-давало непремостиве тешкоће нашим позориштима вјештом стилизацијом добило је нове вриједности које су постале прихватљиве за савременог гледаоца.

Нушићево књижевно дјело испунило је и даље испуња задату норму и ут-врђене критеријуме и будуће читалачке публике, у истој мјери као и у вријеме кад

Такав приступ је од велике важности за историју књижевности и њено проци-
питување с обзиром на то да се кроз одређене периоде стално мијења рецензија
књижевног дјела. Нушић је писац за све узрасте, све књижевне укусе, што осна-
жују и досадашња искуства књижевних теоретичара, методичара и историчара.
Нушић у својој свеобухватности, животности и пуноћи даје потпуну противурјеч-
ност живота, правог живота и живота умјетности.

Литература:

- Богдановић, Милан (1924): *Бранислав Нушић*. СКГ. XIII, св. 5. Београд.
- Велек, Рене – Ворен, Остин (1956): *Теорија књижевности*, Београд, Нолит.
- Влатковић, Драгољуб (1983): *Нушић и српско народно позориште 1890-1980*, Нови Сад.
- Влатковић, Драгољуб (1962): Први Нушићев боравак у Приштини. „Стремљења“, св. 1, Приштина.
- Вуковић, Ново (1979): *Иза граница могућег*, Београд, Научна књига.
- Глишић, Бора (1966): *Нушић њим самим*, Београд, Вук Караџић.
- Дејановић, Славица (2015): *Бранислав Нушић српски писац*, Филозофски факултет Универзитета у Приштини с привременим сједиштем у Косовској Митровици.
- Деретић, Јован (1983): *Историја српске књижевности*, Београд, Нолит.
- Ђоковић, Милан (1964): *Бранислав Нушић*, Београд.
- Живковић, Драгиша (1977): *Европски оквири српске књижевности II*, Београд, Просвета.
- Јовановић, Рашко (1998): *Један други Нушић*, Смедерево, Дом културе.
- Кајзер, Волфганг (1973): *Језичко уметничко дело*, Београд, СКЗ.
- Љуштановић, Јован (2004): *Дечији смех Бранислава Нушића*, Нови Сад, Виша школа за образовање васпитача.
- Марјановић, Воја (1997): *Дечја књижевност у књижевној критици*, Београд, БМГ.
- Марјановић, Петар (1985): *Проседе Бранислава Нушића и Душана Ковачевића (паралела)*, „Нушић наш савременик“ (зборник). Смедерево.
- Марковић, Ж. Слободан (1973): *Записи о књижевности за децу*, Београд, Интерпрес.
- Марковић, Ж. Слободан (2003): *Записи о књижевности за децу III*, Београд, Београдска књига.
- Милинковић, Миомир (2014): *Историја српске књижевности за децу и младе*, Београд, Bookland.
- Милинчевић, Васа (1985): *Српски драма до Нушића*, Београд.

...риједност у времену.
ности и њено преисп-
шно мијења рецепција
кевне укусе, што осна-
одичара и историчара.
потпуну противурјеч-

III, св. 5, Београд.
ности, Београд, Нолит.
но позориште 1890-

у Приштини, „Стрем-

Научна књига.
Караџић.
исац, Филозофски фа-
едиштем у Косовској

Београд, Нолит.

књижевности II, Бео-

во, Дом културе.
рад, СКЗ.

Нушића, Нови Сад,

ј критици, Београд,

и Душана Коваче-
медерево.

ни за децу, Београд,

за децу III, Београд,

евности за децу и

оград.

- Милосављевић, Петар (1997): *Теорија књижевности*, Београд, Завод за уџбенике и наставна средства.
- Милосављевић, Петар (2000): *Методологија проучавања књижевности*, Београд, Требник.
- Мисаиловић, Миленко (1983): *Комедиографија Бранислава Нушића*, Београд.
- Пауновић, Синиша (1958): *Бранислав Нушић („Писци изблиза“)*, Београд.
- Петровић, Тихомир (2008): *Историја српске књижевности за децу*, Нови Сад, Змајеве дечје игре.
- Пополић, Богдан (1959): *Шта је велики песник*, Огледи и чланци из књижевности I, Београд, Просвета.
- Поповић, Павле (1902): *Српска драма у XIX веку*, СКГ, књ. 6, бр.5, Београд.
- Прелевић, Раде (1979): *Поетике дечје књижевности*, Мостар, Прва књижевна комуна.
- Ристановић, Цвијетин (1997): *Српски пјесници за децу*, Бијељина, Завод за уџбенике.
- Ристић, Марко (1952): *Књижевна политика*, Београд, Просвета.
- Скерлић, Јован (1967): *Писци и књиге*, IV, Београд.
- Тирилов, Јован (1965): *„Нушић и савремено позориште“*, Зборник Музеја позоришне уметности, Бранислав Нушић 1864-1964, Београд.

analiza koja je urađena u JU OŠ „Aleksa Đilas“ Brijuni. Mojkovcu, sa u vezi sa posjećenosti roditeljskih sastanaka od I do IX razreda u matičnoj školi, kao i kada su u pitanju područna odjeljenja: Štitarica, Podbišće, Polja, Gojakovići i Dobrilovina gdje se izvodi nastava od I do IV razreda. Pored obaveznih odjeljenjskih roditeljskih sastanaka, analizom je obuhvaćena i individualna saradnja s roditeljima.

Tabela br.1: Kvantitativna analiza posjećenosti odjeljenjskih roditeljskih sastanaka kao i individualna saradnja od I do IV razreda u matičnoj školi izražena u procentima.

Br.održanih rod.sastanaka	I-1	I-2	II-1	II-2	II-3	III-1	III-2	IV-1	IV-2	IV-3
I	95,83%	100%	94,73%	94,73%	94,73%	77,7%	81,46%	65,38%	65,38%	33,21%
II	87,5%	80%	78,94%	94,73%	78,94%	81,48%	53,34%	71,42%	65,38%	95,23%
III	95,83%	88%	78,94%	89,47%	81,48%	75,07%	76,9%	90,7%	90,47%	95,23%
Indiv.posjete	50%	92%	78,94%	100%	57,89%	48,14%	34,1%	61,0%	100%	93,24%

Tabela br.2: Kvantitativna analiza posjećenosti odjeljenjskih roditeljskih sastanaka kao i individualna saradnja od V do VI razreda u matičnoj školi izražena u procentima.

Br.održanih rod.sastanaka	V-1	V-2	V-3	V-4	VI-1	VI-2	VI-3	VI-4
I	82,6%	82,6%	69,23%	65,38%	70,5%	0	51,8%	51,8%
II	69,56%	82,6%	80,76%	76,92%	76,4%	5,1%	74,07%	48,1%
III	78,26%	86,95%	76,92%	84,61%	82,6%	8,9%	52,9%	70,3%
Indiv.posjete	86,95%	17,39%	84,61%	15,38%	64,7%	31,3%	12,2%	62%

Tabela br.3: Kvantitativna analiza posjećenosti odjeljenjskih roditeljskih sastanaka kao i individualna saradnja od VII do IX razreda u matičnoj školi izražena u procentima.

Br.održanih rod.sastanaka	VII-1	VII-2	VII-3	VII-4	VIII-1	VIII-2	VIII-3	VIII-4	IX-1	IX-2	IX-3
I	51%	60%	44%	51%	60,86%	88%	87,09%	3,48%	81%	51%	78,2%
II	55%	73%	72%	55%	39,13%	0	70,96%	6,74%	72,65%	63%	69,5%
III	48%	78%	56%	0	78,26%	56%	83,87%	70,96%	59%	62%	60,8%
Indiv.posjete	37%	39%	48%	13%	52,17%	88%	32,25%	2,8%	31%	10%	21,7%

Tabela br.4: Kvantitativna analiza posjećenosti odjeljenjskih roditeljskih sastanaka kao i individualna saradnja od I do IV razreda u područnim ustanovama Štitarica, Podbišće, Polja, Gojakovići i Dobrilovina izražena u procentima.

Br.održ rod.sas.	I-4	II-4	III-4	IV-4	II-5	III-5	IV-5	I-6	II-6	III-6	IV-6	IV-7	II-8	III-8
I	100%	100%	55,5%	85,71%	100%	100%	100%	80%	100%	66,7%	75%	100%	100%	100%
II	100%	100%	88,8%	85,7%	100%	100%	100%	100%	100%	91,7%	100%	100%	100%	100%
III	100%	100%	50,6%	100%	100%	100%	100%	88,7%	100%	33,3%	100%	100%	100%	100%
Indiv.p.	89,34%	100%	86,77	100%	100%	100%	98,76%	100%	100%	77,7%	100%	100%	100%	98,2%

Iz posmatrane tabele može se izvršiti analiza na dva nivoa:

1. na nivou razreda;
2. na nivou klasifikacionih perioda;⁵

Kad je riječ o analizi na nivou razreda, mogu se izdvojiti sljedeće tendencije: 1) značajno veća posjećenost roditeljskih sastanaka je u nižim razredima u odnosu na više; 2) izuzetno velika posjećenost roditeljskih sastanaka je u područnim odjeljenjima, što se može objasniti malim brojem učenika u tim odjeljenjima, kao i blazinom mjesta stanovanja; 3) u petom razredu se zadržava trend dobre posjećenosti, sa manjim padom u odnosu na niže razrede; 4) u šestom i sedmom razredu prisutan je trend pada prisustva roditelja odjeljenjskim roditeljskim sastancima; 5) u osmom i devetom razredu ponovo se uočava blagi rast posjećenosti odjeljenjskih roditeljskih sastanaka, što se može objasniti većom brigom i interesovanjem roditelja za uspjeh učenika zbog završetka školovanja i upisa u srednju školu.

Kad je riječ o analizi posjećenosti na nivou klasifikacionih perioda situacija je sljedeća: 1) u nižim razredima je uglavnom bio najposjećeniji prvi roditeljski sastanak, mada su i drugi i treći bili posjećen u sličnoj mjeri kao i prvi (ne uočava se značajniji pad); 2) u područnim odjeljenjima je uglavnom posjećenost sve tri odjeljenjska roditeljska sastanka uočavana bez izraženih fluktuacija; 3) u višim razredima je uočljivo neznatno povećanje prisustva roditelja na trećem odjeljenjskom roditeljskom sastanku (polugod šće), u odnosu na prvi i drugi odjeljenjski roditeljski sastanak.

Nije teško zaključiti da su roditeljski sastanci najčešći oblik saradnje, ali isti tako lako se može zaključiti da nijesu najdjelotvorniji. Prisustvujući tim sastancima, roditelji od strane odjeljenjskog starješine dobijaju informacije o radu djece. On se trudi da roditelji dobiju što više informacija, kako kada je u pitanju uspjeh učenika, tako i kada su u pitanju podaci u vezi sa neuspjehom učenika. Na taj način on roditelje uvodi u tematiku i stvara diskusivnu situaciju.

⁵ U JU OŠ „Aleksa Đilas Bećo“ realizovana su do sada tri odjeljenjska roditeljska sastanka; jedan na početku školske godine, i po jedan na kraju prvog i drugog klasifikacionog perioda.

roditeljskih r
učenicima u
u proc
roditeljskih
anovama
tima,

I-6	IV-7	I-8	III-8
100%	100%	0%	100%
100%	100%	7%	100%
100%	100%	0%	100%
100%	100%	1%	98,2%

Obaveza odjeljenjskog starješine je da podstiče svu roditelje na saradnju i da se na roditeljskim sastancima obuhvate teme koje se odnose kako na uspjeh, tako i kada je u pitanju neuspjeh učenika. Ako postoji problem, neophodno je da se svi aktivno uključe i da polazeći od uzroka zajednički dođu i do rješenja, kao i da osmisle mjere prevencije pojave istog. Cilj održavanja roditeljskih sastanaka nije samo u rješavanju problema, već prethodno u podizanju pedagoške kulture roditelja.

Što se tiče individualne posjete roditelja školi situacija fluktira od razreda do razreda, i od odjeljenja do odjeljenja u okviru istog razreda. Međutim, ova navedena konstatacija ne važi za područna odjeljenja gdje je individualna posjeta roditelja velika i uglavnom ujednačena prema razredima i odjeljenjima. Kad govorimo o individualnim posjetama roditelja ne mogu se dati validne interpretacije s obzirom na to da navedeni procenti ne daju realnu sliku jer se ne uzima u obzir činjenica da su neki roditelji dolazili više puta i da ta činjenica maskira stvarnu sliku o posjećenosti. Možemo konstatovati da su individualne posjete roditelja školi usko povezane sa kvalitetom personalne komunikacije ili učitelja ili odjeljenjskog starješine, kao i sa spremnošću roditelja da se uhvate u koštac s problemima koje njegovo dijete ima u školi, bilo u učenju ili ponašanju. Roditelji ili sami dolazeu školu ili ih poziva odjeljenjski starješina. Ovaj oblik saradnje pruža i roditeljima i odjeljenjskom starješini potpunu slobodu u izražavanju svojih stavova. Korist je obostrana: sa jedne strane roditelji su mnogo više slobodniji u komunikaciji i zainteresovaniji su za otkrivanje i otklanjanje uzroka koji su doveli do neuspjeha njihove djece. A sa druge strane, odjeljenjski starješina se maksimalno posvećuje samostalnom radu i svu pažnju usmjerava na rad sa njim kako bi zajednički došli do rješenja. Izuzetno je važno motivisati roditelja učenika koji pokazuju neuspjeh u školi, s obzirom na to da od toga umnogome zavisi rješavanje problema.

Najveća prepreka dobrim saradničkim odnosima jeste mišljenje asprostranjeno među nekim roditeljima, da znatan broj nastavnika nije dovoljno osposobljen ni po kvalitetu opšteg, ni po kvalitetu stručnog obrazovanja, ni po kvalitetu pedagoške spreme, ni po bogatstvu ljudskih osobina, da obrazuju i aspitavaju mlade. Petar Mandić smatra da takvo mišljenje među roditeljima postoji zbog toga što „obrazovanje nastavnika ne odgovara dinamičnim potrebama naše škole i društvenim zahtjevima koji se postavljaju pozivu nastavnika. Još uvijek nije sprovedena selekcija kandidata na nastavnički poziv, školovanje nastavnčkog kadra traje relativno kratko, nastavničke stručne i pedagoško-psihološke kvalifikacije nijesu dovoljne, obaveze nastavnika nijesu jasno precizirane i precizno normirane“ (Mandić, P. 1980: 63).

Uzroci nedovoljne, nepotpune saradnje mogu biti i činjenici da su nastavnici preopterećeni nastavom, administrativnim poslovima, raznim obavezama i drugim obavezama u školi i izvan nje. Na saradnju, svako ko utiče i nedostatak najnužnijih uslova za nastavnikov rad s roditeljima, neadekvatno riješeno pitanje materijalne stimulacije nastavnika za taj rad, kao i mnogo druga.

Neke od preporuka za unapređenje i veću zainteresovanost roditelja kad je u pitanju posjeta odjeljenjskim roditeljskim sastancima:

- blagovremeno obavještanje roditelja u vezi s održavanjem odjeljenjskog roditeljskog sastanka;
- analiziranje zaključaka s prethodnog odjeljenjskog roditeljskog sastanka;
- organizovati predavanja i radionice s roditeljima o značaju saradnje u postizanju boljih rezultata učenika;
- osnažiti komunikacijske vještine nastavnika u vođenju dijaloga s roditeljem;
- dopisivanje ili pisanje preporuke roditeljima;
- biblioteka za roditelje;
- sastanke treba pokrenuti inovacijom (novinom, iznenađenjem).

Dočakati roditelje kratkim programom pripremljenim iz svakodnevnog nastavnog rada učenika; izložbom dječijih literarnih i likovnih radova, prigodnim programom za prijem prvaka, Dan prava djeteta i sl. Ovo će značiti prijatan doživljaj za roditelja koji rado i sa ponosom gleda uspjeh svog djeteta, pa i cjelokupno odjeljenje kojem njihovo dijete pripada.

- uključiti roditelje u obradu određenih tema u okviru radu odjeljenjske zajednice;
- Rad u organima upravljanja (razne komisije, seminar, kursevi);
- osmisliti kutak za roditelje – mjesto gdje oni mogu osavljati svoje primjedbe, sugestije i prijedloge za poboljšanje saradnje roditelja i škole;

2. PORODICA KAO NEZAMJENLJIV FAKTOR U OSTVARENJU SARADNJE ŠKOLE I SREDINE

*Porodica je draga hobotnica iz čijih
pipaka se nikada u potpunosti
ne uspijemo spasiti i ti, zapravo,
dubokou srcu želimo da se spasimo*
Dodi Smit

Porodica kao primarni faktor socijalizacije presudno utiče na razvoj djeteta, prvenstveno time što ima jednu vrstu „vaspitnog moropola“ u onom razvojnem periodu koji je savremena psihologija smatrala presudnim za psihički razvoj.

Svaki kasniji vaspitni uticaj, svakako i onaj koji potiče iz škole kao vaspitnog faktora, prelama se kroz porodicu, kroz norme i standarde koje ona nameće i koji, rano formirani, egzistiraju čak i onda kad im, na ranijefnom nivou ne postoji vidljiv trag. Dakle, svaki vaspitni uticaj imaće u porodici, kibernetički rečeno, svoj input i output, između kojih će postojati specifična, makar implicitna interpretacija. Škola ne bi smjela da preuzme ulogu porodice

jer su obje u osnovi pripremanja pojedinaca za odgovorne uloge u društvu. Ali, porodica i škola se moraju posmatrati u uzajamnoj povezanosti. Bez obzira na to što škola nije jedino mjesto gdje se mladi pojedinci uče i razvijaju, ona ima veliki značaj kada je u pitanju osposobljavanje za samobrazovanje pojedinaca i grupa, kao i kada je u pitanju snaženje društvene integracije svih onih koji, bilo posredno ili neposredno učestvuju u vaspitno-obrazovno razvoju.

Kako porodica nije izolovana sociološka kategorija koja svoju funkciju ostvaruje sasvim izdvojeno, nezavisno, to je kvaliteta njenih inter i intra-relacija u velikoj mjeri određen miljeom globalnih društvenih uticaja, što se na nju projektuju.

Smatrajući da je na školskom području Javne ustanove Osnovne škole „Aleksa Đilas Bećo“ Mojkovac sredinski makrofaktor, kao karakterističan slučaj ukupnih društvenih i kulturnih uslova u određenoj trenutku, zajednički za jednu populaciju, veoma osoben, da značajno uslovljava odnose škola-porodica, nametnula se mogućnost da se, korišćenjem raspoloživih empirijskih podataka, pokaže uslovljenost dinamike tih odnosa i značaj porodice kao faktora u saradnji škole i društvene sredine.

Polazeći od opšte ekonomske i privredne nerazvijenosti mojковаčke opštine, što se direktno projektuje na socioekonomski status porodica, navešću neke podatke kojim raspolazem⁶.

			1. razr.	2. razr.	3. razr.	4. razr.	5. razr.	6. razr.	7. razr.	8. razr.	9. razr.	
Zaposlenost roditelja	Zaposleni	Otac	48	37	47	50	47	61	60	70	68	
		Majka	28	14	24	19	37	31	37	39	37	
	Nezaposleni	Otac	14	19	23	17	30	31	26	30	34	
		Majka	35	42	45	40	43	62	53	61	69	
	Primaju socijalnu pomoć		Otac	5	10	6	3	10	7	6	11	3
		Majka	5	6	5	12	9	8	9	2	5	
Školska sprema roditelja	Visoka školska sprema	Otac	6	6	7	1	10	7	17	13	13	
		Majka	6	2	3	2	7	7	1	7	6	
	Viša školska sprema	Otac	1	3	1	7	4	4	3	8	7	
		Majka	0	3	2	2	3	2	2	5	7	
	Srednja škola	Otac	36	43	43	33	7	67	53	69	68	
		Majka	30	41	40	46	4	67	65	79	74	
	Zanat	Otac	16	2	13	22	0	18	10	8	11	
		Majka	20	2	16	22	1	17	8	4	9	
	Osnovna škola	Otac	3	2	5	7	4	1	2	3		
		Majka	7	8	7	7						
	Bez osnovne škole	Otac	0	0	0	0	0	6	2	5	10	
		Majka	0	0	0	0	0	0	2	0	0	

⁶ Podaci su preuzeti iz Godišnjeg plana rada JU OŠ „Aleksa Đilas Bećo“ Mojkovac za 2014/2015. god.

Stambena situacija i opremljenost porodice	Stambena situacija	imaju kuću	46	33	51	54	79	71	76	81
		imaju stan	10	18	9	16	17	15	16	16
		podstanari	8	5	10	9	5	4	10	12
	Imaju kući	računar	47	46	52	57	74	74	83	94
televizor		64	56	70	79	101	89	102	108	
telefon		64	43	70	79	101	89	98	109	
Udaljenost od škole, pješaci i prevoženje, posebne potrebe djece	Dolazi u školu	pješice	36	38	50	61	58	65	62	70
		prevozi se	28	18	20	18	43	25	38	39
	Udaljenost preko 5 km	pješice	7	0	0	0	1	7	1	0
		prevozom	4	0	3	0	20	14	10	22
	Živi	u gradu	33	32	35	38	52	37	38	60
		na selu	31	24	35	41	49	53	64	49
	Sa PP, sa rješavanjem	dječaci	2	0	1	0	1	0	1	0
		djevojčice	0	0	0	0	0	1	1	0
	Sa PP, bez rješavanja	dječaci	0	0	0	2	0	1	1	0
		djevojčice	0	0	0	0	0	2	0	0

Na osnovu gore navedenih podataka možemo zaključiti da uglavnom dominira patrijarhalan tip porodice sa zaposlenim ocem koji izdržava porodicu i vaspitanje prebacuje u grupu poslova koji pripadaju ženi, isključivo nezaposlenoj, ako zanemarimo slučajeve kad majka radi, i to u posebnim okolnostima.

Takođe, uzeo sam u obzir i obrazovni nivo stanovništva, gdje u većini slučajeva roditelji imaju završenu srednju školu, kao i stambena situacija i udaljenost od škole.

Kulturno-pedagoški nivo porodice, određen vrijednošću orijentacijom, obrazovnim nivoom roditelja, njihovim nivoom aspiracije i sl. je faktor koji možda najpresudnije determiniše odnos porodice prema školi. Kako pojedine činioce koji formiraju kulturno-pedagoški nivo ne možemo procijeniti kao najpovoljnije, to ni ukupni udio po ovom faktoru nije zadovoljavajući. Bez pretenzija da se izvrši detaljna analiza izloženi su neki, međutim dostupni pokazatelji, procijenjeni kao relevantni u sagledavanju mogućnosti porodice sa našeg školskog područja da učestvuje u procesu integracije škole-lokalna zajednica. Da bi to bila u stanju porodica treba da ulaže napor saglasan naporima škole, što znači da njihovi ciljevi i aktivnosti moraju biti koordinisani. Tamo gdje umjesto neophodne koordinacije dolazi do kolizije vaspitnih uticaja, efekti vaspitno-obrazovnog rada izmiču kontroli. U tom smislu ako porodica nije u stanju da ponese svoj dio tereta, to se neminovno odražava i na rad škole.

3. MOGUĆI NAČINI UNAPREĐENJA SARADNJE LOKALNE ZAJEDNICE, ŠKOLE I PORODICE

Jedan od najboljih i najuspješnijih načina unapređenja saradnje lokalne zajednice, škole i porodice jeste dobro planiranje. Međutim, taj plan saradnje

79	715	51	813
17	15	5	16
	4	0	12
	74	3	94
101	89	2	108
101	89	3	109
88	65	2	70
83	25	3	39
	7		0
101	14	0	22
	37	0	60
	53		49
	0		0
	1		0
	1		0
	2		0

istaknut je i u Nastavnom planu i programu s orijentacijom na edukaciju učenika za učesće u društvenom životu.

To dolazi do izražaja posebno kroz program građanskog vaspitanja, ali isto tako i kroz plan slobodnih aktivnosti koje realizuje škola (smotre, recitatora, saradnja sa drugim školama, književne večeri, obilježavanje značajnijih datuma i sl.). Međutim, ipak treba imati u vidu da djeca nije u dovoljnoj mjeri upoznata s funkcijama društvenih institucija, tj. djeci se ne nude odgovarajući materijali, ne organizuju se debate, okrugli stolovi gdje bi im se jačno predstavili mogući načini saradnje i korist koju bi sve zainteresovane strane imale od takve saradnje. „Jedna od mogućnosti za poboljšanje stanja otklone škole je detaljno planiranje i realizacija saradnje škole i lokalne (društvene) sredine. Mogućnosti su brojne, ali je realno ostvarivo zavisno od školske lokacije kao i od motivacije upravnog i nastavnog kadra škole za unapređivanje kvaliteta rada. Djeca se mogu uključiti u aktivnosti umjetničkog ili humanitarnog tipa, saradnja može biti realizovana i po osnovu informativnog“ (Vlahović, R. 2013: 174).

Naravno, pored dobrog planiranja, za uspješnu saradnju gore navedenih subjekata neophodno je i prikupljanje iskustava iz drugih sredina, kao i izrada strateškog rješenja kada je u pitanju ova problematika. Današnji način života nalaže da djeci treba pružiti priliku da uče iz iskustva kako bi stekli ona osnovna znanja koja su im neophodna kako bi upoznali sredinu u kojoj žive. Tu naravno, kao što sam u radu naveo, veliku ulogu igra porodica.

O toj saradnji škole sa lokalnom zajednicom govorila je i Rabrenović (1997), ističući da je otvorenost škole globalni zahtjev u ovom vremenu. Isto tako, istraživanja su pokazala da sve promjene koje se više unutar same škole ne mogu biti dovoljno efikasne ako se ne unaprijedi saradnja s društvenom sredinom.

4. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Na osnovu svega izloženog u ovom radu, nije teško zaključiti da je nemoguće ostvariti kontinuitet u vaspitno-obrazovnom procesu bez multidisciplinarnog pristupa u proučavanju škole, lokalne zajednice u kojoj se ta škola nalazi, kao i porodice koja predstavlja primarni faktor socijalizacije.

Da bi ta saradnja bila efikasna, neophodno je otkriti njen cilj, a cilj se odnosi na kontinuirano praćenje rada i postignuća učenika. Ostvarenje cilja zavisi kako od stepena motivisanosti roditelja za saradnju, tako i od toga koliko je sredina upoznata sa životom i potrebama škole. Iako svaka škola ima svoje specifične potrebe u odnosu sa lokalnom zajednicom, postoje i neke univerzalne koje se vrlo lako mogu primijeniti u svim zajednicama. Prvi korak u realizaciji gore navedenog cilja jeste da se koriste različiti sredstava (ankete, upitnici, razgovori) dođe do potrebnih informacija o tome šta škola zna o lokalnoj zajednici i obrnuto, jer odavno se zna da škola može postati

znajanje činilac unapređenju svoje sredine. U tome su najveći rezultate postigle škole koje su istinski upoznale glavne potrebe i karakteristike svoje sredine: prirodne uslove, tradiciju, navike, običaje, itd. Međutim, u nekim školama i danas se postavlja pitanje kako naći zajednički posao i zajednički interes i za školu i za lokalnu zajednicu. To je, bez sumnje, prvi znak da se škola i lokalna zajednica ne saraduju u dovoljnoj mjeri.

Drugo, kada se utvrde potrebna znanja, neophodno je odrediti prioritete. Naravno, nakon utvrđivanja prioriteta, sljedeći korak je izrada razvojnog plana na određeni vremenski period. Tim za izradu pomenutog plana sačinjavaće predstavnici roditelja, škole i lokalne zajednice. Isto tako, da bi plan odnosa sa javnošću bio efikasan, mora se zajednici obezbijediti mogućnost odgovora na isti. Važan dio plana odnosa s javnošću predstavljaju veze uspostavljenе s medijima. Razvojnim planiranjem, povezivanje škole, porodice i lokalne zajednice putem zajedničkog rada u kulturnom i javnom životu, osim što afirmišu školu, njene nastavnike i učeničke kolektive, omogućiće se da škola lakše savlada neke svoje prostorne, tehničke i druge materijalne teškoće.

Prema tome, učesće škola, učenika, nastavnika i roditelja u javnom i kulturnom životu svoje sredine nije nikakav ukras u školskom sistemu, niti kakva reklama, već nešto što čini bitan, sastavni dio vaspitanja. Svoje učenike škola mora za vrijeme školovanja i poslije školovanja pratiti kroz društveni život, slično onome kako dobra fabrika prati svoje proizvode na tržištu, pa je shodno tome sama uloga nastavnika postala još složenija i odgovornija.

LITERATURA

- Adičes, I. (1979): *Upravljanje promjenama*, Prometej, Novi Sad.
- Babić, M. (1976): *Osnovi organizacije*, Svjetlost, Sarajevo.
- Bratanić, M., Gruđen, Z. (1978): *Uloga edukativnih grupa u osposobljavanju nastavnika*, Zbornik Instituta za pedagoška istraživanja br.20, Beograd.
- Dorđević, J. (1997): *Nastava i učenje u savremenoj školi*, Učiteljski fakultet u Beogradu, Beograd.
- Kundačina, M., Bandur, V. (2007): *Akademsko pisanje*, Učiteljski fakultet Užice.
- Mandić, P. (1980): *Saradnja porodice i škole*, Svjetlost, Sarajevo.
- Petrović-Bjekić, D. (1977): *Dinamičke osobine ličnosti nastavnika i uspješnost u nastavi*, Psihologija, 1-2, Beograd.
- Radovanović, S. (1997): *Škola i društvena sredina*, Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta, Beograd.
- Stamatović, J. (2006): *Stručno usavršavanje kao segment profesionalnog razvoja nastavnika-proces i potrebe*, Nastava i vaspitanje, br.4, Beograd.

– Škola i društvena sredina. Prilozi sa Međurepubličkog savjetovanja, Proleter, Ljubovija, 1984.
 – Vlahović, R. (2013): *Saradnja škole i društvene (lokalne) sredine*, Vaspitanje i obrazovanje (časopis za pedagošku teoriju i praksu), Podgorica.
 – Vlahović, B. (2004): *Proširene uloge nastavnika*, Pedagogija, Časopis foruma pedagoga Srbije i Crne Gore, Beograd.

MULTIDISCIPLINARY APPROACH TO AFFIRMATION TO COOPERATION AMONG SCHOOL, FAMILY AND THE COMMUNITY WHERE THE SCHOOL IS SITUATED

Abstract:

This paper attempts to identify the ways of affirmation of cooperation of school, school environment, as well as the role of parents and teachers for the educational development of the child. An example of Mojkovac Municipality is presented where the educational influences of family, educational and cultural institutions are united in the interest of children.

These issues were studied by Russian scientists and pedagogues. They have found causes that hinder the cooperation between parents and teachers such as low level of educators' status, disregarding the educational role of parents by teachers, different values and different mutual expectation, communication with parents without a plan, insufficient communication skills of teachers to cope with parents.

In addition, this paper promotes new ideas that may add to better cooperation among schools, local communities and family in Montenegro.

Key words: school, local community, family, multidisciplinary approach

ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ

ЧАСОПИС ЗА ПЕДАГОШКУ ТЕОРИЈУ И ПРАКСУ

1

ПОДГОРИЦА, 2015.

Veselin BULATOVIĆ¹

PROBLEM METODE KOD DEKARTA

Rezime:

Svaka se filozofija, pa i Dekartova, kao misaoni obraz datih društvenih prilika i istorijskih zbivanja, izgrađuje prema datim mogućnostima. One čine polaznu tačku u procesu rješavanja neodložnih problema čovjeka u svijetu i društvu na određenom stepenu njegovog razvoja. Drugim riječima, čovjek se u tim zbivanjima, a kojim i angažuje umne i fizičke snage, pokazuje kao alfa i omega, dok se istinsko filozofiranje u prvom redu javlja kao društvena, a zatim kao lična potreba, lični pogled na svijet. To će reći da se kao predmet filozofiranja javlja data istorijsko-politička situacija koja se opet, kao posebna datost manifestuje u vidu socijalnoistorijski uslovljenih mogućnosti misaono-teorijskih manifestacija.

Živjeći na razmeđu dvaju društvenih sistema – srednjovjekovnog feudalizma, koji se karakteriše zemljišnim veleposjedom, temeljem feudalnog sistema i vjerskim teološkim izučavanjem katoličke crkve, kao osobnim ideološkim izrazom i kapitalizma koji istom stupa na svjetsku pozornicu – Dekart je svojim životom i radom bio oličenje i izraz pozitivnih težnji i stremljenja mlade buržoaske klase. On je, međutim, kao njezin misaoni predstavnik u sebi i u svom učenju izrazio i sva ona kolibanja i protivrječnosti karakteristične za početno razdoblje kako kapitalističkog sistema, mlade buržoaske klase tako i za početke svakog sistema koji stupa na svjetsku pozornicu.

Ključne riječi: Rene Dekart, filozofija, metoda, dogma, sumnja, intuicija.

Uvod

Dekartova filozofija smatra se početkom i osnovom novovjekovne evropske filozofije, posebno modernog racionalizma. Zato ga često nazivaju ocem moderne filozofije. Stojeći na raskršću dva društvena sistema, feudalizma i kapitalizma, a kao misaoni predstavnik još mlade buržoaske klase u počecima

¹ Mr Veselin Bulatović, student doktorskih studija na Juriškom fakultetu u Žitcu i direktor JU OŠ "Aleksa Đilas Bečo", Mojkovac.

nje tog formiranja i uspona, Dekart² je u sebi i u svom učenju ujediniio i izrazio sve ona nastojanja, težnje, pozitivne momente, kao i slabosti, kolebanja, proivječnosti i bespomoćnosti, koje su toliko karakteristične za ovo početno razdoblje buržoaske priče i ne samo u Francuskoj, nego i u ostalim razvijenim zemljama Evrope.

I pored svih preduzetih mjera predostrožnosti, Dekartova djela navukla su na sebe progone crkvenih lica. Ne samo francuski oci - jezuiti, već i holandski protestantski teolozi bacili su se na novo „jeretičko“ učenje. Pored sveg onog plemstva, glavni predstavnik srednjovjekovnog feudalizma bila je crkva, moćna politička organizacija, koja je u rukama imala trećinu evropskog veleposjeda, pa je s obzirom na to bila jedan od glavnih i najmoćnijih feudalnih veleposjednika. Svojim bogatstvom, društvenim i ekonomskim pozicijama i privilegijama, inkvizicijama i lomačama duž čitave Evrope podvrgavanjem filozofije i nauke religiji i teologiji katolička crkva sa papom na čelu je udarila pečala hiljadugodišnjem duhovnom ropstvu i ekonomskom izrabljivanju naroda, a svijom crkvenom hijerarhijom se uvukla u pore kako političkog, tako i društvenog života.

Dekart je pored sve svoje duhovne i misaone veličine bio žitva te ideološke stihije, religioznog vaspitanja, feudalnih okvira i srednjovjekovnih oblika života. Iako je sam toliko i uz najveće napore doprinio rušenju vijekovnih ukorenjenih zabluda. Bog je bio apsolutna istina i najveće dobro. Postaviti tu istinu, tog boga, taj apsolut kao predmet svog naučnog i kritičkog razmatranja značilo je pridržavati se u svemu učenja, dogmi i autoriteta crkve, kao „božijeg predstavnika“ na zemlji. Ići mimo tog određenog i posvećenog puta, zamisliti je rušenje tih dogmi i autoriteta. Rušiti te dogme i vjerska učenja da bi se bez posredništva došlo do istine, značilo je negirati crkvu, tj. crkvenu hijerarhiju, dakle feudalnu hijerarhiju, jednom riječju rušiti postojeći red sam društveni sistem. To je bila jedina moguća posljedica svakog pojedinog pokušaja da se bilo teorijski, bilo praktično, postavi osnovno pitanje istine, da se izbegne tradicionalni tutor i posrednik, to jest crkva, da se oslobodi ljudska misao i djelovanje ili da se slobodno i direktno filozofira i izađe iz tog zatvorenog kruga. Ali, tada se postavlja pitanje zamjene starog feudalnog poretka nečim novim.

Veliki francuski mislilac Rene Dekart rodio se 1596. godine u činovničkoj porodici u gradiću La Haye, na zapadu Francuske, nedaleko od Tura. Dvadesmoj godini dat je u vaspitanje u jezuitski kolegij La Fleche, koji je osnovao Anri IV. Po završetku škole otišao je godine Dekartovog stranstvovanja. Pošto je stupio u vojsku holandskog princa Lorica od Nasau, a zatim u vojsku bavorskog kralja, Dekart je posjetio Holandiju i Njemačku i proveo neko vrijeme u Švajcarskoj i Italiji, „proučavajući veliku knjigu svijeta“ Samo poznanstvo sa holandskim naučnikom I. Bekmanom doprinijelo je tome da se Dekart počeo oduševljavati za aktuelne probleme fizike i matematike. Za vrijeme tih putovanja kod Dekarta se formiralo ubjedenje i neodrživost sholastičke učenosti i u prijevku potrebu reforme nauke.

je iz zal
spozna
čovjeko

u sferi
treba do
njemu.
kakvog
putem t
svijest.
datostir

krenuo
skolasti
odvoji
i nauči.
nagomi
crkveni
spriječi
prirode
počinje
akta. D
se iz lju
svijesti
protiv s
napretka

St
se primj
osnov u
ne primj
istine od
i privren
u postiza
koje je p

3 M
za osnov
je momen
apsolutne
čitav svoj

Osnovni zadatak koji se postavljao pred filozofiju tog vremena proizilazio je iz zahtjeva da se sve stavi u pitanje, i bog i čovjek, njegovi odnosi i mogućnosti spoznaje, šta jeste, a šta nije, šta je istinito, a šta lažno, zakon svemira i čovjekovo mjesto u njemu, crkva i njene dogme, pa tako i sam društveni poredak.

Načela Dekartove filozofije

Ako nema ničega pouzdanog od čega bi se krenulo novim putem kako u sferi društvenih odnosa tako i u oblasti naučne misli i spoznaje, onda nužno treba dovesti u pitanje ne samo ustrojstvo univerzalnog čovjekovo mjesto u njemu, nego i crkvena izučavanja i dogme, boga i čovjeka, istinito i lažno, iz kakvog se stanja izlazi nazirao jedino u stavu da se sve počne iznova. Gornjim putem trebalo je krenuti tim radije što se čovjek, njegova sloboda i teorijska svijest, kao osnovni zadatak filozofije kao teorijske discipline, određuje prema datostima određenog vremena, onome što jeste, što bi moglo i trebalo biti.

Tim novim naučnim putem u traženju istine i ofonoljenju ljudske spoznaje krenuo je i Cartesius u prvom redu stavljanjem u pitanje crkvenih autoriteta i skolastičkog učenja, kao i zahtjevom da se filozofska misao, odnosno filozofija odvoji od skolastike i teologije, čime je udario osnovne moderne filozofiji i nauci. Baš stoga Dekartova filozofija i počinje obaranjem na vijekovima nagomilane zablude, odnosno skeptičkim stavom, metodskom sumnjom prema crkvenim, odnosno skolastičkim izučavanjima, dogmatima i neistinitima, jer je to spriječilo da se dopre do istinske, naučne metode kojom bi se pročišćavao svijet prirode i oblast duhovnog. To je ono zbog čega Dekart filozofska istraživanja počinje metodskom sumnjom³ kao kritičkim pratiocem svakog spoznajnog akta. Drugačije rečeno, sumnja služi kao metoda istinskog izražavanja kojom se iz ljudske svijesti odstranjuje sve nejasno i problematično kao u ljudskoj svijesti tako i u društvenom poretku. Tako sumnja postaje ratično oruđe u borbi protiv svega negativnog i problematičnog, samim tim i sredstvo ljudskog napretka uopšte.

Sumnju koju Dekart preporučuje i primjenjuje je oštećenog karaktera, jer se primjenjuje univerzalno na sve ovo što se može sumnjati, to jest, na svaki osnov u čiju istinitost može da se sumnja. Ona je metodskog karaktera jer se i ne primjenjuje radi samog sumnjanja. Njom se postiže izvjesnost u razlikovanju istine od laži, izvjesnog od vjerovatnog, nesumnjivog od sumnjivog. Takođe je i privremenog karaktera i to ne samo zato što predstavlja preimarinan stadijum u postizanju izvjesnosti, već zato što Dekart nije smatrao priužnim da iskaze u koje je prethodno vjerovao zamijeni novim, jer se često dešavalo da su jedan

³ Metodska sumnja predstavlja osnovnu polaznu tačku u istraživanju. Ona ima za osnov kritičko-skeptičko prilaženje svemu što se proučava i razmatra konstitutivni je momenat Dekartove metode. Osnovni je metodski instrument spoznaje i kreće se od apsolutne negacije do postavljanja osnovnih pozitivnih istina, kojom će Dekart sagraditi čitav svoj sistem. Ona je svakako neodvojivi dio i sastavni element svake kritičke misli.

ili više iskaza, koja su ranije predstavljala mjenja, to jest, bila su prihvaćena, iako, na osnovu autoriteta ranijih pisaca ili učitelja, bili su štinski izvjesni na čisto racionalnim osnovama.

Na osnovu izloženog, očito je da se Dekart metodom, kojom je, polazeći od apsolutne negacije, rušenju svega, dolazio do istina takobitnih i nepobitnih u koje se nije moglo sumnjati, čime je postavio temelje moderne naučne i filozofske misli – nesumnjivo učvrstio u plejadu mislilaca novoga vijeka kao što su Bekon, Hobs i drugi, na čije se mišljenje i uvjerenje oslanjao u borbi protiv skolastičkog autoriteta i skolastičkog izučavanja.

Svoju čuvenu metodu⁴ Dekart izlaže u djelu „Rasprava o metodi“.

Problem metode

Osnovne postavke metoda, Dekart je formulisao u četiri pravila:
„Prvo je bilo da nikad ne primam nijednu stvar za istinitu sve dok sa sigurnošću ne spoznam da je ona takva, tj. da brižljivo izbjegnem prebrzost i predubedenje i da u svoje sudove ne uzimam ništa drugo do samo ono što se mome umu pokazuje tako jasno i razgovetno da ne nam ni kakve prilike da u to posumnjam.

Drugo, da svaku od teškoća koju bih ispitivao podelim na oliko celova na koliko je to moguće i koliko se zahteva radi najboljeg rešenja tih teškoća.

Treće, da vodim izvesnim redom svoje misli počinjući sa najprostijim i za spoznaju najlakšim predmetima, da bih se malo pomalo, kao po stepenicama, popeo do najsloženije spoznaje...

I poslednje pravilo, da svuda činim tako potpuna nabranja i tako opšte preglede, kako bih bio siguran da nisam ništa propustio“⁵.

Ova pravila su krajnje jednostavna i podrazumijevaju kontrolu svih etapa na koje se razlaže svako istraživanje; ona su model znanja jer jasnost i razgovjetnost štite od mogućih grešaka ili prijevremenih i neosnovanih uopštavanja. Nakon što su pravila utvrđena, treba vidjeti koliko su ona univerzalna i plodna; matematika se pridržava tih pravila, ali šta nam daje za pravo da njena pravila proglašavamo univerzalnim a matematiku za model univerzalnog znanja? Odgovor na to pitanje Dekart je pokušao da da u sistu *Meditatione de prima philosophia* (1641).⁶

⁴ U skladu sa onim što je Dekart u gornjem dijelu iznio prije izlaganja samih pravila poističe da je njegova metoda nastala kao posljedica razmišljanja o različitim modalitetima dedukcije, sa čime se susretao u toku studija u La Flešu. Tako po njemu logika, geometrija i algebra u sebi imaju pozitivnih i negativnih osobina, dok se problem sastoji u pronalaganju metode koja bi sadržavala njihove pozitivne, a otklonila negativne osobine.

⁵ Descartes, *Discours de la Methode*, p. 64-66.

⁶ U ovom spisom je namjeravao da ublaži napade iz Pariza i Luvena do kojih je došlo objavljivanjem *Rasprave o metodi*. Iako se u tom spisu nalaze i neki metafizički stavovi, *Meditacije* nikog oduševile – ni katoličku Sabornu, ni protestantsku Holandiju – i to,

Dekart je odlučio da metodska pravila primijeni na tradicionalna znanja kako bi utvrdio da li ona posjeduju jasne i razgovjetne istine lišene svake sumnje. Da bi se to utvrdilo nije potrebno istražiti sumu svih znanja, već samo osnovna kome ona počivaju; ako osnov postane sumnjiv, u tom slučaju ruši se i čitava njemu podignuta zgrada. Mnogo tradicionalnog znanja počiva na čulnom saznanju i pokazuje se da čulno saznanje nije uvijek pouzdano, te svi znanja dobijena tim putem treba staviti u zagrade i isključiti ih iz razmatranja. Na isti način Dekart isključuje sve što posjedujemo na osnovu lažljivog pamćenja, svaku tjelesnost (koja može biti obmana nekog moćnog a zlog bića). Tako gledano sve se ruši pod naletom sumnje i može se postaviti sljedeće pitanje „Šta uopšt ostaje“?

Ostaje samo sumnja kao nužni iako privremen momenat na putu ka istini. Dekartu nije kao skepticima stalo do sumnje radi sumnje; sumnji se moraju postaviti jasne granice i ona je njemu samo bitan momenat metode ali nju je nemoguće primijeniti ako ne postoji tračak svjetlosti ka kome ona vodi. Dekart je utvrdio da ako sve i podvrgne sumnji, ne može joj podvrći i samu svoju sumnju, odnosno, svoje Ja koje sumnja. Dok sumnja, dok misli, ona postoji. To je pouzdana, izvjesna i nesumnjiva istina koju može bez ikakve sumnje da uzme za osnovni princip, temelj svoje filozofije.

Zbog razlike između racionalizma⁹ i empirizma ne treba gubiti iz vida i jednom i drugom zajedničko suprotstavljanje racionalizma iraciona izumu, unajverenosti. Vjerenost u moć ljudskog uma, koja ide u korak sa oslobađanjem ispod juga crkvenih autoriteta, čini glavni motiv nove, buržoasko-revolucione filozofije. Nova nauka prešla je od interpretacije dogmi na spoznavanje prirode.

Kriterij jasnoće i razgovjetnosti, koji utvrđuje pravilo, dovodi nas do pitanja o odnosu između racionalističke dedukcije i intuicije u Dekartovoj me odologiji. Racionalistička dedukcija, koja služi kao metodološki oblik Dekartovog mehanicizma, ne može polaziti od beskonačnosti. Njoj su polazne polazne tačke, polazne, dalje neizvodljive postavke. Te polazne osnovne postavke dedukcije jesu, po Dekartu, intuitivne. Pojam intuicije ne daje nikakav mislički iracionalistički smisao. Naprotiv, intuicija je za njega krajnja granica racionalnosti, maksimum jasnoće i razgovjetnosti, samoočiglednosti.

„Pod intuicijom – glasi Dekartova definicija – ja podrazumevam... pojam jasnoća i pažljivoga uma, toliko prost i razgovetan da ne ostavlja nikakve principijelne razlike između duše, duha i tijela. Dekart tvrdi postojanje dvije različite supstancije – duhovne i materijalne.

⁹ Racionalizam je pravac u teoriji saznanja koji smatra da je objektivnu stvarnost moguće spoznati samo mišljenjem, tj. da je spoznaja data samo u našem umu, nezi mu, intelektu. Filozof racionalista je, dakle, onaj koji se oslanja na upotrebu vlastitog uma i koji ne pribjegava mističkim konstrukcijama i intuicijama. Racionalisti prihvataju i vežu o uročenim, apriornim istinama: smatraju da su izvjesne istine virtuelno urođene u tom smislu da iskustvo samo pruža priliku u kojoj duh vlastitom svjetlošću opaža njihovu istinitost.

sumn
pažlj
zahva

po st
razgo
vjeroc
jasno
bi me
Dekar
da rij
na ba

koji p
skepti
demo
i pesa
metaf

apsolu
koja s
istinit
tako c

nastoj
primje
šta ov
razgo
čini di
postoj
sposol

već su
sa svo
dakle,
prelaz

supstan

sumnje u to da mi mislimo, ili, što je jedno te isto, trajan pojam jasnoga i pažljivog uma, koji je stvoren samo prirodnom svetlošću i razuma i koji je zahvaljujući svojoj prostoti verodostojniji od same dedukcije...¹⁰

Polazeći od intuitivno vjerodostojnih osnovnih postavki, kretati se po stupnjevima dedukcije i rukovoditi se pri tome kriterijumom jasnoće i razgovjetnosti – to je zahtjev Dekartove metodologije. Je li moguća intuitivno vjerodostojna osnovna postavka metafizike koja bi se odlikovala apsolutnom jasnošću i razgovjetnošću, koja bi istrajavala protiv svake sumnje, koju ne bi mogla pokolebati ni najradikalnija skepsa? Rješenje tog pitanja povezuje Dekartovu metodologiju sa njegovom metafizikom. Odgovor na to pitanje treba da riješi problem mogućnosti stvaranja racionalističke metafizike, izgrađene na bazi metodoloških principa svojstvenih mehanističkoj fizici.

Dekart želi da pokaže da su istine nove filozofije kadre da izdrže kriterij koji peripatetička filozofija nije kadra da izdrži. Kartezijanska sumnja nije skepticizam, već njegova suprotnost, ona je proba, oduševljenje njegove filozofije, demonstracija njene nepokolebljivosti. Njen je cilj da „zbaci nanесену zemlju i pesak, da bi našla granit ili glinu“¹¹. Dekart dolazi ije da su moguće takve metafizičke istine koje ne nagriza rđa sumnje.

„Ja mislim“ – to je sud kojim, po Dekartovom mišljenju, predstavlja apsolutno nepobitnu istinu, istinu koja može da izdrži najradikalniju skepsu i koja služi kao polazna intuicija za metafizičku dedukciju. Nemoć je poricati istinitost suda „ja mislim“, jer su poricanje, sumnja i slični oblici mišljenja, tako da njihovo dopuštanje samo dokazuje istinitost suda „ja mislim“.

Ne može se **misлити** da ja ne **mislim**.

U sudu „ja mislim“ Dekart nalazi traženu intuiciju; polazeći od nje, on nastoji da razvije čitav lanac svojih metafizičkih razmišljanja. Prije svega, na primjeru te istine, koja se priznaje za neprikosnovenу, on bliže objašnjava šta ovom njegovom sudu daje istinitost; to nije ništa drugo do jasnoća i razgovjetnost, samoočiglednost. Rukovodeći se tim kriterijumom, Dekart čini drugi korak u svojoj metafizici. On tvrdi postavku: „ja mislim, dakle, ja postojim“, tj. on od sposobnosti mišljenja prelazi na subjekt, na nosioca te sposobnosti, na biće kome je svojstvena sposobnost mišljenja.

Biranje za polaznu tačku metafizike ne biće već mišljenja, ne objektu već subjekta – izražava idealističku tendenciju. To čvrsto upanje formulisano je sa svom određenošću u sljedećoj tezi kartezijanske metafizike: „Ja mislim, dakle, ja sam misleće biće“, „misleća stvar“. Od mišljenja kao svojstva Dekart prelazi na priznavanje realnosti posebne supstancije¹² čiji je atribut mišljenje.

¹⁰ Dekart, *Pravila za rukovodstvo uma*, str.57.

¹¹ Descartes, *Discours de la Methode*, p. 67.

¹² Pored pitanja o metodi, izuzetan značaj u novovjekovnoj filozofiji ima pitanje supstancije. Na ovo pitanje Dekart odgovara u djelu *Principi filozofije*. Supstancija je biće koje:
a) nosilac svojstva, odnosa tj. ono što je postojano, stalno, trajno u odnosu na svoje promjenljive odnose i svojstva;

tu Dekart izvodi pogrešan zaključak da je predmet koji posjeduje mišljenje kao svojstvo – nematerijalan predmet, da mišljenje isključuje kod svako nosioca druga svojstva, jednom riječju, da materija ne može da misli. Već sledeći korak Dekartove dedukcije pokazuje da je put kojim je on pošao pogrešan. Od „ja“, kao posebne misleće supstancije, nema izlaza ka objektivnom svijetu ka „ne-ja“. Iz idealističko shvaćenog „ja“ ne može se dedukovati ni fizički svijet, priroda, ni druga „ja“.

Dekart nije podvrgao reviziji postavke koje je usvojio, niti se odrekao priznanja duhovne supstancije i subjektivnog kriterija istine, već je pokušao da svoj slabavu poziciju podupre teološkom postavkom, tj. on u svijetu metafiziku uvodi pojam boga. „Bog“ treba da Dekartovu metafiziku izvede na pravi put i da zasniva prelaz od „ja“ ka prirodi. Bog koji „ne može biti varavica“, treba da garantuje postojanje materijalne stvarnosti. Međutim, da bi boga uveo u svoju metafiziku, Dekart je morao da u skladu sa metodologijom koju je usvojio da logički dokaže da bog postoji.

Za dokaz bića božijeg Dekart obnavlja „ontološki dokaz“, čir će očigledan ustupak skolastici, u borbi protiv koje su ponikle njegova fizika i metodologija. Zajedno sa bogom, kao primarnom i beskonačnom duhovnom supstancijom, Dekartovu i dušom kao izvedenom i konačnom duhovnom supstancijom, Dekartovu metafiziku¹³ ulaze i „urođene ideje“, koje su apriorno svojstvene duši.

Zaključna razmatranja

Na osnovu izloženog možemo zaključiti da je Dekart postavio teme je moderne nauke i filozofije. U nastojanju da pronađe apsolutno izvjesan način za spoznavanje svih stvari koje se mogu spoznati, Dekart dolazi do intuicije koja je proizvod zahtjeva za izvjesnošću. Međutim, baviti se istraivanjem n

b) samostalno, što postoji samo po sebi, a ne po drugome.

Prema Dekartu, supstancija je ono biće kojem za njegov bitak (egzistenciju) nije potrebno nikakvo drugo biće, tj. koje svoju egzistenciju ne duguje ni jednom drugom biću. Dekart je, na posletku, smatrao da supstancijom možemo da nazovemo

1. Boga,

2. ono što u pogledu svoje egzistencije zavisi samo od Boga. Tako npr. primjer dužina jednog, ili njegov oblik, zavise samo od Boga. Da bi oni postojali moraju postojati još nešto pored njihovog tvorca, a to je, naime, samo tijelo kome oni kao određena svojstva pripadaju. Postoje dvije supstancije u drugom smislu:

1. *res cogitans* ili stvar koja misli, duh.

2. *res extensa* ili stvar koja se proteže, tijelo.

¹³ Daboki jaz dijeli Dekartovu metafiziku na dva dijela: priznava je dveju međusobno nezavisnih situacija-materijalne i duhovne, rasprostrte i misleće. Za razliku od Dekartove materijalističke fizike, njegova metafizika je dualističke. Nijedna od supstancija ne može se svesti na dušu, i obrnuto, jer se između rasprostrte i misleće supstancije ne mogu zamisliti „dodirne tačke“, povezanost i uzajamnost djelovanja. Tijelo ne može misliti, duša se ne može pripisati atribut prostiranja.

Ispitni centar

Datum 12.3.2013

REZULTATI IZ PREDMETA:

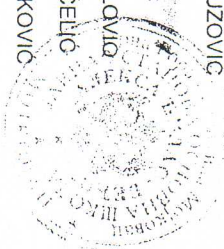
ENGLISKI JEZIK IX

	Ime i prezime	Šifra učenika	Broj osvojenih bodova	Škola	Mentor
Prvo mjesto	BRANKO TEŠANOVIĆ	3435577125	104.00	JU OŠ 'PAVLE ROVINSKI' PODGORICA	MARIJANA DRLEVIĆ VLAHOVIĆ
Drugo mjesto	NIKOLINA BELADA	3435981012	102.00	JU OŠ 'NJEGOŠ' CETINJE	DOBRILA POPOVIĆ
Drugo mjesto	JELENA ŠARANOVIĆ	3435706632	102.00	JU OŠ 'Blažo Jokov Orlandić' BAR	VALENTINA MANDIĆ
Treće mjesto					

Ime	Prezime	Šifra	Broj osvojenih bodova	Škola	Mentor
1 BRANKO	TEŠANOVIĆ	3435577175	104.00	JU OŠ "PAVLE ROVINSKI" PODGORICA	MARIJANA DRLJEVIĆ VLAHOVIĆ
2 NIKOLINA	BELADA	3435981012	102.00	JU OŠ "NJEGOŠ" CETINJE	DOBRILA POPOVIĆ
3 JELENA	ŠARANOVIĆ	3435706632	102.00	JU OŠ "Blažo Jokov Orlandić" BAR	VALENTINA MANDIĆ
4 FILIP	VUJOVIĆ	3435964700	97.00	JU OŠ "OLGA GOLOVIĆ" NIKŠIĆ	LJUBICA KOPRIVICA
5 ANDRIJA	JOVOVIĆ	3435478347	95.00	JU OŠ "ŠTAMPAR MAKARIJE" PODGORICA	VESNA STANKOVIĆ
6 TEODORA	MOJOVIĆ	3435735052	94.00	JU OŠ "ILUJA KIŠIĆ" ZELENKA	MIRJANA TOMIĆ
7 CONOR	PETERSON	3435579578	93.00	JU OŠ "DRAGO MILOVIĆ" TIVAT	MELITA KLAHOR
8 ANA MARIJA	VIŠNJIĆ	3435712877	93.00	JU OŠ "MILEVA LAJOVIĆ-LALATOVIĆ" NIKŠIĆ	JELENA MRKAJIĆ
9 MILICA	PRELEVIĆ	3435304173	92.00	JU OŠ "Savo Pejanović" Podgorica	DANIJELA RADOMAN
10 MARINA	LUKIĆ	3435760286	89.00	JU OŠ "Blažo Jokov Orlandić" BAR	VALENTINA MANDIĆ
11 SARA	DRAGIĆEVIĆ	3435632113	77.00	JU OŠ "SUTJESKA" PODGORICA	ANA JANIČIĆ
12 ILUJA	NIKČEVIĆ	3435433222	76.00	JU OŠ "MAKSIM GORKI" PODGORICA	MILANKA BOROVIKIĆ
13 JOVANA	ŠČEPANOVIĆ	3435734745	76.00	JU OŠ "OKTOIH" PODGORICA	DRAGANA DRLJEVIĆ
14 DAMIR	STANOJEVIĆ	3435267687	76.00	JU OŠ "NJEGOŠ" CETINJE	DOBRILA POPOVIĆ
15 KLAUDIJA	ABAT	3435948576	75.00	JU OŠ "BRAČA RIBAR" NIKŠIĆ	MIRJANA VUKOVIĆ
16 NIKICA	ĐURANOVIĆ	3435666758	75.00	JU OŠ "ŠTAMPAR MAKARIJE" PODGORICA	VESNA STANKOVIĆ
17 SARA	GLOMAZIĆ	3435537760	75.00	JU OŠ "SUTJESKA" PODGORICA	ANA JANIČIĆ
18 MIRKO	MILIČIĆ	3435426620	74.00	JU OŠ "LUKA SIMONOVIC" NIKŠIĆ	OLIVERA ĐUROVIĆ
19 FILIP	PERIŠIĆ	3435409683	74.00	JU OŠ "OLGA GOLOVIĆ" NIKŠIĆ	LJUBICA KOPRIVICA
20 SELMA	VIŠNJIĆ	3435307243	74.00	JU OŠ "MARKO MILJANOV" - BIJELO POLJE	TATIJANA DAMJANOVIĆ
21 DANIJELA	ANTIĆ	3435154447	73.00	JU OŠ "DRUGA OSNOVNA ŠKOLA" Budva	NENAD BULATOVIĆ
22 VIKTOR	LJEKOČEVIĆ	3435287829	73.00	JU OŠ "Mahmut Lekić" Tuzi	ANA SAVIČEVIĆ
23 NIKOLA	MUMIN	3435871924	73.00	JU OŠ "Dr Dragiša Ivanović" Podgorica	DANIKA NOVAKOVIĆ
24 SARA	MIČUNOVIĆ	3435579199	71.00	JU OŠ "MILEVA LAJOVIĆ-LALATOVIĆ" NIKŠIĆ	JELENA MRKAJIĆ
25 DANILLO	TOŠIĆ	3435598757	71.00	JU OŠ "SALKO ALJKOVIĆ" PLJEVLJA	JELENA RAONIĆ
26 KRSTO	VULOVIĆ	3435948618	71.00	JU OŠ "NJEGOŠ" KOTOR	DIJANA FRANCESKOVIĆ
27 LAURA	RADULOVIĆ	3435742868	70.00	JU OŠ "DRUGA OSNOVNA ŠKOLA" Budva	NATAŠA KORAĆ
28 ANASTASIJA	ČEPRINIĆ	3435439640	69.00	JU OŠ "DAŠO PAVIČIĆ" HERCEG NOVI	ZAGORKA SIJERKOVIĆ

Ime	Prezime	Šifra	Broj osvojenih bodova	Škola	Mentor
29 MIA	MEDOJEVIĆ	3435327150	69.00	JU OŠ 'STAMPAR MAKARUJE' PODGORICA	VESNA STANKOVIĆ
30 ŽELJKO	MIJUŠKOVIĆ	3435662203	68.00	JU OŠ 'RAIKO ŽARIĆ' NIKŠIĆ	NEVENKA NIKČEVIĆ
31 DANILO	DUKANOVIĆ	3435300100	67.00	JU OŠ 'VLADIMIR NAZOR' PODGORICA	SVETLANA POPOVIĆ
32 ALEKSA	TOMANOVIĆ	3435731702	67.00	JU OŠ 'RISTAN PAVLOVIĆ' PLJEVLJA	TANJA MILIĆ
33 NADA	VUJOVIĆ	3435143482	67.00	JU OŠ 'Blažo Jokov Orlandić' BAR	VALENTINA MANDIĆ-PANDURICA
34 JANA	BELUKAŠ	3435882608	66.00	JU OŠ 'SALKO ALJKOVIĆ' PLJEVLJA	JELENA RAONIĆ
35 LUKA	LEPOSAVIĆ	3435103204	66.00	JU OŠ 'OKTOIH' PODGORICA	DRAGANA DRLEVIĆ
36 PAVLE	LONCOVIĆ	3435212756	66.00	JU OŠ 'LUKA SIMONOVIĆ' NIKŠIĆ	OLIVERA DUROVIĆ
37 MILOVAN	PEJOVIĆ	3435354273	66.00	JU OŠ 'MAKSIM GORKI' PODGORICA	ZORKA VELIMIROVIĆ
38 BALŠA	POPOVIĆ	3435837417	66.00	JU OŠ 'PAVLE ROVINSKI' PODGORICA	MARIJANA DRLEVIĆ-VLAHOVIĆ
39 JELKA	TADIĆ	3435225841	66.00	JU OŠ 'RATKO ŽARIĆ' NIKŠIĆ	NEVENKA NIKČEVIĆ
40 KSENIJA	BRAJLOVIĆ	3435410854	65.00	JU OŠ 'VLADO MILIĆ' PODGORICA	MAJA FILIPOVIĆ
41 TIJANA	JOVOVIĆ	3435202219	65.00	JU OŠ 'BRAČA RIBAR' NIKŠIĆ	MIRJANA VUKOVIĆ
42 PETAR	KAŽIĆ	3435398611	65.00	JU OŠ 'VUK KARADŽIĆ' SA P. O. PODGORICA	ILZA SPAHIĆ
43 FILIP	ŠARIĆ	3435534900	65.00	JU OŠ 'Vladislav St. Ribnikar' Rasovo-Bijelo Polje	ANDRIJANA BALTIĆ
44 ALEKSANDRA	BRAŠANAC	3435940291	64.00	JU OŠ 'RISTAN PAVLOVIĆ' PLJEVLJA	TANJA MALIŽAN
45 ANDREA	DURAŠKOVIĆ	3435819161	64.00	JU OŠ 'OKTOIH' PODGORICA	DRAGANA DRLEVIĆ
46 ELENA	PERUNIČIĆ	3435421332	64.00	JU OŠ 'RISTAN PAVLOVIĆ' PLJEVLJA	TANJA MILIĆ
47 SERGEJ	STANOVIĆ	3435593032	64.00	JU OŠ 'NJEGOŠ, KOTOR	DIJANA FRANCESKOVIĆ
48 MARIJA	DUKANOVIĆ	3435135188	63.00	JU OŠ 'RATKO ŽARIĆ' NIKŠIĆ	NEVENKA NIKČEVIĆ
49 STEFANI	ERAKOVIĆ	3435584679	63.00	JU OŠ 'LUKA SIMONOVIĆ' NIKŠIĆ	OLIVERA DUROVIĆ
50 VUK	ILIĆ	3435631111	63.00	JU OŠ 'BRANKO BOŽOVIĆ' Podgorica	SAŠA KESTNER
51 TIJANA	KRUTA	3435349389	63.00	JU OŠ 'MEKSIKO' BAR	ADELA BAHOVIĆ
52 LUKA	POPOVIĆ	3435156913	63.00	JU OŠ 'IVO VISIN' KOTOR	VESNA POPOVIĆ
53 SARA	VUJOVIĆ	34359980111	63.00	JU OŠ 'PAVLE ROVINSKI' PODGORICA	MARIJANA DRLEVIĆ-VLAHOVIĆ
54 ZERINA	BOSOVIĆ	3435773940	62.00	JU OŠ 'SALKO ALJKOVIĆ' PLJEVLJA	JELENA RAONIĆ
55 KATARINA	MARNIKOVIĆ	3435562930	62.00	JU OŠ 'Maršal Tito' Ucinj	ALLMIRA DASHARAMI
56 MILANA	SAVOVIĆ	3435797455	62.00	JU OŠ 'MILORAD-MUSA BURZAN' PODGORICA	TATJANA DURKOVIĆ

Ime	Prezime	Šifra	Broj osvojenih bodova	Škola	Mentor
57	MONIKA	VUJISIĆ	3435470672	JU OŠ "DUŠAN KORAČ" BIJELO POLJE	SANJA RADONIĆ
58	FEDA	ALEKSIĆ	3435385607	JU OŠ "Savo Pejanović" Podgorica	DANIJELA RADOMAN
59	BOŽIDAR	BRAUNOVIĆ	3435903152	JU OŠ "21. MAJ" PODGORICA	DUŠAN VUKANIĆ
60	KRISTINA	GOJAČANIN	3435354896	JU OŠ "MARKO MILJANOV" - BIJELO POLJE	TATJANA DAMJANOVIĆ
61	BOJAN	JOVANOVIĆ	3435151255	JU OŠ "BRANKO BOŽOVIĆ" Podgorica	SASKA KESTNER
62	IVAN	NOVAKOVIĆ	3435595424	JU OŠ "DRUGA OSNOVNA ŠKOLA" Budva	BRANKA BULATOVIĆ
63	NIKOLETA	ČETKOVIĆ	34355844989	JU OŠ "NJEGOŠ" CETINJE	DOBRILA POPOVIĆ
64	MAŠA	LABAN	3435497559	JU OŠ "VUK KARADŽIĆ" BERANE	ELIDA CRNOVRŠANIN
65	VUKOTA	LAKIČEVIĆ	3435278517	JU OŠ "Stefan Mitrov Ljubša" Budva	JOVANA MIČUNOVIĆ
66	NINA	MITROVIĆ	3435193505	JU OŠ "VLADIMIR NAZOR" PODGORICA	SVETLANA POPOVIĆ
67	DARJA	JOVANOVIĆ	3435694320	JU OŠ "MILORAD-MUSA BURZAN" PODGORICA	TATJANA ĐURKOVIĆ
68	LAZAR	NEDOVIĆ	3435607534	JU OŠ "LOVČENSKI PARTIZANSKI ODRED" CETINJE	LIDIJA ZEKOVIĆ
69	ANDRIJA	PAVIČEVIĆ	3435365983	JU OŠ "MAKSIM GORKI" PODGORICA	ZORKA VELIMIROVIĆ
70	DALIJA	AJDARPAŠIĆ	34355592197	JU OŠ "Božidar Vuković Podgoričanin" Podgorica	DUŠICA MARKOVIĆ
71	MILICA	FUŠTIĆ	3435634680	JU OŠ "Aleksa-Bećo Dijas" Ravna Rijeka, Bijelo Polje	NEDŽMIJA PUZOVIĆ
72	JOVANA	MARKOVIĆ	3435712415	JU OŠ "ALEKSA DILAS BEĆO" MOJKOVAC	MARINA KUĆ
73	LEUDRITA	MUSTAFA	3435312493	JU OŠ "Maršal Tito" Ulcinj	HINDA LLOLLOVIĆ
74	DORIAN	PJEŠČIĆ	3435578205	JU OŠ "Stefan Mitrov Ljubša" Budva	NATAŠA DRČEVIĆ
75	VIKTOR	POPOVIĆ	3435198578	JU OŠ "VUKO JOVOVIĆ" DANILOVGRAD	MIRELA BACKOVIĆ
76	FILIP	RADONJIĆ	3435542481	JU OŠ "Radoljica Perović" Podgorica	RADOJKA DRAGANIĆ
77	MARIJA	RADOVIĆ	3435235923	JU OŠ "Anto Dedović" Bar	ZORICA PEROVIĆ
78	SARA	SALATIĆ	3435697438	JU OŠ "ILIJA KIŠIĆ" ZELENIKA	MIRJANA TOMIĆ
79	MEDINA	DELIĆ	3435695736	JU OŠ "BOŠKO BUHA" PLJEVLJA	EMINA SALIHOVIĆ
80	NERMINA	DURAKOVIĆ	3435322677	JU OŠ "BEDRI ELEZAGA VLADIMIR-ULCINJ	LULIJETA CUROVIĆ
81	DAMJAN	LAKOČEVIĆ	3435329744	JU OŠ "SUTJESKA" PODGORICA	ANA JANIČIĆ
82	SAVA	MAROVIĆ	3435146601	JU OŠ "MIRKO SRZENTIĆ" PETROVAC	KAJA LAZAREVIĆ
83	STEFAN	UKROPINA	3435726997	JU OŠ "OLGA GOLOVIĆ" NIKŠIĆ	LJUBICA KOPRIVICA
84	MIRKO	DUKIĆ	3435299712	JU OŠ "JUGOSLAVIJA" BAR	RAJKA VUKSANOVIĆ

Ime	Prezime	Šifra	Broj osvojenih bodova	Škola	Mentor	
85	MELDIN	DREŠKOVIĆ	3435834055	53.00	JU OŠ 'Hajro Šahmanović' Plav	SEMIH KOJIĆ
86	IGOR	FRANOVIĆ	3435295050	53.00	JU OŠ 'MIRKO SRZENTIĆ' PETROVAC	KAJA LAZAREVIĆ
87	ILHANA	KOJIĆ	3435119528	53.00	JU OŠ 'Hajro Šahmanović' Plav	SEMIH KOJIĆ
88	BALŠA	KRUŠČIĆ	3435934065	53.00	JU OŠ 'MILORAD-MUSA BURZAN', PODGORICA	TATJANA ĐURKOVIĆ
89	DAJANA	ORLOVIĆ	3435262328	53.00	JU OŠ "Stefan Mitrov Ljubša" Budva	MARIJA VUKIČEVIĆ
90	NIJAZ	BEČIROVIĆ	3435796776	52.00	JU OŠ '9. MAJ' SUTIVAN BIJELO POLJE	MARINA VUKIČEVIĆ
91	ADNAN	EČO	3435598078	52.00	JU OŠ 'Vladislav SI. Ribnikar' Rasovo-Bijelo Polje	ANDRIJANA BALTIĆ
92	LUKA	JOVANOVIĆ	3435481531	52.00	JU OŠ 'Risto Ratković' Bijelo Polje	GORAN DROBNJAK
93	EMA	KURGAŠ	3435993878	52.00	JU OŠ 'DUŠAN KORAČ' BIJELO POLJE	SANJA RADONJIĆ
94	LANA	VUJOŠEVIĆ	3435824218	52.00	JU OŠ 'JUGOSLAVIJA' BAR	RAJKA VUKSANOVIĆ
95	NIKOLA	DUŠEVIĆ	3435804487	50.00	JU OŠ "Mahmut Lekić" Tuzi	ANA LAKOVIĆ
96	NIKOLA	LADIĆ	3435116267	50.00	JU OŠ 'MILAN VUKOTIĆ' GOLUBOVCI	DRAGANA STANOVIĆ
97	ESMIRA	LJUJLANOVIĆ	3435577629	50.00	JU OŠ '29. NOVEMBAR' PODGORICA	SENADA KAJOŠEVIĆ
98	JOVANA	MARSENIĆ	3435557565	50.00	JU OŠ 'DUŠAN KORAČ' BIJELO POLJE	SANJA RADONJIĆ
99	BOŠKO	NIKEVIĆ	3435717090	50.00	JU OŠ 'MILUJA NIKEVIĆ' KLIČEVO-NIKŠIĆ	MIRA ĐUKANOVIĆ
100	DANILO	ANBELIĆ	3435393782	49.00	JU OŠ 'ALEKSA BILAS BEČO' MOJKOVAC	MARINA ŠPEK
101	MILOŠ	BOŠKOVIĆ	3435221186	48.00	JU OŠ 'MILEVA LAJTOVIĆ-LALATOVIĆ' NIKŠIĆ	VESNA GUZINA
102	TEODORA	GORDIJAN	3435727915	47.00	JU OŠ 'Savo Pejanović' Podgorica	DANIJELA RABOMANI
103	MARIJA	KNEŽEVIĆ	3435457384	46.00	JU OŠ 'BRANKO BOŽOVIĆ' Podgorica	SASA KESTNER
104	DRAŽEN	MANDIĆ	3435536164	46.00	JU OŠ 'BRAČA LABUDOVIĆ' NIKŠIĆ	SANDRA VUJADINOVIĆ
105	NORA	SEKULIĆ	3435192135	46.00	JU OŠ 'BRAČA RIBAR' NIKŠIĆ	MIRJANA VUŠOVIĆ
106	KATARINA	KARADŽIĆ	3435361686	45.00	JU OŠ 'DUŠAN OBRADOVIĆ' ŽABLJAK	SRETEN LAZAREVIĆ
107	LUKA	MUŠŠKOVIĆ	3435139662	45.00	JU OŠ 'MILUJA NIKEVIĆ' KLIČEVO-NIKŠIĆ	MIRA ĐUKANOVIĆ
108	VLADIMIR	NIKOLIĆ	3435904261	45.00	JU OŠ 'Risto Ratković' Bijelo Polje	GORAN DROBNJAK
109	TAMARA	ČUPIĆ	3435119306	44.00	JU OŠ 'Anlo Dedović' Bar	ZORICA PEROVIĆ
110	NEBOJŠA	KRIVOKAPIĆ	3435958144	44.00	JU OŠ 'BRAČA LABUDOVIĆ' NIKŠIĆ	SANDRA VUJADINOVIĆ
111	ANDRIJA	DOGOVIĆ	3435258543	43.00	JU OŠ 'Risto Ratković' Bijelo Polje	GORAN DROBNJAK
112	KRISTINE	CAMAJ	3435405584	42.00	JU OŠ 'JEDINSTVO' PODGORICA	ROZA JUNČAJ

REZULTATI IZ PREDMETA:

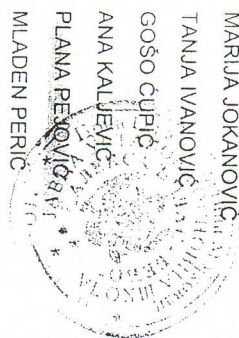
Datum 13.3.2012

MATEMATIKA V/VI

	Ime i prezime	Šifra učenika	Broj osvojenih bodova	Škola	Mentor
Prvo mjesto	MIA RAČEVIĆ	2503673359	92.00	JU OŠ 'LUKA SIMONOVIĆ' NIKŠIĆ	LJILJANA KRUŠKA
Drugo mjesto	MILOVOJE KARADŽIĆ	2503327302	75.00	JU OŠ 'LUKA SIMONOVIĆ' NIKŠIĆ	LJILJANA KRUŠKA
Drugo mjesto	DORDE KRSTAJIĆ	2503417250	75.00	JU OŠ 'ŠTAMPAR MAKARIJE' PODGORICA	STANISLAVKA APRKOVIĆ
Drugo mjesto	VLADIMIR VUJISIĆ	2503384652	75.00	JU OŠ 'MARKO MILJANOV' PODGORICA	MLADEN VUČELJIĆ
Treće mjesto					

Ime	Prezime	Šifra	Broj osvojenih bodova	Škola	Mentor
1 MIA	RAIČEVIĆ	2503673359	92.00	JU OŠ 'LUKA SIMONOVIĆ' NIKŠIĆ	LJILJANA KRUŠKA
2 MILOVOJE	KARADŽIĆ	2503327302	75.00	JU OŠ 'LUKA SIMONOVIĆ' NIKŠIĆ	LJILJANA KRUŠKA
3 DORDE	KRSTAJIĆ	2503417250	75.00	JU OŠ 'ŠTAMPAR MAKARIJE' PODGORICA	STANISLAVKA APRCOVIĆ
4 VLADIMIR	VUJISIĆ	2503384652	75.00	JU OŠ 'MARKO MILJANOV' PODGORICA	MLADEN VUČELJIĆ
5 VUK	SLAVIĆ	2503930421	59.00	JU OŠ 'MAKSIM GORKI' PODGORICA	TANJA IVANOVIĆ
6 OGNJEN	BAROVIĆ	2503827117	55.00	JU OŠ 'RATKO ŽARIĆ' NIKŠIĆ	VESELINKA POPOVIĆ
7 IVAN	TOŠKOVIĆ	2503696065	55.00	JU OŠ 'RATKO ŽARIĆ' NIKŠIĆ	VESELINKA POPOVIĆ
8 DANILO	MIRKOVIĆ	2503629173	52.00	JU OŠ 'ŠTAMPAR MAKARIJE' PODGORICA	STANISLAVKA APRCOVIĆ
9 IGOR	ALEKSIĆ	2503145776	50.00	JU OŠ 'Radojica Perović' Podgorica	TANJA DOBRAŠINOVIĆ
10 STEFAN	MANDIĆ	2503972468	50.00	JU OŠ 'LUKA SIMONOVIĆ' NIKŠIĆ	LJILJANA KRUŠKA
11 NATAŠA	DAČIĆ	2503762217	49.00	JU OŠ 'MARKO MILJANOV' - BIJELO POLJE	DIJANA MILADINOVIĆ
12 VUKAN	ZAVIŠIN	2503751566	49.00	JU OŠ 'DAŠO PAVIČIĆ' HERCEG NOVI	MIROSLAVA TOMIČIĆ
13 MARKO	PERUNOVIĆ	2503181487	48.00	JU OŠ 'SUTJESKA' PODGORICA	KATIČA VUKČEVIĆ
14 ELENA	PERUNIČIĆ	2503550878	45.00	JU OŠ 'VLADIMIR NAZOR' PODGORICA	VALENTINA MIJOVIĆ
15 DORĐIJE	PETRIĆ	2503927689	45.00	JU OŠ 'MEKSIKO' BAR	DALIBORKA ŠLIVANČANIN
16 ANDREA	MEDIN	2503470538	35.00	JU OŠ 'LUKA SIMONOVIĆ' NIKŠIĆ	LJILJANA KRUŠKA
17 LAZAR	NIKČEVIĆ	2503753496	35.00	JU OŠ 'OLGA GOLOVIĆ' NIKŠIĆ	SLAVICA ČOLAKOVIĆ
18 MARIJA	ALIGRUDIĆ	2503290841	34.00	JU OŠ 'MILAN VUKOTIĆ' GOLUBOVCI	ALEKSANDRA VUKOVIĆ
19 NEBOJŠA	BOJANIĆ	2503623717	34.00	JU OŠ 'PAVLE ROVINSKI' PODGORICA	BILJANA BAJRAMOVIĆ
20 STEVAN	ĐURAŠKOVIĆ	2503705899	34.00	JU OŠ 'SUTJESKA' PODGORICA	KATIČA VUKČEVIĆ
21 MIA	ALKOVIĆ	2503623178	30.00	JU OŠ 'Anto Đedović' Bar	SLADANA MIJATOVIĆ
22 MATIJA	ČOLAKOVIĆ	2503120795	30.00	JU OŠ 'MILUA NIKČEVIĆ' KLIČEVO-NIKŠIĆ	MARIJA JOKANOVIĆ
23 ANDELA	ŠOFRANAC	2503936128	30.00	JU OŠ 'MAKSIM GORKI' PODGORICA	TANJA IVANOVIĆ
24 MILAN	JOVANOVIĆ	2503622023	29.00	JU OŠ 'VUKO JOVOVIĆ' DANILOVGRAD	GOŠO ČUPIĆ
25 ANJA	STIJEPOVIĆ	2503688473	29.00	JU OŠ '21. MAJ' PODGORICA	ANA KALJEVIĆ
26 JOVANA	KRUŠIĆ	2503247996	27.00	JU OŠ 'ALEKSANDRAS BEČO' MOJKOVAC	PLANA PEKOVIĆ
27 STANA	BOZOVIĆ	2503306119	25.00	JU OŠ 'NJEGOŠ' SPUŽ, DANILOVGRAD	MLADEN PERIĆ

REZULTATI IZ PREDMETA:

MATEMATIKA VI

	Ime i prezime	Šifra učenika	Broj osvojenih bodova	Škola	Mentor
Prvo mjesto	KAŠA STANIĆ	3403627/11	100,00	JU OŠ ALEKSA DIJAS BEČO MOJKOVAC	PLANA PEJOVIĆ
Prvo mjesto	DUŠAN SUBOTIĆ	3403627/11	100,00	JU OŠ OKTOH PUDGORICA	VANJA DURDIĆ-KUZMANOVIĆ
Drugo mjesto					
Treće mjesto	AJLAN ZAJMČIĆ	3403627/11	95,00	JU OŠ DUŠAN KURVAČ BIJELO POLJE	HIDAJETA LUKAČ

Broj	Ime	Adresa	Šifra	Broj osvojenih	Broj	Ime
1	MARKOVIĆ	MANOJLOVIĆ		106.00		MIRKA ŽARUŽICA
2	FILIP	MILADINOVIĆ		94.00		VEERA JOKSIMIĆ
3	MARKO	VUKOVIĆ		85.00		VEERA JOKSIMIĆ
4	NATAŠA	KLIKOVAČ		76.00		VEERA JOKSIMIĆ
5	KSENUIA	LALIĆ		71.00		LJUBINKA ŠKATARIĆ
6	TAMARA			71.00		
7	SANJA	POPADIĆ		71.00		SVETLANA KOKOVIĆ
8	VUK	POPOVIĆ		64.00		NATAŠA CMI LJANIĆ
9	ALEKSANDRA	VRANES		56.00		RADA KONJEVIĆ
10	DUŠKA	TOPALOVIĆ		51.00		JELICA DŽOGAZ
11	ALEKSANDRA	BOŠKOVIĆ		50.00		JELICA DŽOGAZ
12	KSENUIA	KAĐENOVIĆ		44.00		ŠLOBODANKA DOMAN
13	MILJAN	BOGAVAČ		43.00		DRAGANA RADONJIĆ
14	DENIS	LJUČA		42.00		MARINA STANIĆ
15	LAZAR	ČABARKAPA		42.00		DRAGANA RADONJIĆ
16	LAZAR	KNEŽEVIĆ		41.00		SVETLANA KOKOVIĆ
17	JOVANA	ILIC		38.00		JOVANKA BOŠKOVIĆ
18	EVICA	MARAS		36.00		DANKA MILATOVIĆ
19	DRAGANA	GRBOVIĆ		34.00		DANKA JOVANOVIĆ
20	ANA	MILIĆ		31.00		JELICA DŽOGAZ
				25.00		SVETLANA MIČOVIĆ

REZULTATI IZ PREDMETA:

Datum: 3.3.2016

MATEMATIKA IX

	Ime i prezime	Šifra učenika	Broj osvojenih bodova	Škola	Mentor
Prvo mjesto	EMIR HADŽALIĆ	6612837194	88,00	JU OŠ "DUŠAN KORAČ" BIJELO POLJE	HIDAJETA LUKAČ
Drugo mjesto	NINA MITROVIĆ	6612961378	70,00	JU OŠ "DUŠAN KORAČ" BIJELO POLJE	HIDAJETA LUKAČ
Treće mjesto	LANA VUKMIROVIĆ	6612218265	60,00	JU OŠ "Stefan Mitrov Ljubisa" Budva	OLIVERA KAPOR
			60,00	JU OŠ "DRAGO MILKOVIĆ" TIVAT	SANJA POPOVIĆ

REZULTATI IZ PREDMETA:

MATEMATIKA VI

	Ime i prezime	Sifra učenika	Broj osvojenih bodova	Škola	Mentor
Prvo mjesto			95,00	JU OŠ ŠTAMPAR MAKARIJE PODGORICA	STANISLAVKA APRCOVIĆ
Drugo mjesto	LJUBOMIR BULATOVIĆ	6603663840	90,00	JU OŠ ŠTAMPAR MAKARIJE PODGORICA	STANISLAVKA APRCOVIĆ
Treće mjesto	NADA RAJKOVIĆ	6603786529	88,00	JU OŠ "Savo Peganović" Podgorica	DEJANA DRAKIĆ
Treće mjesto	DAVID TOŠIĆ	6603748450	88,00	JU OŠ "SUTJESKA" PODGORICA	DRAGAN POPOVIĆ

Redni broj	Ime i prezime	Adresa	Broj telefona	Godina rođenja	Opis usluge	Ukupna cijena	Plaćeno	Ukupna cijena
1	LJUBOMIR EULATOVIĆ							
2	DAVID RAJKOVIĆ							
3	VASILJUE GUTIĆ							
4	SOFIJA KALUDEROVIĆ							
5	PAVLE JACIMOVIĆ							
6	IGOR KOVALJ							
7	DEJANA PUĐAR							
8	BALŠA TOMOVIĆ							
9	MARKO DAMJANOVIĆ							
10	LUKA RISTANOVIĆ							
11	LANA GAČEVIĆ							
12	VALENTINA BOGAVAC							
13	DANILO RADUNOVIĆ							
14	JOVANA RAJKOVIĆ							
15	OGNJEŃ KOVAČEVIĆ							
16	IRENA VUJOŠEVIĆ							
17	NADA MERDOVIĆ							
18	ANĐELIJA VELIČKOVIĆ							
19	JOVANA BRAKOČEVIĆ							
20	DINA DEKIĆ							
21	NIKOLA MILOVIĆ							
22	MATIJA TODOROVIĆ							
23	ISIDORA STANIĆ							
24								
25								
26								
27								

AMRA GUSINJAC
LJILJANA KRUŠKA
RADIĆ
AMRA GUSINJAC
LJILJANA KRUŠKA
TANJA DOBRASIŃOVIĆ
PLANA PEJOVIĆ

Друштво математичара и физичара Црне Горе
Природно-математички факултет - Подгорица

ОЛИМПИЈАДА ЗНАЊА 2013

под покровитељством Црногорске академије наука и уметности,
Ректора Универзитетa Црне Горе и компаније dM En

ДИПЛОМА

Петар Балтић

ученик VIII разреда

ОШ „Алекса Ђилас Бећо“ Мојковци

(назив школе)

освојило-ла је III награду

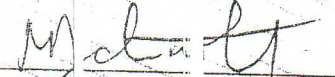
из ФИЗИКЕ

из

на иницијативу ученика основних и средњих школа Црне Горе.

У Подгорици, 1. 05. 2013. године

Председник Друштва,

Проф. др Милош Јаќимовић

Декан ПМФ а,

Проф. др Предраг Станић

Opština Mojkovac
dodjeljuje

MIV ALNICU

ALEKSA DILAS - BEČO'

za doprinos u afirmaciji akcije
"Najbolji kutak - najbolji grad"

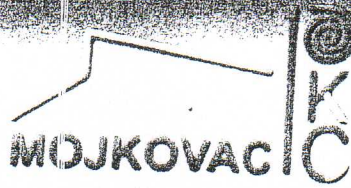
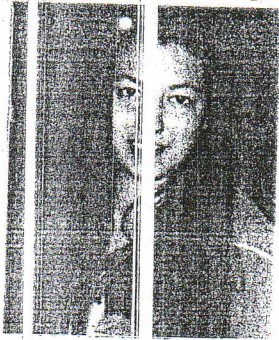
Mojkovac,

11.2014.

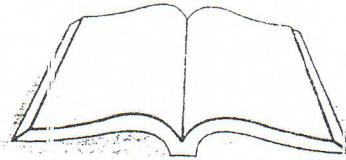
m.p.

Zastupnik
Džoni Medojević

XXVI Општинска смотри рецитатора

ЈУ Центар за културу
"Ненад Ракочевић"
Мојковац

додјељује

ДИПЛОМУ

Милице Јовановић

за освојено I мјесто,
на Општинској смотри рецитатора

У Мојковцу

19.05.2014.

М.П.

Директор
Бодољуб Ђорић

Crna Gora

ispitni centar

DIPLOMA

Saši Pejoviću

OŠ „Aleksa Đilas Bećo“, Majstovoći

za osvojeno **I (prvo)** mjesto

iz **Matematike**

na I. državnom takmičenju učenika osnovnih škola

mjesto i datum

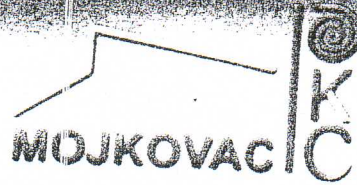
Podgorica, 10. 05. 2013.

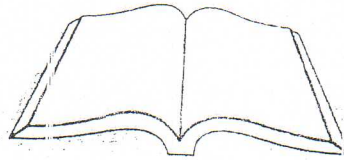
direktor
Prof. dr. Veljko Ločimović

[Signature]

XXI Општинска смотри рецитатора

ЈУ Центар за културу
"Ненад Ракочевић"
Мојковац

додјељује

ДИПЛОМУ

Мелици Зуксановић

за освојено II мјесто,
на Општинској смотри рецитатора

У Мојковцу

29.05.2014.

М.П.

Директор
Родољуб Ђорђевић

REGIONALNEŠKOLSKE SPORTSKE IGRE
ŠKOLNE IGRICE ZA UČIIVNE ŠKOLE

Pļevlja 2016

DILIPILOMI A

OŠ „ALEKSA ĐILAS – BEĆO“ MOJKOVAC

za svojoro III mješto u III. rúkomem

Pļevlja,
14. 4. 2016. god.

Друштво математичара и физичара Црне Горе
Природно-математички факултет - Подгорица

ОЛИМПИЈАДА ЗНАЊА 2014

под покровитељством Црногорске академије наука и уметности,
Ректора Универзитета Црне Горе и комисије доц. др. Ен

ДИПЛОМА

Саша Пејовић

ученик VII разреда

ОШ „Алекса Ђилас Бећо“ Мојковци
(назив школе)

освојио-ла је III мјесто

из ИЗ МАТЕМАТИКЕ

на такмичењу ученика основних и средњих школа Црне Горе.

У Подгорици, 17. 05. 2014. године

Президијент Друштва,

Милорад Јахимовић

Проф. др Милорад Јахимовић

Декан ПМФ-а,

Др. Јован Јовановић

Проф. др Јован Јовановић

